

Құрылыстағы баға белгілеу жөніндегі нормативтік құжаттарды бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті төрағасының 2022 жылғы 1 желтоқсандағы № 223-НҚ бұйрығы.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы бұйрық 01.01.2023 бастап қолданысқа енгізіледі.

"Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2019 жылғы 30 қаңтардағы № 55 бұйрығымен бекітілген "Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті" республикалық мемлекеттік мекемесі ережесінің 14- тармағының 27) және 29) тармақшаларына, "Құрылыстағы баға белгілеу жөніндегі нормативтік құжаттарды мақұлдау туралы" Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті Ғылыми-техникалық кеңесінің 2022 жылғы 1 желтоқсандағы № 58 қаулысына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған:

1) ҚР ҚНБҚ 8.01-08-2022 "Қазақстан Республикасындағы құрылыстың сметалық құнын айқындау тәртібі";

2) ҚР ҚНБҚ 8.04-09-2022 "Қосымша шығындардың сметалық нормалары. Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығындар";

3) ҚР ҚНБҚ 8.04-03-2022 "Құрылыс-монтаж жұмыстарына арналған дара сметалық бағалар. Құрылыс-монтаж жұмыстарына арналған дара сметалық бағаларды қолдану жөніндегі жалпы ережелер";

4) ҚР ҚНБҚ 8.04-03-2022 "Құрылыс-монтаж жұмыстарына арналған дара сметалық бағалар. 1-жинақ. Ғимараттар. 1-шығарылым. Тұрғын үй- азаматтық мақсаттағы ғимараттар";

5) ҚР ҚНБҚ 8.04-03-2022 "Құрылыс-монтаж жұмыстарына арналған дара сметалық бағалар. 2-жинақ. Желілік құрылыстар. 1-шығарылым. Автомобиль жолдары" бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің (бұдан әрі - Комитет) Құрылыстағы сметалық нормалар басқармасы заңнамада белгіленген тәртіппен осы бұйрықты Комитеттің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Комитет төрағасының орынбасарына жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енеді.

*Қазақстан Республикасы
Индустрия және инфрақұрылымдық
даму министрлігі Құрылыс және
тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
істері комитетінің төрағасы*

Т. Қарағойшин

БАҒА БЕЛГІЛЕУ ЖӘНЕ СМЕТАЛАР БОЙЫНША НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ҚҰРЫЛЫСТЫҢ СМЕТАЛЫҚ ҚҰНЫН АЙҚЫНДАУ ТӘРТІБІ

ҚР ҚНБҚ 8.01-08-2022

НДЦС РК 8.01-08-2022

Мазмұны

- 1 Қолданылу саласы
- 2 Нормативтік сілтемелер
- 3 Терминдер мен анықтамалар
- 4 Жалпы ережелер
- 5 Құрылыстағы сметалық нормативтік құжаттар және баға қалыптастыру жүйесі
- 6 Құрылыстағы баға белгілеудің негізгі талаптары мен шарттары
- 7 Сметалық құжаттаманың құрамы мен түрлері, рәсімдеуге қойылатын талаптар
- 8 Құрылыстың сметалық құнын айқындау
  - 8.1 Құрылыстың сметалық құнының құрамы мен құрылымы
  - 8.2 Құрылысқа арналған сметалық құжаттаманы жасау
  - 8.3 Ірілендірілген құн көрсеткіштерін қолдана отырып, құрылыс құнын есептеу ерекшеліктері
  - 8.4 Пилоттық жобаны іске асыру шеңберінде құрылыстың сметалық құнын айқындау ерекшеліктері
  - 8.5 Сметалық құжаттаманы түзету кезінде құрылыстың сметалық құнын айқындау ерекшеліктері
- 9 Құрылыс үшін инженерлік ізденістердің сметалық құнын айқындау
- 10 Құрылысқа арналған жобалау жұмыстарының сметалық құнын айқындау
- 11 Құрылыстағы инжинирингтік қызметтерге арналған шығындарды айқындау
- 12 Құрылыс объектілерін пайдалануға беру кезінде іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын айқындау

А-қосымшасы (*міндетті*) Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің "Құрылыс" деген II бөлігіне енгізілетін өзге де жұмыстар мен шығындардың жоба тізбесі

Б-қосымшасы (*міндетті*) Құрылыстағы инжинирингтік қызметтерге тапсырыс берушінің шығыстарының нормалары

В қосымшасы (*міндетті*) Сметалық құжаттамада деректерді конструктивтік-технологиялық топтастыру

Г-қосымшасы (*міндетті*) Сметалық құжаттаманың нысандары

Д қосымшасы (*ақпараттық*) Қазақстан Республикасындағы құрылыс саласында орындалған жұмыстарды мердігердің сметасын жасау және қабылдау кезіндегі шығындардың жекелеген түрлерін есепке алу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

Кіріспе

Осы "Қазақстан Республикасындағы құрылыстың сметалық құнын айқындау тәртібі" мемлекеттік нормативтік құжаты Қазақстан Республикасының заңнамалық және нормативтік актілерінің, экономикалық дамыған елдердің шетелдік тәжірибесін зерделеудің негізінде әзірленді. Жобалау алдындағы және жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу кезінде құрылыстың сметалық құнын айқындау жөніндегі жалпы әдістемелік ережелерді қамтиды.

1 Қолданылу саласы

1.1 Осы нормативтік құжат Қазақстан Республикасындағы құрылыстың сметалық құнын айқындау тәртібін белгілейді.

1.2 Осы нормативтік құжаттың ережелері Құрылыстың сметалық құны жобалау алдындағы және жобалау-сметалық құжаттама құрамында әзірленетін, қолданыстағы объектілерді (ғимараттарды, құрылыстарды және олардың кешендерін, коммуникацияларды) салуға (жаңа объектілерді тұрғызуға және (немесе) өзгертуге (кеңейтуге, жаңғыртуға, техникалық қайта жарақтандыруға, қайта жаңартуға, күрделі жөндеуге), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждауға (бөлшектеуге), сондай-ақ қолданыстағы ғимараттар мен құрылыстарды бұзуға байланысты дайындық жұмыстары кезінде қолданылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы Қазақстан Республикасындағы құрылыстың сметалық құнын айқындау тәртібін (бұдан әрі - Тәртіп) қолдану үшін төмендегі нормативтік сілтемелік құжаттар қажет:

Қазақстан Республикасының азаматтық кодексі (Ерекше бөлім).

"Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы № 231 бұйрығымен бекітілген Құрылыс-монтаждау жұмыстары құрамындағы жұмыстар (көрсетілетін қызметтер) түрлерінің тізбесі (Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімінде № 89132 нөмірмен тіркелген).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 3 ақпандағы № 71 бұйрығымен бекітілген Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласында инжинирингтік қызметтер көрсету қағидалары (Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімінде № 87407 нөмірмен тіркелген).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 21 желтоқсандағы № 780 бұйрығымен бекітілген Объектілер құрылысының жобаларына ведомстводан тыс кешенді сараптама, сондай-ақ әртүрлі деңгейдегі аумақтардың қала құрылысын жоспарлау жобаларына кешенді қала құрылысы сараптамасын жүргізу жөніндегі жұмыстардың құнын айқындау қағидалары (Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімінде № 97795 нөмірмен тіркелген).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 19 наурыздағы № 229 бұйрығымен бекітілген Тапсырыс берушінің (құрылыс салушының) қызметін ұйымдастырудың және функцияларын жүзеге асырудың қағидалары (Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімінде № 89129 нөмірмен тіркелген).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 2 сәуірдегі № 304 бұйрығымен бекітілген Бюджет қаражаты және мемлекеттік инвестициялардың өзге де нысандары есебінен объектілерді салуға арналған жобаларды (техникалық-экономикалық негіздемелерді және жобалау-сметалық құжаттаманы) бекіту қағидалары (Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімінде № 88443 нөмірмен тіркелген).

МЕМСТ 21.101 "Құрылысқа арналған жобалық құжаттаманың жүйесі. Жобалау және жұмыс құжаттамасына қойылатын негізгі талаптар".

ҚР ҚН 1.02-03 "Құрылысқа арналған жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу, келісу, бекіту тәртібі және құрамы".

ҚР ҚНБҚ 8.01-05 "Құрылыс ресурстарына арналған сметалық бағалардың және құрылыс үшін жүктерді тасымалдауға арналған сметалық бағалардың есебі жөніндегі әдістемелік ұсынымдар".

Ескерту - Осы Жинақты пайдалану кезінде сілтемелі нормативтік құжаттардың мерзімді басып шығарылатын құрылыстағы баға белгілеу жөніндегі нормативтік құжаттар тізбесі бойынша (СҚҚК-5) ағымдағы жылғы жағдай бойынша қолданылуын және ағымдағы жылы жарияланған тиісті сәулет, қала құрылысы және құрылыс каталогтарына сәйкестігін тексерген орынды. Егер сілтемелік құжат алмастырылса (

өзгертілсе), онда осы Жинақты пайдалану кезінде алмастырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алған жөн. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай жойылған болса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлікте қолданылады. Күні көрсетілмеген сілтемелер үшін сілтемелік нормативтік құжаттың соңғы басылымы (оның барлық өзгерістерін қоса алғанда) қолданылады.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы Тәртіпте тиісті айқындамаларымен мынадай терминдер пайдаланылады:

3.1 Жаңа құрылыс: Жаңа объект немесе жаңа өндірістік қуат құру мақсатында жаңа алаңдарда жүзеге асырылатын пайдалануға берілгеннен кейін дербес теңгерімде болатын жеке объектілердің, ғимараттар мен құрылыстардың, жаңадан құрылатын кәсіпорындардың негізгі, қосалқы және қызмет көрсету мақсатындағы объектілер кешенінің, жекелеген өндірістердің құрылысы, таратылатын кәсіпорынның орнына жаңа алаңда қуаты (ғимараттың немесе құрылыстың өнімділігі, өткізу қабілеті, сыйымдылығы) сондай немесе одан да жоғары кәсіпорынның құрылысы.

3.2 Жұмыс істеп тұрған кәсіпорынды, ғимаратты немесе құрылысты (объектіні) кеңейту: Жұмыс істеп тұрған объектіде қосымша өндірістер, алаңдар, қуат салу, сондай-ақ қосымша немесе жаңа өндірістік қуаттар құру мақсатында жұмыс істеп тұрған объектілердің аумағында немесе оларға іргелес алаңдарда жаңа цехтар мен негізгі, қосалқы және қызмет көрсету мақсатындағы объектілерді салу және қолданыстағыларын кеңейту. Жұмыс істеп тұрған объектілерді кеңейтуге олардың құрамына кіретін филиалдар мен өндірістердің құрылысы да жатады, олар пайдалануға берілгеннен кейін дербес теңгерімде болмайды. Егер жобалау процесінде объектіні кеңейтумен бір мезгілде жұмыс істеп тұрған цехтар мен негізгі, қосалқы және қызмет көрсету мақсатындағы объектілерді қайта жаңартуды жүзеге асыру қажеттілігі мен экономикалық орындылығы анықталса, тиісті жұмыстар мен шығындар объектіні кеңейту жобасының құрамына енгізіледі.

Ескерту - жұмыс істеп тұрған цехтар мен объектілерді қайта жаңарту жөніндегі жұмыстар мен шығындар кәсіпорынды кеңейтудің жиынтық сметалық есебіне енгізіледі.

3.3 Қайта жаңарту: Ғимараттарды, құрылыстарды оның жұмыс істеуін жақсарту үшін қайта құру немесе жұмыс істеп тұрған кәсіпорындардағы (станциялардағы) өндіріс көлемін арттыруды көздейтін шаралар кешені.

Ескерту - Жеке бөлмелерді, ғимараттың басқа бөліктерін немесе тұтастай алғанда ғимаратты өзгерту, әдетте, өзгертілетін объектіні жаңарту және жаңғырту қажеттілігімен байланысты. Кәсіпорынның қайта құрылуына негізгі, қосалқы және қызмет көрсету мақсатындағы цехтар мен құрылыстарды, инженерлік коммуникацияларды қайта ұйымдастыру немесе кеңейту, кәсіпорынның, цехтың мақсатын өзгерту немесе олардың негізгі техникалық-экономикалық көрсеткіштерін

өзгерту жатады. Қайта құру кезінде объектіні қайта құру өндіріс көлемін арттыруға, жаңа өнім алуға, өндірісті жақсартуға және оның техникалық және экономикалық деңгейі, жұмыс жағдайлары және қазіргі заманғы ғылыми-техникалық жетістіктер негізінде қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай кешенді жоспары бойынша орындалады. .техникалық прогресс. Ғимараттарды реконструкциялау кезінде техникалық-экономикалық көрсеткіштердің (пәтерлердің саны мен ауданы, құрылыс көлемі мен ғимараттың жалпы ауданы, қуаттылығы немесе өткізу қабілеті) өзгеруіне байланысты құрылыс жұмыстарының кешені мен ұйымдастыру-құрылыс жұмыстары жүргізіледі. немесе оның мақсаты), оның жұмыс істеуін, қызмет көрсету сапасын жақсарту, қызмет көрсету көлемін ұлғайту үшін үй-жайлардың схемасын өзгерту, қондырмаларды, қосымшаларды және кеңейтулерді салу бойынша құрылыс жұмыстарының кешені орындалады.

3.4 Техникалық қайта жарақтандыру: Озық технология мен жаңа техниканы енгізу, өндірісті механикаландыру мен автоматтандыру, ескірген және физикалық тозған жабдықты жаңасымен, неғұрлым өнімдімен жаңғырту және ауыстыру, өндірісті ұйымдастыру мен құрылымын жақсарту негізінде жұмыс істеп тұрған кәсіпорындардың жекелеген өндірістерінің, цехтары мен учаскелерінің техникалық-экономикалық деңгейін арттыру жөніндегі іс-шаралар кешені.

3.5 Ғимараттар мен құрылыстарды жаңғырту: Қолданыстағы габариттердегі ғимараттың пайдалану көрсеткіштерін заманауи талаптарға сәйкес келтіруге, ғимараттардың, секциялар мен пәтерлердің жоспарлау құрылымын өзгертуге, ғимараттарды инженерлік жабдықтың жетіспейтін түрлерімен жабдықтауға, нысанды пайдалану технологиясы мен ыңғайлылығының заманауи талаптарына сәйкес жүйелер мен жекелеген құрылымдарды ауыстыруға бағытталған құрылыс-монтаждау жұмыстарының кешені.

3.6 Ғимараттар мен құрылыстарды күрделі жөндеу: Қажет болған жағдайда құрылымдық элементтер мен инженерлік жабдық жүйелерін ауыстыра отырып, оның ресурсын қалпына келтіру, сондай-ақ пайдалану көрсеткіштерін жақсарту мақсатында ғимарат пен құрылысты жөндеу. Құрылыс объектісінің жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіру жолымен жүзеге асырылатын, пайдалану процесінде жоғалған конструктивтік, инженерлік, техникалық, эстетикалық қасиеттерін қалпына келтіру және (немесе) жақсарту жөніндегі жұмыстардың, оның ішінде құрылыс-монтаждау, іске қосу-баптау жұмыстарының және іс-шаралардың жиынтығы.

3.7 Жоба: Жеке және заңды тұлғалардың түпкі ойының мәнін және оны іс жүзінде іске асыру мүмкіндігін ашатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс құжаттамасы (сызбалар, графикалық және мәтіндік материалдар, инженерлік және сметалық есептеулер), оның ішінде құрылыстың техникалық-экономикалық негіздемесі және (немесе) жобалау-сметалық құжаттамасы нысанында ұсынылған, адамның мекендеуі мен тіршілік қызметіне қажетті жағдайларды қамтамасыз ету жөніндегі түпкі ойы.

3.8 Пилоттық жоба: Мемлекеттік бағдарламалар мен аумақтарды дамыту бағдарламаларында көзделген Нұр-Сұлтан қаласында, Жамбыл және Солтүстік Қазақстан облыстарында денсаулық сақтау, білім беру, тұрғын үй құрылысы салаларындағы объектілерді салу бойынша Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасы шеңберінде іске асыру жоспарланып отырған инвестициялық жоба.

3.9 Инвестициялық жоба (инвестициялық құрылыс жобасы): Құрылыс бөлігін қамтитын бастапқы инвестициядан жұмыстың аяқталуына дейінгі күрделі салымдардың толық циклін жүзеге асыруға байланысты жоба.

3.10 Құрылыс: Құрылысы құрылыс құнының жиынтық сметалық есебімен бірыңғай жобалау-сметалық құжаттама бойынша жүзеге асырылатын әртүрлі мақсаттағы (өндірістік, әлеуметтік, көліктік және басқа да инфрақұрылым) ғимараттар мен құрылыстардың (объектілердің) жиынтығы.

3.11 Құрылыс кезегі: Пайдалануға берілуі жобада көзделген өнім шығаруды немесе қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін ғимараттар немесе құрылыстар тобының бір немесе бірнеше іске қосу кешендерінен тұратын құрылыстың бөлігі. Құрылыс кезегі бойынша жобалау-сметалық құжаттама құрылыс салу құрамында да, жеке жобада да бекітілуге жатады.

3.12 Іске қосу кешені: Құрылыстың немесе оның кезегінің бөлігі болып табылатын объектілер (немесе олардың бөліктері) тобы, оларды пайдалануға беру жобада қабылданған өнім шығаруды немесе қызмет көрсетуді, қолданыстағы заңнамаға сәйкес қызмет көрсететін персонал үшін еңбек жағдайларын, қоршаған ортаны қорғау және пайдаланудың қалыпты (қолданыстағы нормаларға сәйкес) санитариялық-эпидемиологиялық жағдайларды қамтамасыз етеді. Іске қосу кешені жобада көзделген өнім шығаруды немесе қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін және дербес немесе жұмыс істеп тұрған ғимараттармен және құрылыстармен кешенде пайдаланылуы мүмкін жаңа құрылыстың объектілері немесе бөліктерінің жиынтығы болып табылады. Іске қосу кешені бойынша жобалау-сметалық құжаттама құрылыс салу құрамында да, жеке жобада да бекітуге жатады.

3.13 Объект: Оған жататын барлық жайластырулары, жабдықтары, жиһазы, мүкәммалы, көмекші және қосалқы құрылғылары, оған іргелес инженерлік желілері және жалпы алаңдық материалдары бар жеке тұрған ғимарат немесе құрылыс немесе жалпы технологиялық немесе өзге де мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстардың жиынтығы.

3.14 Ұқсас-объект: Өзінің функционалдық мақсаты мен техникалық сипаттамалары бойынша жобаланатын объектіге ұқсас (салыстырмалы) және үлгі ретінде неғұрлым тиімді техникалық-экономикалық көрсеткіштері бар объект.

Ескерту - Ұқсас объектіні негіздеуді және таңдауды сметалық құжаттаманы әзірлеуші мамандармен келісім бойынша жобалау құжаттамасын әзірлеуші жобалау

ұйымының мамандары ұқсас объекті мен жобаланатын объектінің, олардың бөліктерінің бір біріне сәйкес дәрежесін салыстыру бойынша жүзеге асырады.

3.15 Тәжірибелік объект: Оны жобалау және/немесе салу жаңа жобалық шешімдерді және (немесе) құрылыс әдістерін таңдау, зерделеу және сынау, сондай-ақ бұрын жүргізілген зерттеулердің және (немесе) алдын ала зертханалық зерттеулердің нәтижелерін тәжірибеде растау мақсатында жүзеге асырылатын объект (құрылыс кезінде және пайдаланудың белгілі бір кезеңінде).

3.16 Сметалық құжаттама: Құрылыстың сметалық құнын анықтайтын жобаның бөлігі ретіндегі құжаттама.

3.17 Құрылыс алаңын дайындауға (игеруге) және объектіні іске қосуға арналған жиынтық сметалық құжат: Жер телімін алу, құрылыс алаңын және пайдалану персоналын дайындау, нысанды пайдалануға беру және жабдықты кешенді сынақтан өткізу үшін қажетті қаражат көлемін анықтайтын құжат.

3.18 Объектілерді салудың жиынтық сметасы: Тапсырыс берушінің саладағы заңнамамен реттелмеген шығындарын қоспағанда, инвестициялық жобаны іске асыруға тапсырыс берушінің (инвестордың) барлық шығындары үшін қаражат лимитін қамтитын құжат. сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметінің объектілерінің құрылыс алаңын дайындау (игерту) және пайдалануға беру жиынтық сметасына енгізіледі.

3.19 Құрылыстың сметалық құны: Сомасы жобалық материалдардың және сметалық-нормативтік базаның негізінде айқындалатын объект құрылысын жүзеге асыруға қажетті ақша.

3.20 Құрылыс ресурстары: Жұмысшылар мен машинистердің еңбек шығындары, құрылыс машиналары мен механизмдерді пайдалану уақыты, құрылыс материалдары, бұйымдары, конструкциялары, жабдықтар.

3.21 Жабдық: Ғимараттардың (құрылыстардың) технологиялық және инженерлік жабдығы.

3.22 Технологиялық жабдық: Нәтижесінде энергия өндірілетін, жартылай фабрикат, дайын өнім өндірілетін немесе олардың орын ауыстыруы қамтамасыз етілетін әртүрлі технологиялық процестерді, сондай-ақ технологиялық процестерді басқаруды автоматтандыруды, байланыс және бақылау функцияларын қамтамасыз ететін оларға ілеспе процестерді жүзеге асыратын технологиялық желілер, станоктар, қондырғылар, аппараттар, машиналар, механизмдер, аспаптар және басқа да құрылғылар; санитариялық- техникалық жабдық технологиялық процестің жүргізілуін және технологиялық жабдықтың жұмысын қамтамасыз ететін; негізгі жабдықпен жиынтықта жеткізілетін байлау құбырлары, құбыр арматурасы, металл конструкциялар, ұштары бөлінген өлшеуіш кабель учаскелері; іске қосылатын кәсіпорындарды, ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану үшін қажетті құралдың, технологиялық жабдықтың және мүкәммалдың бастапқы қоры және т. б., бастапқы қоры; қайта өндеудің, өнім

шығарудың технологиялық процестеріне қызмет көрсету барысында жүктерді тасымалдау үшін пайдаланылатын өндірістік мақсаттағы кәсіпорындардың көлік шаруашылығының жылжымалы құрамына жататын көлік құралдары (жүктерді темір жолдармен тасымалдауға арналған жылжымалы құрам, автомобиль көлік құралдары және өзге де көлік құралдары); жабдыққа қосалқы бөлшектер.

3.23 Үйлердің (ғимараттардың) инженерлік жабдықтары: Адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек қызметіне (болуына) қолайлы жағдай жасайтын, материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндірістік процестерді инженерлік қамтамасыз ететін инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені. Ғимараттардың (құрылыстардың) инженерлік жабдықтары сумен жабдықтау (суық және ыстық), кәріз, жылыту, желдету, ауаны баптау, газбен жабдықтау құрылғыларын, электр жабдықтары, көтергіш-көлік құрылғыларын (лифттер, эскалаторлар, траволаторлар және басқа да жабдықтар), қоқысты шығару, шаң жинау, өрт сөндіру, дабыл беру, телефон, радиофикация құралдарын және ішкі абаттандырудың басқа да түрлерін қамтиды.

3.24 Бағалар туралы ақпарат: Сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті органның ведомстволық бағыныстағы ұйымдарының анықтамалық басылымдары, прайс-парақтар, өндірушілердің және (немесе) өнім берушілердің коммерциялық ұсыныстары.

Ескерту - Шығындар сметасын құрастыру кезінде бағалар туралы ақпарат құрылыстың құнының индекстерін қолдану жолымен жоба алдындағы, жобалау-сметалық құжаттамалар құрастырылатын сметалық бағалар деңгейіне келтіріледі.

3.25 Шефмонтаж: Жабдықты дайындаушы кәсіпорын мамандары тарапынан оны пайдалануға бергенге дейін жабдықты монтаждау бойынша жұмыстарды тапсырыс беруші мамандарының орындауын және кепілдік көрсеткіштерге қол жеткізгенге дейін ұйымдастырушылық-техникалық басшылық және қадағалау, консультациялар өткізу және тапсырыс берушінің мамандарын оқыту.

4 Жалпы ережелер

4.1 Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген жобалау алдындағы (жобалау-сметалық) құжаттама бойынша құрылыстың сметалық құны инвестициялық жобаны іске асырудың тиісті кезеңінде тапсырыс беруші (инвестор) қаражатының лимитін айқындау үшін негіз болып табылады.

Техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеуді талап етпейтін объектілер бойынша дайын құрылыс өнімін жасаудың бірыңғай үздіксіз кешенді процесі ретінде жобаны іске асыруға тапсырыс берушінің (инвестордың) қаражат лимитін айқындау (жобалау - құрылыстарды жабдықпен жиынтықтауды қоса алғанда, құрылыс және монтаждау жұмыстарын орындау, -объектіні пайдалануға беру) үшін негіз жобалау

алдындағы сатыдағы есептеумен белгіленген, ведомстводан тыс кешенді сараптамамен келісілген (пилоттық жобалар үшін) және тапсырыс беруші бекіткен құрылыс құны болып табылады.

Пилоттық жобаны іске асыруға тапсырыс берушінің (инвестордың) қаражаты мөлшерінің лимиті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген жобалау-сметалық құжаттамаға сәйкес құрылыстың сметалық құнына сәйкес нақтыланады.

4.2 Қазақстан Республикасындағы құрылыстың сметалық құны теңгемен айқындалады.

4.3 Сметалық құжаттаманы жасау кезінде құрылыс ресурстарына және құрылысқа байланысты шығындарға нормативтік қажеттілік негізінде құнды айқындаудың есептік тәсілі (калькуляция) пайдаланылады.

4.4 Жобаны әзірлеудің тиісті кезеңінде сметалық құжаттаманы жасау кезінде бастапқы деректердің толықтығына байланысты үйлер, ғимараттар, жобалау-технологиялық блоктар, қолданыстағы сметалық нормативтік базаның және (немесе) ұқсас объектілердің шығын элементтері бойынша құндық және ресурстық көрсеткіштер пайдаланылады.

5 Құрылыстағы сметалық нормативтік құжаттар және баға қалыптастыру жүйесі

5.1 Құрылыстағы сметалық нормалау мен баға белгілеудің негізгі міндеттері мыналар болып табылады:

құрылысқа арналған шығындарды жоспарлауды, оны ұйымдастыруды және қаржыландыруды қамтамасыз ету;

жобалау алдындағы сатыда (оның ішінде техникалық-экономикалық негіздемелер құрамында), құрылыстың сметалық құнын айқындаудың жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде, сондай-ақ объектіні пайдалануға беруге арналған шығындар құрамында - іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын айқындаудың дұрыстығын қамтамасыз ету;

сметалық құжаттамада көрсетілетін құрылыстың сметалық құнын, іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын айқындауды қамтамасыз ету;

инвестициялардың тиімділігін арттыру, қаржы қаражатының жұмсалуды оңтайландыру.

5.2 Құрылыстағы баға белгілеу саласындағы нормативтік құжаттардың мемлекеттік жүйесіне мемлекеттік инвестициялар және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің қаражаты есебінен объектілер құрылысының құнын анықтауға міндетті талаптарды белгілейтін нормативтік құқықтық актілер (ережелер), нормативтік құжаттар кіреді. құрылыстағы баға белгілеу туралы, құрылыстағы баға белгілеуге міндетті талаптарды

әзірлеу және қамтамасыз ету жөніндегі ережелерді белгілейтін, міндетті стандарттармен (нұсқаулықтармен және әдістемелік нұсқаулармен) реттелмейтін басқа да нормативтік техникалық құжаттар кіреді.

5.3 Сметалық нормативтер (сметалық-нормативтік база) - бұл құрылыстың сметалық құнын анықтауға негіз болатын және оған кіретін баға мен сметалар бойынша нормативтік құжаттар кешенінің жалпыланған атауы:

құрылыстың сметалық құнын айқындау тәртібі;

объектілер құрылысының құнын айқындау, құрылысқа ілеспе өзге де жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің құнын айқындау жөніндегі нормативтік құжаттар, оқу құралдары мен әдістемелік ұсынымдар;

құрылыс ресурстарына сметалық бағаларды есептеу, құрылысқа жүктерді тасымалдау, құрылыстағы жұмыстардың сметалық нормалары мен бағаларын, құрылыс құнының көрсеткіштерін әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдар;

құрылыс, жөндеу-құрылыс жұмыстарына, жабдықтарды монтаждау жұмыстарына, іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған элементтік сметалық нормалар;

құрылыс ресурстарына арналған сметалық бағалар;

құрылыс үшін жүктерді тасымалдауға арналған сметалық бағалар;

құрылыс, жөндеу-құрылыс жұмыстарына, жабдықтарды монтаждау жұмыстарына, іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған дара сметалық бағалар;

салыстырмалы нысанда (пайыздар, коэффициенттер түрінде) көрсетілген жеке шығыстар мен құрылыстағы шығындарға арналған сметалық нормалар;

ірілендірілген сметалық нормалар;

құнның ірілендірілген көрсеткіштері;

құрылыс үшін жобалау жұмыстарына арналған бағалар;

құрылыс үшін инженерлік зерттеулерге арналған бағалар;

құрылысқа арналған құн индекстері.

5.4 Сметалық нормативтер жобаны әзірлеудің әртүрлі сатыларында құрылыстың сметалық құнын анықтауға арналған.

Қажет болған жағдайда сметалық нормативтер жекелеген жобалық шешімдерді экономикалық бағалау және салыстыру үшін, сондай-ақ инвестициялардың құрылымдық өзгерістерін талдау үшін пайдаланылады.

5.5 Сметалық нормативтерді әзірлеу кезінде жекелеген нормативтерде қамтылған шығындарды қайта есепке алу мүмкіндігі алынып тасталады.

5.6 Құрылыстың сметалық құнын айқындау кезінде пайдаланылған сметалық нормативтер, егер мұндай шартта өзгеше көзделмесе, құрылыс бойынша жұмыстарды орындауды көздейтін шарттарды орындау кезінде қолданылмауға тиіс.

Ескерту - Сметалық нормалар мен бағалар, сондай-ақ олардағы ресурстар шығысының нормативтік көрсеткіштері материалдарды, бұйымдар мен конструкцияларды жұмыстарды жүргізуге арналған шығыстарға есептен шығару үшін,

құрылыс қызметкерлеріне жалақы төлеу үшін, сондай-ақ механикаландыру ұйымдарымен құрылыс машиналары мен тетіктерін пайдаланғаны үшін есеп айырысу үшін негіз болып табылмайды.

5.7 Сметалық нормалар құрылыс, монтаждау және басқа да жұмыстардың қабылданған өлшеуішіне белгіленген ресурстардың (құрылыс жұмыскерлерінің еңбек шығындары, құрылыс машиналары мен механизмдерінің жұмыс уақыты, материалдарға, бұйымдар мен конструкцияларға қажеттілік) жиынтығын білдіреді. Сметалық нормалар табиғи (физикалық) шамаларда немесе салыстырмалы нысанда (пайыздар, коэффициенттер түрінде) көрсетіледі.

Сметалық нормалар жұмыстардың түрлері, хронометраждық жұмыстардың нәтижелері, еңбектің үлгілік (бірыңғай, салааралық, салалық) нормалары, шет елдердің прогрессивті нормаларын бейімдеу, жобалардағы неғұрлым ұтымды техникалық шешімдер, материалдарға, бұйымдарға, конструкцияларға, жабдықтарға арналған қолданыстағы стандарттар бойынша технологиялық (техникалық-нормалау) карталар негізінде, сондай-ақ есептеу-талдау әдісімен әзірленеді.

Сметалық нормалар қабылданған техника мен технологияның қол жеткізілген орташа салалық деңгейін ескереді.

Сметалық нормалар қалыпты (стандартты, орташа) жағдайларда белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін қажетті операциялардың толық кешенін ескереді. Ерекше жағдайларда (жұмыс істеп тұрған жабдыққа жақын жердегі қысылыңқылық, газдану), сондай-ақ еңбек өнімділігіне әсер ететін басқа жағдайларда жұмыстарды жүргізу кезінде сметалық нормаларға сметалық нормаларды қолдану жөніндегі нормативтік техникалық құжаттарда және сметалық нормалар жинақтарына техникалық бөлімдерде келтірілген коэффициенттер қолданылады.

5.8 Сметалық нормалар жинақтарының жекелеген бөлімдерінде (кіші бөлімдерінде) келтірілген нормативтік көрсеткіштерге коэффициенттер тиісті жинақтардың (бөлімдердің, кіші бөлімдердің) жалпы және техникалық бөліктерінде негізделген жағдайларды қоспағанда, сметалық нормалар жинақтарының басқа бөлімдерінің (кіші бөлімдерінің) нормаларына қолданылмайды.

5.9 Элементтік сметалық нормалар (ЭСН) құрылыстағы жұмыстардың жекелеген түрлерін орындауға заттай (физикалық) шамаларда қабылданған өлшеуішке құрылыс ресурстарының шығысын айқындайтын бастапқы деңгейдегі сметалық нормалар болып табылады. Элементтік сметалық нормалар жұмыс түрлеріне бірыңғай сметалық бағаларды, ірілендірілген сметалық нормативтерді (ірілендірілген сметалық нормаларды, құнның ірілендірілген көрсеткіштерін) әзірлеуге, сондай-ақ жұмыс түрлері мен құрылыс конструкцияларына арналған сметалық шығындарды айқындауға арналады.

Ресурстар шығысының элементтік сметалық нормалары күрделі және сапасына жоғары талаптар қойылатын бірегей ғимараттар мен құрылыстарды салу кезіндегі

жекелеген конструкциялар мен жұмыстарға, сондай-ақ төмен сұрыпты материалдардан жасалған уақытша ғимараттар мен құрылыстарды тұрғызу кезінде және әрлеуге қойылатын қарапайым талаптар кезінде орындалатын жекелеген конструкциялар мен жұмыстарға қолданылмайды.

Ескерту - Материалдардың төмендетілген сұрыпты және ең қарапайым әрлеу талаптары тиісті есептік стандарттарда келтірілген материалдардың сортына және әрлеуге қойылатын талаптарға қатысты белгіленеді.

5.10 Сметалық нормалар болмаған кезде Қазақстан Республикасының қолданыстағы сметалық-нормативтік базасында жеке сметалық нормалар әзірленеді. Жеке сметалық нормалар ҚР ҚН 1.02-03 "Құрылысқа арналған жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу, келісу, бекіту тәртібі және құрамы" сәйкес заңнамада белгіленген тәртіппен әзірленеді, келісіледі және бекітіледі.

Жеке сметалық нормалар объектінің мақсатын ескеретін жобалық шешімдерге сәйкес барлық күрделендіретін факторлармен жұмыстарды жүргізудің нақты жағдайларын ескере отырып жасалады. Жеке сметалық нормаларды қолдану кезінде оларға арттыру коэффициенттерін есептеу жүргізілмейді.

5.11 Сметалық тарифтік мөлшерлемелер (СТМ) құрылыс, арнайы құрылыс, жөндеу-құрылыс, монтаждау және іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау кезінде еңбек шығындарының сметалық бағаларын айқындау кезінде, сондай-ақ тікелей құрылыс, арнайы құрылыс, жөндеу-құрылыс жұмыстарын, жабдықтарды монтаждау жөніндегі жұмыстарды, сондай-ақ іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындаумен айналысатын жұмысшылардың, машинистердің, инженерлік буын мамандарының және жөндеуші жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеуге арналған қаражатты айқындау үшін сметалық құжаттаманы жасау кезінде нормативтік негіз ретінде пайдаланылады.

Сметалық тарифтік мөлшерлемелер "Құрылыс" экономикалық қызмет түрі бойынша жұмыскерлердің орташа номиналды айлық жалақысы туралы ресми статистикалық ақпарат негізінде есептеледі.

Дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы тікелей немесе жанама түрде Ұлттық әл-ауқат қорына тиесілі мұнай-газ кешені ұйымдарының күшімен құрылысын жүзеге асыру жоспарланып отырған объектілер бойынша "Ұлттық әл-ауқат қоры туралы" Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 1 ақпандағы Заңының 8-бабы 3-тармағының 29-2) тармақшасының негізінде Ұлттық әл-ауқат қорының директорлар кеңесі бекітетін тәртіпке сәйкес холдингішілік кооперация шеңберінде өнім берушіні таңдау жолымен дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы тікелей немесе жанама түрде Ұлттық әл-ауқат қорына тиесілі ұйымдардың ішкі құжаттарына сәйкес жұмыс кәсіптерінің тарифтік кестесі пайдаланылады.

5.12 Құрылыстағы еңбек шығындарына арналған сметалық бағалар (ЕШСБ) тиісінше құрылыс, арнайы құрылыс, жөндеу-құрылыс, монтаждау және іске

қосу-жөндеу жұмыстарымен, құрылыс машиналарын пайдалану мен оларға қызмет көрсетумен айналысатын жұмысшылардың, инженерлік буын мамандарының және жөндеуші жұмысшылардың еңбегін пайдалануға арналған сметалық шығындарды және мердігердің оларға қызмет көрсетуге, әлеуметтік саланы дамытуға, жұмыскерлерді қосымша материалдық ынталандыруға арналған сметалық шығындарын айқындауға арналған.

Ескерту - Жұмыстарды орындаушылардың нормативтік есептік пайдасы мердігерлік жұмыстармен айналысатын жұмысшыларды қосымша материалдық ынталандыруға арналған қаражаттың сметалық құжаттамасына енгізуге арналған. Жұмыстарды орындаушыларға құрылыс, арнаулы құрылыс, жөндеу- құрылыс, монтаждау, салынып жатқан объектіде пайдалануға беру жұмыстарын тікелей өз күшімен орындайтын құрылыс ұйымының құрылымдық бөлімшелері жатады.

5.13 Құрылыс машиналары мен механизмдерін пайдаланудың өзіндік құнын құрайтын құрылыс материалдарына, бұйымдары мен конструкцияларына (бұдан әрі - материалдық ресурстар), жабдық пен ресурстарға арналған ағымдағы деңгейдегі сметалық бағалар Қазақстан Республикасының өңірлері бойынша баға мониторингі нәтижесінде алынған деректер негізінде есептеледі.

5.14 Құрылыс материалдарына, бұйымдар мен конструкцияларға, жабдыққа сметалық бағалар (ҚСБ) материалдық ресурстар мен жабдыю үшін сметалық шығындарды есептеуге арналған нормативтік база болып табылады.

5.15 Құрылыс машиналары мен механизмдерін пайдалануға арналған сметалық бағалар (машина-сағаттың сметалық бағалары, МПСБ) құрылыс машиналары мен механизмдерін пайдалануға арналған сметалық шығындарды айқындау үшін нормативтік база болып табылады.

5.16 Құрылыс үшін жүктерді тасымалдауға арналған сметалық бағалар (ЖТСБ) құрылыс жүктерін тасымалдаудың сметалық құнын айқындау үшін нормативтік база болып табылады.

5.17 Жұмыс түрлеріне арналған дербес сметалық бағалар (ДСБ) элементтік сметалық нормалар, құрылыс машиналары мен механизмдерінің машина-сағатының сметалық бағалары, материалдық ресурстар мен еңбек шығындарына сметалық бағалар негізінде есептеп шығарылады. Жұмыс түрлеріне арналған дербес сметалық бағалар (ДСБ) мердігердің жекелеген жұмыс түрлерін орындауға, сондай-ақ жалпы құрылыс конструкцияларының немесе олардың жекелеген элементтерінің құрылғысына арналған сметалық шығындарын айқындауға арналады.

5.18 Ірілендірілген сметалық нормалар объектінің қуаты көрсеткішінің, технологиялық аяқталған тораптардың (ғимараттың, құрылыстың конструктивтік элементтерінің) және жұмыс түрлерінің (кешендерінің) өлшем бірлігіне қажетті ресурстардың санын айқындайтын туынды сметалық нормалар болып табылады.

Құнның ірілендірілген көрсеткіштері объектілердің қуаты көрсеткішінің өлшем бірлігіне (ғимаратқа немесе жалпы құрылысқа, ғимараттың құрылыс көлемінің 1 м^3 , ғимараттың жалпы алаңының 1 м^2 , құрылыс ыдысының (резервуар, тұндырғыш, бассейн және т. б.) 1 м^3 , желілік құрылыс (электр беру желілері, автомобиль жолы, құбыр, электрмен жабдықтау және байланыс кабельдері) ұзақтығының 1 км , ғимараттың, құрылыстың функционалдық арналуын ескеретін басқа да техникалық сипаттамаларға (бұдан әрі - ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіштері), сондай-ақ технологиялық аяқталған тораптардың (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтерінің) және жұмыс түрлерінің (кешендерінің) өлшем бірлігіне (бұдан әрі - ғимараттардың (құрылыстардың) конструктивтік элементтері және жұмыс түрлері (кешендері) сметалық құнының ірілендірілген көрсеткіштері) әзірленеді.

5.19 Шекті құнның нормативтері құрылыс құнының ірілендірілген көрсеткіштерінің бір түрі болып табылады. Құрылыстың негізгі объектісінің жалпы ауданының өлшем бірлігіне (жалпы ауданның м^2) әзірленеді. Шекті құн нормативтері құрылыс құнын бақылауға арналған.

5.20 Күрделі құрылыс объектілерінің ресурстық-технологиялық модельдері объектілердің қуат көрсеткішінің өлшем бірлігіне арналған ірілендірілген сметалық нормалар және ірілендірілген құн көрсеткіштері негізінде әзірленеді. Объектілердің қуаттылық көрсеткішінің өлшем бірлігінің жиынтық сметалық нормалары мен жиынтық құнының көрсеткіштері жоба алдындағы құжаттаманы әзірлеу сатысында құрылысқа арналған сметалық шығындарды анықтауға арналған.

Ірілендірілген сметалық нормалар және ғимараттардың (құрылыстардың) конструктивтік элементтері мен жұмыс түрлері (кешендері) құнының ірілендірілген көрсеткіштері күрделі құрылыс объектілерінің технологиялық аяқталған тораптарының (конструктивтік элементтерінің) ресурстық-технологиялық модельдерінің негізінде әзірленеді. Ғимараттардың (құрылыстардың) конструктивтік элементтерінің және жұмыс түрлерінің (кешендерінің) құнының үлкейтілген сметалық нормалары мен ұлғайтылған көрсеткіштері жобалық-сметалық құжаттаманың құрамында құрылысқа арналған сметалық шығындарды анықтауға арналған.

5.21 Жекелеген шығыстарға және құрылыстағы шығындарға сметалық нормалар.

5.21.1 Құрылыс алаңында құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізуге байланысты жалпы учаскелік шығындардың сметалық нормалары сметалық құжаттамада мыналарды есепке алуға арналады:

мердігердің әкімшілік-шаруашылық шығыстары;

құрылыс аландарында жұмыстарды ұйымдастыруға арналған шығыстар;

құрылыстың температуралық аймағының климаттық жағдайларына байланысты құрылыс-монтаждау (жөндеу-құрылыс) жұмыстарын жүргізу кезіндегі қосымша шығыстар (еңбек өнімділігінің төмендеуіне байланысты шығындардан басқа);

мердігердің өзге де шығыстарын жабуға арналған қаражаттар.

5.21.2 Сметалық пайданың нормативі сметалық құжаттамада мердігерлерді дамытуға, олардың қызметкерлерін қосымша материалдық ынталандыруға (мердігерлік жұмыстармен айналысатын жұмысшыларды қоспағанда), толықтыруға байланысты шығындарды жабуға арналған қаражатты есепке алу үшін пайдалануға арналған. мердігер ұйымдардың мердігерлік қызметпен айналысатын мердігер ұйымдардың мердігерлік келісім-шарттарды орындау шеңберіндегі алдағы шығыстарын жабуға қажетті айналым қаражатын есепке алуға арналған. Сметалық пайда құрылыс өнімдері құнының кепілдендірілген бөлігі болып табылады.

5.21.3 Күтпеген жұмыстар мен шығындар жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттамада жобалау-сметалық (оның ішінде жұмыс) құжаттаманы әзірлеу процесінде немесе бекітілген жобада көзделген объектілер (жұмыс түрлері) бойынша құрылыстың жобалық шешімдерін немесе шарттарын нақтылау нәтижесінде құрылыс барысында қажеттілік туындайтын жұмыстар құнын және шығындарды өтеу үшін қажетті қаражатты есепке алуға арналған.

5.22 Жабдыққа, жиһазға, мүкәммалға сметалық бағалар кәсіпорындарды, ғимараттар мен құрылыстарды пайдалануға беру үшін қажетті инженерлік және технологиялық жабдықты, жиһазды, мүкәммалды сатып алуға сметалық шығындарды айқындауға арналған.

5.23 Жобалау жұмыстарының бағалары құрылысқа арналған жобалау алдындағы, жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын әзірлеуге, сондай-ақ аудандық жоспарлау және елді мекендерді салу жобаларын әзірлеуге, құрылысты ұйымдастыруға, аумақты инженерлік дайындауға, абаттандыруға, көгалдандыруға, сыртқы безендіруге сметалық шығындарды айқындауға арналған.

5.24 Құрылысқа арналған инженерлік ізденістердің бағалары инженерлік-геодезиялық, инженерлік-геологиялық ізденістерге, өзендердегі инженерлік-гидрометеорологиялық ізденістерге, сондай-ақ инженерлік-гидрографиялық жұмыстарға сметалық шығындарды айқындауға арналған.

5.25 Құрылысқа арналған құн индекстері құн көрсеткіштерін тиісті кезеңдегі баға деңгейіне (алдыңғы, ағымдағы, алдағы) қайта есептеуге арналған.

6 Құрылыстағы баға белгілеудің негізгі талаптары мен шарттары

6.1 Құрылыстың сметалық құнында құрылыс жұмыстарының, жөндеу-құрылыс жұмыстарының (күрделі жөндеу кезінде), жабдықты монтаждау бойынша жұмыстардың және жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу кезеңінде айқындауға жататын өзге де шығындардың құны ескеріледі.

6.2 Құрылыстың сметалық құны жобалауға арналған тапсырманың және тапсырыс берушінің басқа да бастапқы деректерінің, жобалық шешімдердің, сметалық нормативтердің негізінде айқындалады.

6.3 Жобалау алдындағы құжаттама құрамындағы құрылыстың сметалық құны (бұдан әрі - есептік құн) объектілер қуаты көрсеткішінің өлшем бірлігіне, желілік құрылыс ұзындығының 1 км, ғимараттың, құрылыстың функционалдық арналуын ескеретін басқа да техникалық сипаттамаларға ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіштерін пайдалана отырып, осы Тәртіпке сәйкес айқындалады. Қажет болған жағдайда жобалау алдындағы құжаттаманы әзірлеу кезеңінде ғимараттардың (құрылыстардың) құрылымдық элементтерінің және жұмыс түрлерінің (кешендерінің) құнының жиынтық көрсеткіштері (оның ішінде ұқсас объектілердің жобалық-сметалық құжаттамасы негізіндегі жиынтық құнының көрсеткіштері) пайдаланылады.

6.4 Жобалау-сметалық құжаттама құрамындағы құрылыстың сметалық құны технологиялық аяқталған тораптардың (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтерінің) және жұмыс түрлерінің (кешендерінің) сметалық құнының ірілендірілген көрсеткіштерін, жұмыс түрлеріне арналған дара сметалық бағаларды, жұмыс түрлеріне арналған ресурстар шығысының элементтік сметалық нормаларын және құрылыс ресурстарына арналған қолданыстағы сметалық бағалар жинақтарын пайдалана отырып, осы Тәртіпке сәйкес айқындалады. Қажет болған жағдайда негізгі құрылыс объектілері болып табылмайтын инженерлік инфрақұрылым объектілерін салуға арналған сметалық шығындарды айқындау үшін "Жобалау" сатысында қуат көрсеткішінің өлшем бірлігіне арналған жиынтық құн көрсеткіштері (оның ішінде ұқсас объектілердің жобалық- сметалық құжаттамасы негізіндегі құнның ірілендірілген көрсеткіштері) пайдаланылады. .

6.5 Жобаланатын объект құрылысының сметалық құны кешенді ведомстводан тыс сараптама жүргізу үшін сараптама ұйымына жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттаманы ұсыну күніне қолданыстағы ағымдағы бағаларда қалыптастырылады.

Кезеңдер бойынша жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу кезінде жобаланатын объект құрылысының сметалық құны кешенді ведомстводан тыс сараптама жүргізу үшін сараптама ұйымына тиісті кезеңнің жобалау-сметалық құжаттамасын ұсыну күніне қолданыстағы ағымдағы бағаларда қалыптастырылады.

Жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттама (кезең-кезеңімен әзірлеу кезінде тиісті кезеңнің жобалау-сметалық құжаттамасы) сараптама ұйымына ұсынылғаннан кейін кешенді ведомстводан тыс сараптама жүргізу үшін жаңа (өзгертілген, толықтырылған) сметалық нормативтер қолданысқа енгізілген жағдайларда, тапсырыс берушінің қалауы бойынша және бас жобалаушымен келісу бойынша жобалау процесінде сметалық құжаттамаға нормативтік талаптардың өзгеруіне байланысты түзетулерді уақтылы енгізу бойынша іс-шаралар жүргізілуі мүмкін. Мұндай түзетулер

жобаға ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізуге арналған шарт күшіне енген күннен кешіктірілмей жүзеге асырылады.

Ескертулер

1 Құрылыстың сметалық құнын қалыптастыру кезінде жоба алдындағы, жобалау-сметалық құжаттаманы ведомстводан тыс кешенді сараптамаға сараптама жасау ұйымына тапсырған күнге қатысты соңғы қолданысқа енгізілген сметалық бағалар пайдаланылады;

2 Жобалық-сметалық құжаттаманы кезеңдер бойынша әзірлеу "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүзеге асырылады.

6.6 Құрылысы алдағы күнтізбелік жылда (алдағы күнтізбелік жылдарда) жоспарланатын объектілер бойынша құрылыстың сметалық құны алдағы кезеңдердің инвестициялар көлемін құрылыс үшін құн индекстері арқылы индекстеу жолымен айқындалады.

Инвестициялардың көлемін күнтізбелік жылдар бойынша бөлу тапсырыс беруші жобалауға арналған тапсырмамен бірге немесе жобалау процесінде сметалық құжаттаманы жасау басталғанға дейін ұсынатын құрылыстың басталуы туралы мәліметтер негізінде құрылыстағы нормативтік ұзақтығы мен бітеу нормаларына сәйкес орындалады.

Ескерту - "Алдағы күнтізбелік жыл (алдағы күнтізбелік жылдар)" бағалары сметалық құжаттаманы жасау кезінде пайдаланылатын жылға қатысты айқындалады.

6.7 Сметалық нормативтер негізінде құрастырылған сметалық құжаттама инвестициялық қызметті жоспарлауға және мердігерлік жұмыстар мен қызметтерді сатып алу бойынша конкурсты өткізу үшін құрылыстың шекті бағасын анықтауға арналған (бұдан әрі - тапсырыс берушінің (инвестордың, құрылыс салушының, бюджеттік бағдарламалар әкімшісінің) сметасы. Тапсырыс берушінің сметасы кәсіпорындарды, ғимараттар мен құрылыстарды салу, қайта жаңарту, жаңғырту, кеңейту, кәсіпорындарды техникалық қайта жарақтандыру, ғимараттар мен құрылыстарды күрделі жөндеу, күрделі құрылыс объектілерін бөлшектеу (бөліктеу) бойынша жұмыстарды әлеуетті өнім берушілерге (бұдан әрі - мердігерлер) конкурстық (тендерлік) құжаттама құрамында PDF форматында және бастапқы деректер мен сметаларды есептеу нәтижелерін ұсынудың эмбебап форматында (бұдан әрі - KENML форматы) электрондық көшірме түрінде Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына және сатып алу саласындағы заңнамасына сәйкес беріледі.

7 Сметалық құжаттаманың құрамы мен түрлері, рәсімдеуге қойылатын талаптар

7.1 Сметалық құжаттаманың құрамы.

7.1.1 Сметалық құжаттаманың құрамы инвестициялық жобаның кезеңіне, әзірленетін жобалау-сметалық құжаттаманың сатылылығына, объектінің ерекшеліктері мен техникалық күрделілігіне байланысты айқындалады.

7.1.2 Жобалау алдындағы сатыдағы сметалық құжаттама мыналарды қамтиды:

түсіндірме жазба;

шығындар жиынтығы (қажет болған жағдайда);

ұшыру кешеніне кіретін объектілердің сметалық құнының анықтамасы (қажет болған жағдайда);

құрылыс құнының жиынтық сметалық есебі немесе құрылыс құнының есебі (техникалық-экономикалық негіздемелер әзірлеуді талап етпейтін объектілер үшін);

жергілікті және объектілік сметалық есептер;

шығындардың жекелеген түрлеріне сметалар, калькуляциялар, сметалық есептер (қажет болған жағдайда).

7.1.3 Жобалау құжаттамасын бірінші сатыда ("Жоба" сатысы, Ж) екі сатыға әзірлеу кезінде жобалық-сметалық құжаттама мыналарды қамтиды:

түсіндірме жазба;

шығындар жиынтығы (қажет болған жағдайда);

ұшыру кешеніне кіретін объектілердің сметалық құнының анықтамасы (қажет болған жағдайда);

құрылыс құнының жиынтық сметалық есебі;

объектілік және жергілікті сметалық есептер;

шығындардың жекелеген түрлеріне сметалар, калькуляциялар, сметалық есептер (қажет болған жағдайда).

Екінші сатыда ("Жұмыс құжаттамасы" сатысы, ЖҚ) сметалық құжаттама мыналарды қамтиды:

шығындар жиынтығы (қажет болған жағдайда);

ұшыру кешеніне кіретін объектілердің сметалық құнының анықтамасы (қажет болған жағдайда);

объектілік және жергілікті сметалар;

материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосы.

7.1.4 Жобалау құжаттамасын бір сатыға ("Жұмыс жобасы", ЖЖ) әзірлеу кезінде сметалық құжаттама мыналарды қамтиды:

түсіндірме жазба;

шығындар жиынтығы (қажет болған жағдайда);

ұшыру кешеніне кіретін объектілердің сметалық құнының анықтамасы (қажет болған жағдайда);

құрылыс құнының жиынтық сметалық есебі;

объектілік және жергілікті сметалар;

шығындардың жекелеген түрлеріне сметалар, калькуляциялар, сметалық есептер (қажет болған жағдайда);

материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосы.

7.1.5 Құрылысын кезектер (іске қосу кешендері) бойынша жүзеге асыру көзделетін кәсіпорындар мен құрылыстарды жобалау кезінде бірінші кезектегі сметалық құжаттама мыналарды қамтиды:

егер өндірістік және өндірістік емес мақсаттағы объектілер болса, кәсіпорынды толық дамытуға арналған және кезектер (іске қосу кешендері) бойынша бөле отырып шығындар жиынтығы (қажет болған жағдайда);

кезектер (іске қосу кешендері) бойынша бөле отырып, толық дамытуға арналған құрылыс құнын есептеу (қажет болған жағдайда);

бірінші кезектегі құрылыс құнының жиынтық сметалық есебі;

кейінгі кезектердегі құрылыс құнының есебі (қажет болған жағдайда);

кейінгі кезектер құнының объектілік сметалық есептері (қажет болған жағдайда).

Толық дамытуға арналған құрылыс құнының есебі бірінші кезектегі құрылысқа арналған жобаның құрамына кіреді және бірінші кезектегі құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінен және кейінгі кезектердегі құрылыс құнының есептерінен алынған деректерді қамтиды.

Кейінгі кезекке құрылыс құнын есептеу объектінің сметалық құнын есептеу деректері негізінде жасалады. Кейінгі кезекке құрылыс құнын есептеу 1-үлгілік нысанды пайдалана отырып жасалады. Құрылыстың екінші және одан кейінгі кезектері құнының есептеріне енгізілетін кәсіпорын мен ғимарат құрылысының құны құрылыстың әрбір кезегі үшін белгіленген мөлшерде болжанбаған жұмыстар мен шығындарға арналған қаражатты ескере отырып, құрылыс жобаларына құнның жиынтық сметалық есептері үшін белгіленген бөліктер мен тараулардың толық номенклатурасы бойынша айқындалады.

Құнның объектілік сметалық есептері кейінгі кезектер құрамында құрылысы көзделген объектілердің әрқайсысына жасалады.

7.1.6 Сметалық құжаттамаға түсіндірме жазбада мыналар келтіріледі:

1) құрылыс орналасқан аумақтық ауданға сілтеме (өңірдің, аумақтық аймақтың кодын көрсете отырып);

2) оларға сәйкес сметалық құжаттама әзірленетін құжаттарға сілтемелер;

3) қолданылған сметалық-нормативтік базаны, баға деңгейін сипаттайтын деректер және осы құрылыс салу жағдайларын ерекшелейтін басқа да мәліметтер;

4) өзге де шығындарды негіздеу. Мердігер анықталған және басқа жұмыстар мен шығындарға арналған қаражатты есептеу кезінде мердігерлік және басқа да ұйымдардың есептік деректеріне сілтемелер болған жағдайда, тиісті құжаттардың көшірмелері қоса берілуге тиіс.

Қажет болған жағдайда осы құрылысқа тән сметалық құнды анықтау тәртібі туралы басқа да мәліметтер келтіріледі (жалпы пайдаланудағы объектілерді салу жобаларының, ортақ объектілерді салуға қаражат енгізу туралы құжаттардың, олардың қызметтеріне қажеттілікке барабар болуы және т.б.).

7.2 Сметалық құжаттама түрлері.

7.2.1 Сметалық құжаттама жергілікті сметаларды, жергілікті сметаларды, объектілік сметаларды, объектілік сметаларды, шығындардың жекелеген түрлеріне сметаларды, құрылыс шығындарының жиынтық сметаларын, шығындардың жиынтықтарын, жұмыстардың жекелеген түрлеріне сметаларды, шығындар сметасын және т.б.

7.2.2 Сметалық құжаттама нысандары оны белгілі бір дәйектілікпен құрастыруға мүмкіндік береді, бірте-бірте кішігірім құрылыс элементтерінен үлкенірек құрылыс элементтеріне ауысады, олар жұмыс түрі (шығындар) - объект - іске қосу кешені - құрылыс кезеңі болып табылады - тұтастай алғанда құрылыс (құрылыс).

7.2.3 Жергілікті сметалар (4-нысан) бастапқы сметалық құжаттар болып табылады және келесілерге сүйене отырып, ғимараттар мен құрылыстар бойынша немесе жалпы алаңдық жұмыстар бойынша жұмыстардың жекелеген түрлеріне және шығындарға жасалады:

жұмыс сызбалары бойынша қабылданған ғимараттардың, құрылыстардың, олардың бөліктері мен конструктивтік элементтерінің параметрлері;

жұмыс сызбалары бойынша анықталатын жұмыс көлемі;

тапсырыстық ерекшеліктерден, ведомостардан және жұмыс сызбаларынан қабылданған жабдықтардың, жиһаз бен мүкәммалдың номенклатурасы және саны.

Жергілікті сметада ескерілген жұмыстарды орындау үшін қажетті материалдық ресурстар мен жабдықтарға қажеттілік материалдық ресурстар мен жабдықтардың ведомосында келтіріледі.

7.2.4 Жергілікті сметалар (4-нысан) ғимараттар мен құрылыстар бойынша немесе жалпы алаңдық жұмыстар бойынша жұмыстардың жекелеген түрлеріне және шығындарға жобаны әзірлеу кезінде анықталған көлемдер негізінде:

жұмыс көлемі мен шығындар мөлшері әлі толық анықталмаған және жұмыс құжаттамасы негізінде нақтылануға жататын;

жұмыс көлемін, оларды орындау сипаты мен әдістерін жобалау сатысында дәл анықтау мүмкін емес және құрылыс процесінде нақтыланатын жағдайларда жасалады.

7.2.5 Шығындардың жекелеген түрлеріне арналған сметалық есептер, әдетте, жалпы құрылыс бойынша сметалық нормативтерде ескерілмеген шығындарды (мысалы: құрылыс, монтаждау және арнайы құрылыс жұмыстарын орындау үшін жұмысшылардың іссапарымен байланысты шығындар және т.б.) өтеу үшін қажетті қаражаттың мөлшерін (лимитін) айқындау қажет болған жағдайларда жасалады.

7.2.6 Объектілік сметалар өз құрамында объектіге жалпы жергілікті сметалардың деректерін біріктіреді және олардың негізінде жекелеген объектілердің сметалық құны

қалыптасатын сметалық құжаттар болып табылады. Объектілік сметалар 3-нысан бойынша жасалады.

"Жұмыс құжаттамасы" сатысында жұмыс сызбаларында айқындалған жұмыс көлемі бойынша жасалған жекелеген ғимараттар мен құрылыстарды салуға арналған объектілік сметаларды жұмыс құжаттамасының құрамында тапсырыс беруші бекітуге тиіс. Сметалық құны объектілік сметалық есептерде айқындалған сметалық құннан асатын жекелеген ғимараттар мен құрылыстарға арналған көрсетілген сметаларды бекіту кезінде сметалық құнды ұлғайтуды тапсырыс беруші күтпеген жұмыстар мен шығындарға арналған қаражат есебінен немесе кәсіпорынның, құрылыстың құрамына кіретін басқа да объектілер құрылысының сметалық құнының жұмыс сызбалары негізінде нақтылау есебінен жобаға жиынтық сметалық есеп бойынша кәсіпорынды, құрылысты салудың жалпы сметалық құны шегінде жүргізеді.

7.2.7 Объектілік сметалық есептер өз құрамында объектіге жалпы жергілікті сметалық есептер мен жергілікті сметалардың деректерін біріктіреді және жұмыс құжаттамасы негізінде немесе құрылыс процесінде нақтылауға жататын жекелеген құрылыс объектілерінің құнын қалыптастырады. Объектілік сметалық есептер 3-нысан бойынша жасалады.

7.2.8 Объектілік сметалар (объектілік сметалық есептер) жекелеген құрылыс объектілеріне әзірленеді және қорытынды құн көрсеткіштері мен жергілікті сметалардың (жергілікті сметалық есептердің) нормативтік еңбекті қажетсінуінің көрсеткіштерін қамтиды.

Объектілік сметаны (объектінің сметалық есебі) құрастыру кезінде жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептеулер) В қосымшасына сәйкес бөлімдерге топтастырылады.

Егер құрылыс объектісінің сметалық құны бір жергілікті смета (жергілікті сметалық есеп) бойынша айқындалған жағдайда, объектілік сметаны (объектілік сметалық есеп) әзірленбейді.

7.2.9 Объектілік сметалар (объектілік сметалық есептер), сондай-ақ күрделі құрылыс объектісінің толық (лимиттелген шығындарды есептей отыра) сметалық құнын айқындау үшін пайдаланылады. Объект құрылысының толық сметалық құнын айқындау кезінде жиынтық сметалық есептің II бөлігінің "Құрылысты ұйымдастыру және басқару шығындары" деген 8-тарауында көзделген қаражат жиынтық сметалық есептегі нормалар бойынша ескеріледі. Осы объектіге жататын жиынтық сметалық есептің II бөлігінің "Құрылысты ұйымдастыру және басқару шығындары" деген тарауында көзделген жұмыстар мен шығындардың сол бөлігінің құны объектілер бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстарының сметалық құнына барабар бөлінеді.

7.2.10 Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебі.

7.2.10.1 Объектілер құрылысы немесе олардың кезектері құнының жиынтық сметалық есебі 1-нысан бойынша объектілік сметалық есептер, объектілік сметалар,

жергілікті сметалар, жергілікті сметалық есептер, жұмыстардың жекелеген түрлеріне арналған сметалық есептер және шығындар негізінде сметалық бағаларда (6.5. тармаққа сәйкес) жасалады.

Кәсіпорындар, ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының жиынтық сметалық есебінің позицияларында санамаланған сметалық құжаттардың нөміріне сілтемені көрсету қажет.

Жиынтық сметалық калькуляция тарауларында жекелеген объектілердің сметалық құны мен объектілік сметада (объектілердің сметалық сметасы) шектелген шығындарды есепке алмай айқындалған жұмыс түрлері "құрылыс-монтаждау" бағандары бойынша бөлумен бөлек жолда көрсетіледі. жұмыстар", "жабдықтар, жиһаздар және инвентарлар", "басқа шығындар", "Жалпы сметалық құн".

7.2.10.2 Құрылыс немесе оның кезектері (іске қосу кешендері) құнының жиынтық сметалық есебі жобалық-сметалық құжаттамада көзделген барлық объектілердің құрылысын толық аяқтау үшін инвестициялық жобаны (құрылыс объектісін) іске асыруға қажетті тапсырыс берушінің (инвестордың) қаражатының сметалық лимитін айқындайтын құжат болып табылады.

Құрылыс құнының жиынтық сметалық есептері өндірістік және өндірістік емес (тұрғын үй-азаматтық) мақсаттағы объектілерді салуға жеке жасалады және бекітіледі.

Кәсіпорындар, ғимараттар мен құрылыстарды, сондай-ақ олардың кезектерін салудың жиынтық сметалық есептерде айқындалған құны техникалық-экономикалық негіздемелерде белгіленген құрылыстың есептік құнына, техникалық-экономикалық негіздемелерді әзірлеуді талап етпейтін объектілер бойынша жобалауға арналған тапсырмада көрсетілген құрылыстың есептік (шекті) құнына, сондай-ақ екі сатылы жобалау кезінде "Жоба" сатысында бекітілген құрылыстың сметалық құнына сәйкес келуі немесе одан төмен болуы тиіс. Жиынтық сметалық есептерде айқындалған кезек құрылысының құны кәсіпорынды, ғимаратты немесе құрылысты толық дамытуға арналған құрылыс құнын есептеуде белгіленген құннан аспауы тиіс.

Құрылыс немесе оның кезектері (іске қосу кешендері) құнының жиынтық сметалық есебінде құрылыс аумағын дайындауға (игеруге) және объектіні пайдалануға беруге арналған жиынтық сметаға енгізілетін сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы заңнамамен реттелмейтін тапсырыс берушінің шығындары ескерілмейді.

7.2.11 Ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіштері бойынша жасалатын құрылыс құнының есебі күрделі құрылыс объектілеріне инвестицияларды жоспарлау (күрделі салымдарды негіздеу) кезінде тапсырыс берушінің (инвестордың) ақша қаражатына қажеттілігін айқындайтын сметалық құжат болып табылады.

Құрылыс құнының есебі жиынтық сметалық есеп шығындарының толық номенклатурасы бойынша жасалады. Егер құнның ірілендірілген көрсеткіштерімен

жекелеген шығындар ескерілген болса, онда құрылыс құнын есептеуде мұндай шығындарды қайта ескерілмейді.

Қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның ғимараттары мен құрылыстарын салу құнының ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, құрылыс құнын есептеу 2-нысан бойынша орындалады.

7.2.12 Шығыстар жиынтығы.

7.2.12.1 Шығындар жиынтығы құрылыстың жалпы сметалық құнын анықтайтын және кешендер құрамында әртүрлі мақсаттағы объектілер құрылысына жиынтық сметалық есептерді біріктіретін сметалық құжат болып табылады. Шығындар жиынтығы 5-нысан бойынша айқындалады.

7.2.12.2 Шығындардың қысқаша мазмұны екі немесе одан да көп жиынтық шығындар сметасын біріктіреді:

а) кешендердің құрамында өнеркәсіптік объектілермен қатар өндірістік емес объектілердің (тұрғын үйлер, жолдар, эстакадалар және басқа инженерлік құрылыстар) жобалық-сметалық құжаттары әзірленген кезде;

б) құрылыстың әртүрлі түрлеріне жататын ғимараттар, құрылыстар немесе жеке үй-жайлар кіретін шағын ауданды, орамды, кешенді немесе мәдени-тұрмыстық мақсаттағы жеке ғимаратты дамытудың ЖСҚ әзірлеу кезінде тұрғын үй-азаматтық құрылыс үшін;

в) құрылыс процесінде жобалық-сметалық құжаттаманы түзету және қайта бекіту қажет болған жағдайда. Шығындардың қысқаша мазмұны жұмыстың аяқталған және қалдық көлемдерінің құнының жиынтық сметасын біріктіреді;

г) қорытынды кезеңде, кезеңдері бойынша жобалық-сметалық құжаттамаларды әзірлеу кезінде. Қорытынды кезеңде құрылыс шығындарының жиынтықтауында әрбір жобалау кезеңінің жиынтық сметалық құнының көрсеткіштері ескеріледі;

д) құрылыс бірнеше кезеңдерде жүргізілген жағдайда. Шығындар жиынтығында құрылыстың келесі кезеңдерінің құны құрылыс түрлері бойынша шығындарды бөлусіз жалпы сома ретінде көрсетіледі.

Ескерту - Барлық объектілерге ортақ шығындарды құрылыс түрлері бойынша бөлу келесідей жеке есеппен жүргізіледі:

сумен жабдықтау және су бұру, жылумен жабдықтау, электрмен жабдықтау, төмен токтардың кварталішілік желілерінің құны - әрбір объектінің қажеттілігіне пропорционалды;

құрылыс алаңын дайындау және абаттандыру бойынша жұмыстардың құны - учаскелердің ауданына пропорционалды;

қалған шығындар - негізгі объектілердің жалпы ауданына пропорционалды. Құрылыс түрлері бойынша шығындарды бөлу бойынша есеп айырысулар жиынтықты құру кезінде қабылданады, түсіндірме жазбада немесе шығындар жиынына қосымшада келтірілген.

7.2.13 Іске қосу кешеніне кіретін объектілер құрылысының сметалық құнының ведомосы 6-нысан бойынша жасалады.

Жобалық-сметалық құжаттаманың құрамында ("Жоба", "Жұмыс құжаттамасы", "Жұмыс жобасы" сатыларында) іске қосу кешеніне кіретін объектілердің сметалық құнының ведомосы кәсіпорынды, ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалануға беруді жеке іске қосу кешендерімен жүзеге асыру көзделген жағдайда жасалады. Бұл ведомость іске қосу кешенінің құрамына кіретін объектілердің сметалық құнын, сондай-ақ жалпы алаңдық жұмыстар мен шығындарды қамтиды.

Ведомость, егер объект толығымен ұшыру кешеніне енгізілген болса, тиісті жергілікті және объектілік бағалаудың қорытынды деректерін қамтиды. Объектіні іске қосу кешеніне толық енгізбеген кезде бұл объектінің құны жобалық зерттеулер негізінде калькуляциялау арқылы анықталады.

Жиынтық сметалық сметаның II бөлімінің "Құрылыс алаңын дайындау" және "Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығыстар" тарауларында және құрылыс құнының жиынтық сметалық құжаттамасының I және III бөліктерінде қарастырылған қаражат есебінен бөлек сметалар іске қосу кешеніне қатысты қаражат көлемін анықтайды. Егер бұл қаражатты берілген іске қосу кешеніне бөлу мүмкін болмаса, онда олар құрылыстың жалпы сметалық құнындағы іске қосу кешенінің сметалық құнының үлесіне пропорционалды түрде анықталады.

Құрылыс алаңында екі немесе одан да көп ұшыру кешендері бөлінген кезде ведомості тиісті бағандармен толықтырылады. "Барлығы" жолында іске қосу кешенінің және тұтастай алғанда құрылыс алаңының жалпы сметалық құны көрсетіледі.

7.2.14 Материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосы құрылыс салу құрамына енгізілген әрбір объектінің құрылысына және 7-нысанға сәйкес жалпы құрылыс салу бойынша жасалады.

Құнның ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, объект құрылысының сметалық құнын айқындау кезінде материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосы жасалмайды.

7.2.15 Құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған жиынтық смета құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің құрамдас бөлігі ретінде іздестіру жұмыстарының жалпы құнын айқындау үшін 1И нысан бойынша жасалады. Құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған жиынтық смета инженерлік ізденістердің түрлері бойынша сметалардан алынған деректерді және шығындардың жекелеген түрлеріне арналған калькуляцияларды біріктіреді.

7.2.16 Құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған смета 2И нысаны бойынша жасалады. Құрылыс үшін арналған инженерлік ізденістерге арналған сметалар ізденістердің түрлері бойынша сараланып жасалады: инженерлік-геодезиялық, инженерлік-геологиялық (инженерлік-экологиялық), инженерлік-гидрометеорологиялық және т. б.

7.2.17 Жобалау жұмыстарына арналған жиынтық смета құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің құрамдас бөлігі ретінде жобалаудың барлық сатыларында орындалатын жобалау жұмыстарының жалпы құнын айқындау үшін 1П нысаны бойынша жасалады. Жобалау жұмыстарына арналған жиынтық смета жобалаудың әрбір сатысы үшін жеке жасалады. Жобалау жұмыстарына арналған жиынтық смета жекелеген кезеңдер, жобалау жұмыстарының түрлері және шығындардың жекелеген түрлеріне арналған калькуляциялар бойынша сметалардан алынған деректерді біріктіреді.

7.2.18 Жобалау жұмыстарының сметасы 2П нысаны бойынша жобалаудың тиісті сатысында орындалатын жобалау жұмыстарының түрлеріне әзірленеді.

7.2.19. 3П нысаны бойынша жекелеген жұмыс түрлеріне арналған шығындардың калькуляциясы қолданыстағы сметалық-нормативтік базада құрылыс үшін жобалау (іздістіру) жұмыстарына арналған сметалық бағалар болмаған кезде жасалады.

7.2.20 Егер құрылыс үшін жобалау (іздістіру) жұмыстарының жалпы құнын айқындау үшін 2П (2И) нысаны бойынша бір ғана сметаны немесе 3П нысаны бойынша шығындар калькуляциясын жасау жеткілікті болса, онда бұл жағдайларда 1П (1И) нысаны бойынша жиынтық смета жасалмайды.

7.2.21 Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі 1ПН нысаны бойынша жасалады. Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі құрылыс аумағын дайындауға (игеруге) және объектіні пайдалануға беруге арналған жиынтық сметаның немесе объектіні пайдалануға беруге арналған жиынтық сметаның құрамдас бөлігі ретінде әзірленеді. Жекелеген жағдайларда іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының жиынтық сметалық есебінің құрамдас бөлігі ретінде әзірленеді.

7.2.22 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жергілікті сметалар (2ПН нысаны) бастапқы сметалық құжаттар болып табылады және іске қосу-жөндеу жұмыстарының жекелеген түрлеріне және ғимараттар мен құрылыстар бойынша шығындарға жасалады.

7.2.23 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жергілікті сметалық есептер (2ПН нысаны) жұмыс көлемі мен шығын мөлшері әлі түпкілікті айқындалмаған және нақтылауға жататын жағдайларда жасалады.

7.2.24 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жеке сметалық нормалар 3ПН нысаны бойынша жасалады.

7.2.25 Материалдар, бұйымдар мен конструкциялар құнының калькуляциясы жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде нақты құрылыс жағдайлары үшін сметалық бағалар деңгейінде (6.5. тармаққа сәйкес) материалдық ресурстардың сметалық құнын есептеуге арналған.

7.2.26 Тасымалданатын жүктің 1 тоннасына арналған көлік шығыстарының калькуляциясы жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде нақты құрылыс

жағдайлары үшін теміржол және (немесе) автомобиль көлігімен құрылыс салу үшін жүктерді тасымалдаудың сметалық құнын айқындауға арналған.

7.3 Сметалық құжаттаманы рәсімдеуге қойылатын талаптар.

7.3.1 Сметалық құжаттама МЕМСТ 21.101 "Құрылысқа арналған жобалық құжаттама жүйесі. Жобалық және жұмыс құжаттамасына қойылатын негізгі талаптар" бойынша құжаттаманы ресімдеу қағидаларына сәйкес ресімделеді.

7.3.2 Сметалық құжаттаманың нысандары Г қосымшасында келтірілген.

7.3.3 Арнайы бағдарламалық құралдарды пайдалана отырып сметалық құжаттаманы жасау кезінде бастапқы деректер мен есептеу нәтижелерін KENML әмбебап форматында ұсыну қамтамасыз етіледі.

7.3.4 Сметалық құжаттаманы жасау кезінде оның нөмірленуі жүзеге асырылады. Жергілікті сметаларды (жергілікті сметалық есептерді) нөмірлеу құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің қай тарауына енгізілетінін ескере отырып, объектілік сметаны (объектілік сметалық есепті) қалыптастыру кезінде жүргізіледі.

Алаңдық сипаттағы құрылыстар басым экономика салаларында жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) нөмірі төрт цифрдан тұрады: алғашқы екі цифрлар тобы объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) нөміріне, үшінші цифрлар тобы - объектілік смета (объектілік сметалық есеп) бөлімінің коды; төртінші цифрлар тобы - объектілік сметадағы (объектілік сметалық есептегі) жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) реттік нөміріне сәйкес келеді. Объектілік смета (Объектілік сметалық есеп) бөлімінің коды В қосымшасына сәйкес қабылданады. Мысалы, жергілікті смета № 2-01-01-01.

Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) нөмірі цифрлардың екі тобынан тұрады: бірінші цифр жиынтық сметалық есептің тарау нөміріне, екінші екі цифр - құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің тарауындағы жолдың реттік нөміріне сәйкес келеді. Мысалы, объектілік смета № 2-01.

Сызықтық сипаттағы ірі кешенді құрылыстар басым экономика салаларында нөмірлеу кезекті нөмірлер бойынша жүргізілуі мүмкін, мұнда құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің номенклатурасындағы белгілі бір кезекті нөмірге осындай барлық құрылыстар үшін бірдей объект түрі сәйкес келеді.

Шығындардың жекелеген түрлеріне арналған сметалық есептерді реттік нөмірлеу оларды сметалық құжаттамаға қосу тәртібімен бүтін сандармен жүргізіледі.

7.3.5 Жергілікті және объектілік сметаларды (жергілікті және объектілік сметалық есептерді), шығындардың жекелеген түрлеріне сметалық есептерді нөмірлеуді жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу кезеңінің нөміріне сәйкес келетін санмен толықтыруға рұқсат етіледі.

7.3.6 Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебіне және шығындар жиынтығына реттік нөмірлер берілмейді. Жобалау құжаттамасын әзірлеу жекелеген кезеңдер

бойынша жүзеге асырылған жағдайда, құрылыс құнының жиынтық сметалық есебіне жобалау- сметалық құжаттаманы әзірлеу кезеңінің нөмірі беріледі.

7.4 Сметалық құжаттамадағы есептеулер нәтижелері мен жиынтық көрсеткіштері.

7.4.1 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде):

смета, бөлім, кіші бөлім, позиция (тармақ) бойынша қорытынды құндық көрсеткіштер тұтас мәнге дейін дөңгелектенеді;

қалған құндық көрсеткіштер (жолма-жол, сондай-ақ аралық есептеулердің нәтижелері) үтірден кейін екі белгіге дейін дөңгелектенеді;

смета, бөлім, кіші бөлім бойынша нормативтік еңбекті қажетсінудің (еңбек шығындарының) қорытынды көрсеткіштері бүтін мәнге дейін, жол (аралық) - үтірден кейін 4 белгіге дейін дөңгелектенеді;

табиғи (физикалық) шамаларда көрсетілген көрсеткіштер үтірден кейін 4 белгіге дейін дөңгелектенеді.

7.4.2 Объектілік сметаларда (объектілік сметалық есептерде) жергілікті сметалардың (жергілікті сметалық есептердің) қорытынды мәндері үтірден кейін үш белгіге дейін дөңгелектеніп, мыңмен көрсетіледі.

7.4.3 Құрылыс құнының жиынтық сметалық есептерінде объектілік сметалардың (объектілік сметалық есептердің) қорытынды мәндері үтірден кейін үш белгіге дейін дөңгелектеніп, мыңмен көрсетіледі.

7.4.4 Шығындар мәліметтерінде жиынтық сметалық есептердің қорытынды мәндері үтірден кейін үш белгіге дейін дөңгелектеніп, миллион түрінде көрсетіледі. Есептеу нәтижелері және құрылыс құнын есептеудегі қорытынды мәндер дәл осындай тәртіппен келтіріледі.

7.5 Сметалық құжаттамада сандарды дөңгелектеу қағидалары.

7.5.1 Егер бөлінетін цифрлардың біріншісі 5-тен көп болса, онда қалған сандардың соңғысы күшейтіледі, яғни ол бірлікке артады. Сондай-ақ, алынып тасталатын цифрлардың біріншісі 5-ке тең болған кезде және одан кейін есепте болатын цифрлардың бір немесе бірнеше саны болған кезде күшейту болжанады.

7.5.2 Егер бөлінетін цифрлардың біріншісі 5-тен аз болса, онда күшейту жүргізілмейді.

7.5.3 Егер 5 цифры бөлініп, одан кейін есепте болатын цифрлар болмаса, онда дөңгелектеу ең жақын жұп санға орындалады, басқаша айтқанда, соңғы қалатын цифр, егер ол жұп болса, өзгеріссіз қалады және тақ болса күшейтіледі.

8 Құрылыстың сметалық құнын айқындау

8.1 Құрылыстың сметалық құнының құрамы мен құрылымы

8.1.1 Инвестициялардың құрылымына және құрылысты жоспарлау мен ұйымдастыру тәртібіне сәйкес құрылыстың сметалық құны мыналардың құнын ескереді:

- 1) құрылыс-монтаждау жұмыстары;
- 2) жабдық, жиһаз және мүкәммал;
- 3) өзге де шығындар.

8.1.2 Сметалық құжаттамада құрылыс-монтаждау жұмыстары құрылыс-монтаждау жұмыстары құрамындағы жұмыстар (көрсетілетін қызметтер) түрлерінің тізбесіне сәйкес ескеріледі.

8.1.3 Құрылыс объектісінің жұмыс істеуін қамтамасыз етуге арналған жабдыққа, жиһазға, мүкәммалға, оның ішінде жеке дайындалуға қойылатын негізгі талаптар тапсырыс беруші бекітетін жобалауға арналған тапсырмамен, сондай-ақ жобаның тиісті бөлімдерін әзірлеу нәтижелері бойынша жобалау барысында белгіленеді.

8.1.4 Құрылыстың сметалық құжаттамасында жабдық, жиһаз және мүкәммал құнында мыналар ескеріледі:

- а) объект маңындағы қоймаға сатып алу (дайындау) және жеткізу құны:

монтаждалатын немесе бөлшектенетін (технологиялық, энергетикалық, көтергіш-көліктік, сорғы-компрессорлық және басқа да жабдықтар) барлық түрлерінің кешендері, электрондық есептеу орталықтарының жабдықтары, зертханалар, әртүрлі мақсаттағы шеберханалар, медициналық кабинеттер;

- бақылау-өлшеу аспаптары, автоматтандыру және байланыс құралдары;

құрал-саймандар, мүкәммал, қалыптар, құрылғылар, жарақтар, қосалқы бөлшектер, қолданысқа енгізілетін өндірістердің бастапқы қорына енгізілетін жартылай фабрикаттарды немесе дайын өнімді тасымалдауға арналған арнайы контейнерлер;

қолданысқа жаңадан енгізілген жатақханаларды, коммуналдық шаруашылық, ағарту, мәдениет, денсаулық сақтау, сауда объектілерін бастапқы жарақтандыру үшін талап етілетін жабдық, жиһаз, мүкәммал, құрал-саймандар және басқа да ішкі жабдықтау заттары;

қалалар мен өзге де елді мекендерді абаттандыру және сыртқы жабдықтардың, жиһаздардың, мүкәммалдың (қалалық ортадағы көше жиһазы мен мүкәммал, сәндік композициялар және монтаждауды талап етпейтін зауытта дайындалған өзге де тасымалданатын шағын сәулет нысандары);

б) жеке тораптар мен бөлшектер түрінде өндіруші құрылысқа жеткізетін ірі габаритті және ауыр салмақты жабдықты (жабдықты монтаждауға арналған сметалық нормалар құрамында ескерілетін толық дайындауды қоспағанда) құрылыс жағдайларында толық дайындауға (жөнге келтіруге және ірілендіріп құрастыруға) жол берілмейді;

Ескерту - Үлкен жабдық құрылыс алаңдарына толық жинақталған түрде жеткізіледі. Өндіріс орындарында монтаждау кезінде монтаждау операцияларын қажет етпейтін

ішкі құрылғылары бар ең үлкейтілген тасымалданатын блоктар немесе жинақтар ретінде габаритті емес жабдық жинақталмаған түрде жеткізіледі. Жабдықты қосымша өндіруге кеткен шығындар оның сату бағаларында есепке алынады және сметалық есептердегі жекелеген баптарда қарастырылмаған.

в) шефмонтаж құны (шефмонтаж шарттарында жеткізілетін жабдық үшін);

г) технологиялық процестердің алдын ала орнатылған лицензиялық бағдарламалық жасақтамасы.

8.1.5 Қолданысқа жаңадан енгізілген жатақханаларды, коммуналдық шаруашылық, ағарту, мәдениет, денсаулық сақтау, сауда объектілерін бастапқы жарақтандыру үшін талап етілетін жабдық, жиһаз, мүкәммал, құрал-саймандар және басқа да ішкі жабдықтау интерьері жиынтықтарының құрамында мыналар көзделмейді:

а) кіріктірілген жиһаз (кіріктірілген жиһазды орнату шығындарын құрылыс-монтаждау жұмыстарының құрамына қосу ұсынылады);

б) үй-жайлардың ішкі безендірілуінің қымбат тұратын заттары (кілемдер, картиналар және т. б.);

в) жұмсақ мүкәммал және шаруашылық-тұрмыстық мақсаттағы ұсақ заттар (асхана ыдыстары, кеңсе керек-жарақтары, жеке пайдаланылатын заттар, төсек-орын жабдықтары және т. б.);

г) қызмет көрсетуші персоналға арналған арнайы киім, кітапхана қоры (оқу, әдістемелік, анықтамалық, көркем әдебиет және басылымдар, аудио-бейне ойнатылатын бөлме, оның ішінде электронды форматтағы кітапхана қорына) және т. б.

8.1.6 Қолданысқа жаңадан енгізілген денсаулық сақтау және білім беру объектілерін бастапқы жарақтандыруға арналған сметалық құжаттамада жұмсақ мүкәммалды (төсек-орыннан, жеке пайдаланылатын заттардан басқа) және шаруашылық-тұрмыстық мақсаттағы ұсақ заттарды (кеңсе керек-жарақтарынан басқа) сатып алуға арналған қаражатты ескеруге рұқсат етіледі. Жаңадан пайдалануға берілген денсаулық сақтау және білім беру объектілерін бастапқы жарақтандыруға арналған жұмсақ мүкәммалдардың және шағын тұрмыстық заттардың сметалық құжаттамада есепке алынатын тізбесін тапсырыс беруші айқындайды.

8.1.7 Құрылыстың сметалық құнында өндіріс технологиясына байланысы емес және өнімді қайта өңдеудің, шығарудың технологиялық процестеріне қатыспайтын көлік құралдарының құны ескерілмейді, атап айтқанда:

а) теміржол көлігінің жылжымалы құрамы (локомотивтер, барлық түрлендірілген вагондар), оның ішінде салынып жатқан және жұмыс істеп тұрған метрополитендерге арналған вагондар, контейнерлер, теміржол жүрісіндегі крандар, жылжымалы тартқыш қосалқы станциялар және жөндеу бірліктері, жол машиналары мен механизмдері;

б) ұшақтар, тікұшақтар, олардың қозғалтқыштары, жолаушылар және жүк әуе көлігінің авиациялық жабдықтары;

в) теңіз кемелері және ішкі су көлігі кемелері, контейнерлер, паромдар, жүзбелі доктар мен крандар, жер сорғылары мен жер снарядтары, құтқару жүзбелі құралдары мен шлюпкалар, такелаж, электр навигациялық жабдықтар;

г) балық шаруашылығы флотының кемелері мен контейнерлері;

д) автомобильдер, автотіркемелер, автомобиль көлігінің жол машиналары;

е) трамвайлар, автобустар, троллейбустар, метрополитен вагондары, көшелерді тазалауға арналған машиналар және басқа да коммуналдық шаруашылық машиналары;

ж) құрылыс және монтаждау ұйымдарының құрылыс машиналары, механизмдері және көлік құралдары, сүйреу машиналары және тетіктері, ағаш дайындау кәсіпорындарының электр моторлы аралары;

з) ауыл шаруашылығы кәсіпорындары мен ұйымдарының тракторлары, комбайндары, көлік құралдары және басқа да машиналары;

и) энергия поезддары, жылжымалы дизельді электр станциялары;

к) бұрғылау жабдығы (бұрғылау қондырғыларын қоса алғанда);

л) өндіріс технологиясына байланысты емес және өнімді қайта өңдеудің, шығарудың технологиялық процестеріне қатыспайтын өзге де көлік құралдары.

8.1.8 Өзге де шығындарға құрылыс-монтаждау жұмыстарының, жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың құнына кірмейтін барлық қалған шығындар жатады.

Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің "Құрылыс" деген II бөлігінде ескерілген басқа да жұмыстар мен шығындардың жоба тізбесі және оларды жиынтық сметалық есепке енгізу тәртібі А қосымшасында келтірілген.

8.1.9 Құрылыс-монтаждау жұмыстарының құны және жабдыққа, жиһазға және мүкәммалға арналған шығындар құрылыс құрамына кіретін жекелеген объектілердің шекарасында анықталады, ал өзге де шығындар жалпы құрылыс бойынша анықталады.

Құрылыстың құрамында жекелеген объектілерді бөлу және олардың шекараларын анықтау құрылысты жоспарлау мен ұйымдастыру үшін құрылыс бойынша сметалық құжаттамадағы шығындарды оңтайлы құрылымдау шарттарына сүйене отырып жүзеге асырылады.

8.1.10 Құрылыстың мамандандырылған түрлерінің ерекшеліктері қандай да бір ғимараттар мен құрылыстарды жекелеген объектілерге жатқызу ескеріледі. Құрылыстың түрі мен ерекшелігіне байланысты сметалық құжаттаманы жасау кезінде жекелеген объектілер ретінде мыналар бөліп көрсетіледі:

өндірістік немесе тұрғын үй-азаматтық кешендерді салу кезінде - оларға қызмет көрсететін және қосалқы құрылыстары бар сыртқы желілер (сумен жабдықтау, кәріз, жылумен жабдықтау, газдандыру, энергиямен жабдықтау, байланыс және т.б.), кірме жолдар, орамшілік жолдар, жалпы алаң жұмыстары;

мұнай және газ өнеркәсібінің құрылысы кезінде - оған қатысты барлық жабдықтармен, қосалқы құрылыстармен және жұмыстармен бірге мұнай немесе газ ұңғымасы (пайдалану немесе барлау);

көмір және тау-кен өнеркәсібінің құрылысы кезінде - шахтаның тау-кен қазбалары мен басқа да жерасты құрылыстарын үңгілеу және жабдықтау;

орман және ағаш өңдеу өнеркәсібінің құрылысы кезінде - сүректі сұрыптау немесе топтастыру бойынша учаске;

мелиорация мен су шаруашылығының құрылысы кезінде - арна немесе барлық құрылыстары бар арна учаскесі, барлық құрылыстары мен жұмыс түрлері бар мелиорацияланатын жер алаңы;

теміржол құрылысында - белгілі бір учаскедегі аралық немесе бөлек пункт шегіндегі жер төсемі немесе жолдың жоғарғы құрылысы, байланыс, сигнал беру, орталықтандыру, бұғаттау, энергиямен жабдықтау немесе байланыс желісі;

автожол құрылысында - жер төсемі, жол жабыны, су өткізу құбырлары және автожол учаскесі шегіндегі басқа да құрылыстар;

желілік құрылыс кезінде (темір және автомобиль жолдары, магистральдық құбырлар, электр беру және байланыс желілері) - учаскелердің бірінің шегіндегі ғимараттар мен құрылыстар тобы (мысалы: тіреуіш қабырғалар, көшкінге қарсы немесе опырылымға қарсы құрылыстар, су өткізу құрылыстары - аралық шегінде; бағыттамалық бекеттер, техникалық қарап тексеру пункттері - бөлек пункт шегінде; күшейткіш пункттер, байланыс және сигнал беру, орталықтандыру, бұғаттау құрылғылары тобы - белгілі бір учаскеде).

8.2 Құрылысқа арналған сметалық құжаттаманы жасау

8.2.1 Объектінің құрылысына арналған сметалық құжаттама жобалық деректер мен сметалық-нормативтік база негізінде жасалады.

8.2.2 Жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептер) (4-нысан) әзірленетін жобалау-сметалық құжаттама бойынша қабылданған жобалау шешімдеріне сәйкес бөлек жасалады:

ғимараттар мен құрылыстар бойынша - жұмыс түрлеріне, ғимараттың (құрылыстың) конструктивтік элементтеріне, ішкі инженерлік жүйелер мен жабдықтарға және басқа да шығындарға);

жалпы алаңдық жұмыстар бойынша - тік жоспарлауға, инженерлік желілердің, жолдардың құрылғысына, аумақты абаттандыруға, шағын сәулет нысандарына және басқаларға.

Жергілікті сметалар (жергілікті сметалар) шегінде жұмыстарды және шығындарды бөлу құрылыстың жекелеген түрлерінің ерекше ерекшеліктерін ескере отырып, жұмыстардың технологиялық реттілігіне сәйкес келеді.

Жергілікті бағалаулардағы деректердің топтастырылуы (жергілікті бағалаулар) В қосымшасында келтірілген. Қажет болған жағдайда деректердің құрылымдық және технологиялық топтастырылуы толықтырылуы мүмкін.

8.2.3 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) (4-нысан) жұмыстардың әрбір түрі келесі көрсетіштермен ұсынылады:

жекелеген жұмыс түрлерінің (дара сметалық бағалар, элементтік сметалық нормалар атауына сәйкес) сметалық құны;

дара сметалық бағаларда, қарапайым сметалық нормаларда ескерілмеген материалдық ресурстардың сметалық құны;

жабдықтың (жиһаз, мүкәммал - бар болса) сметалық құны;

тасымалдаудың сметалық құны;

өзге де шығындардың (бар болса) сметалық құны.

Ескерту - Сметалық құжаттаманы есептеу және беру үшін арнайы бағдарламалық құралдарды пайдалана отырып, жергілікті сметаны (жергілікті сметалық есептеу) құрастырған кезде экрандық редакторда қарау қамтамасыз етіледі (құжат қағазға басып шығарылған кезде олар басып шығарылмайды): жұмыстың өлшем бірлігінің сметалық құнына енгізілген шығындар;

жұмыстың өлшем бірлігінің сметалық құнының есебі (элементарлы есептік нормаларды пайдалану кезінде);

нормативтік еңбек сыйымдылығы;

жергілікті сметаға материалдық ресурстар мен құрал-жабдықтардың ведомостары.

8.2.4 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) (4-нысан) кіші бөлімдер, бөлімдер бойынша және жалпы жергілікті смета (жергілікті сметалық есеп) бойынша қорытынды деректер келтіріледі, қорытынды деректер олардан жұмысшылардың еңбегіне (оның ішінде жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеу) шығындар, машиналар мен механизмдер (оның ішінде машинистердің еңбегіне ақы төлеу бойынша қорытынды деректер), материалдар, бұйымдар мен конструкциялар, жабдықтар, тасымалдау шығындары және өзге де шығындар және жұмыстардың нормативтік еңбек бөлінісі бойынша бөлінеді.

8.2.5 Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) бөлімдері (кіші бөлімдері) бойынша жиынтық деректер жолының 4

6 бағандарында жобалық шешімнің (элемент, кешен, жұмыс түрі) жобалық есептегіші, бірлік саны көрсетіледі. өлшем бірлігінің сметалық құны көрсетіледі.

Конструктивтік шешім (элемент), кешен немесе жұмыс түрі үшін ең тән өлшем бірлігі жобалық есептегіш ретінде қабылданады (мысалы, м3 - жер жұмыстары, іргетас, қабырғалар және т.б. үшін, м2 - шатыр, терезелер және т.б. үшін). , жалпы ауданы м2 және басқа өлшем бірліктері). Жұмыстар мен шығындар тобына неғұрлым тән өлшем бірлігін таңдау мүмкін болмаса, есеп айырысу есептегіші ретінде теңге қабылданады.

Өлшем бірлігінің сметалық құны секцияның жалпы құнын конструктивті шешімнің өлшем бірліктерінің санына (элемент, кешен, жұмыс түрі) бөлу арқылы анықталады.

Ескерту - Сметалық құжаттаманы есептеу және беру үшін арнайы бағдарламалық құралдарды пайдалана отырып, жергілікті сметаны (жергілікті сметалық есептеу) құрастырған кезде экрандық редакторда (құжат қағазға басып шығарылған кезде басып шығарылмайды) соңғы мәліметтерді қарауға болады. келесі нысанда бөлімдер мен бөлімшелер бойынша тұтастай алғанда бағалау:

"Олардың ішінен:

жұмысшыларға арналған еңбек шығындары

оның ішінде жұмысшылардың жалақысы

машиналар мен механизмдер,

оның ішінде жүргізушілердің жалақысы

материалдар, бұйымдар мен құрылымдар

жабдық

тасымалдау

басқа да шығындар

Нормативтік еңбек сыйымдылығы, адам-сағат".

8.2.6 Жергілікті сметаны жасау кезеңінде сметалық нормалар мен жоба бойынша ресурстар бөлінеді (іріктеледі). Нормаларда көзделген ресурстар жоба бойынша ресурстармен салыстыра отырып талданады және үйлестіріледі, нақты маркалары, типтік өлшемдері және басқа да сипаттамалары жоқ материалдық ресурстарға тиісті жобалық шешімдерге ресурстарды ауыстыру жолымен түзету жүргізіледі.

8.2.7 Жұмыстардың, ресурстардың атаулары, олардың шифрлары (кодтары), өлшем бірліктері сметалық нормативтер жинақтарының ұқсас позицияларына сәйкес өзгеріссіз келтіріледі.

2-бағанда сметалық нормативтердің тиісті ережелеріне сілтемелер көрсетіле отырып, ДСБ, ЭСН, СБЖ, МПСБ, ЖТСБ қолдану тәртібіне және жұмыс шарттарына (ресурстарға) коэффициенттерді ескеруге байланысты көрсеткіштерді нақтылау жергілікті сметаларды (жергілікті сметалық есептерді) жасау кезінде жүзеге асырылады.

8.2.8 Жұмыстардың көлемі жобалау құжаттамасының, жұмыстардың атаулары, олардың өлшем бірліктері мен саны көрсетілген жұмыс көлемі ведомостарының, сызбалар мен ерекшеліктерге сілтемелердің, жұмыстардың көлемі мен материалдық ресурстардың шығыстарын есептеудің (есептеу формулаларын келтіре отырып), сондай-ақ құрылыстың сметалық құнын айқындау үшін қажетті өзге де бастапқы деректердің негізінде айқындалады.

8.2.9 Ресурстарды бөлу (іріктеу) Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сметалық нормаларға сәйкес жобалау материалдары (материалдарға, бұйымдарға, конструкцияларға және жабдықтарға арналған жұмыс сызбалары, ведомостар және ерекшеліктер) бойынша жүргізіледі.

Шығысы жобалық шешімдерге байланысты болатын жекелеген материалдық ресурстар бойынша (кабель, сымдар, құбырлар, металл конструкциялар және басқалар), ал сметалық нормалар кестелерінде тек атаулары ғана көрсетілген және шығыс "П" символымен белгіленген, сметалық құжаттаманы жасау кезінде осы материалдық ресурстардың шығысы жобалық деректер бойынша оларды объект маңындағы қоймадан пайдалану орнына өткізу кезінде (шығын, табиғи кему) және құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу процесінде материалдық ресурстарды өңдеу кезінде пайда болатын (қалдықтар) жойылуы қиын ысыраптар мен қалдықтарды ескере отырып айқындалады.

Материалдардың жойылуы қиын ысыраптары мен қалдықтарының шамасы құрылыстағы материалдардың жойылуы қиын ысыраптары мен қалдықтарының нормативтерін әзірлеу және қолдану қағидаларына сәйкес үлгілік нормалар бойынша айқындалады. Нақты материал үшін шығындар мен қалдықтардың қолданыстағы үлгілік нормасы болмаған кезде ұқсас материалға арналған тиісті үлгілік норманы, ал аналогы болмаған кезде - материалдарды дайындаушы кәсіпорындардың техникалық құжаттамасының талаптарына сәйкес есептік деректерді қолдануға рұқсат етіледі.

8.2.10 Құрылыс конструкциялары мен жабдықтарын бөлшектеуге арналған сметалық шығындарды айқындау кезінде құрылыс конструкциялары мен жабдықтарын бөлшектеу кезінде алынған бұзу қалдықтары мен материалдарды тиеу, тасымалдау (құрылыс алаңынан кәдеге жарату мақсатында алып тастау немесе қоймалау орнына дейін) және түсіру құны қосымша ескеріледі. Бұзу қалдықтары мен бөлшектеу кезінде алынған материалдардың атауы, тізбесі, массасы мен тасымалдау қашықтығы жобалау құжаттамасының, оның ішінде құрылысты ұйымдастыру жобасының (бөлшектеу және бұзу кезіндегі жұмыстарды ұйымдастыру жобасының) негізінде айқындалады.

8.2.11 Дара сметалық бағалар, элементтік сметалық нормалар және ірілендірілген сметалық нормативтер сметалық нормативтерді қолдану жөніндегі нормативтік техникалық құжаттарда және белгіленген тәртіппен бекітілген тиісті жинақтардың техникалық бөліктерінде қамтылған талаптарды, шарттар мен шектеулерді ескере отырып, нақты құрылыстың және құрылыс көзделіп отырған ауданның шарттары үшін қабылданады.

8.2.12 Жобалау құжаттамасында және (немесе) жобалауға арналған тапсырмада көрсетілген материалдық ресурстар мен жабдықтардың құны оларды (тапсырыс берушінің, мердігердің) сатып алу шарттарына қарамастан сметалық құжаттамада ескеріледі.

8.2.13 Құрылыс өндірісінің технологиясына сәйкес жұмыстардың жекелеген түрлерін орындау кезінде бір реттен артық пайдаланылатын материалдық ресурстардың (айналымдағы ресурстар) сметалық құны сметалық нормаларда немесе

сметалық нормалардың тиісті жинақтарының техникалық бөліктерінде, дара сметалық бағаларда келтірілген бірнеше рет айналымды ескере отырып, олардың саны туралы деректер негізінде айқындалады.

8.2.14 Сметалық құжаттаманы жасау кезінде материалдық ресурстарға арналған шығындар құрылыс аймағы үшін белгіленген сметалық бағалар бойынша, жабдыққа - арналған шығындар жалпы Қазақстан Республикасы бойынша (яғни құрылыс аймағын есепке алмағанда) қабылданады.

Екі немесе бірнеше аймақта орналасқан желілік құрылыс объектілеріне арналған сметалық құжаттаманы жасау кезінде материалдық ресурстарға арналған шығындар желілік құрылыс объектісінің жалпы ұзындығының ең үлкен бөлігі орналасқан аймақ үшін белгіленген сметалық бағалар бойынша қабылданады.

Құрылыс аймағы бойынша кейбір материалдық ресурстарға сметалық баға болмаған жағдайда, оларға жұмсалатын шығындарды құрылыс орнына жақын аумақтық аймақ бойынша, жақын карьерлерден немесе өндіруші кәсіпорындардан, олардың әкімшілік-аумақтық тиесілігіне қарамастан, жүк тасымалдары үшін ашық жақын темір жол станциясынан ұтымды логистикаға сүйене отырып қабылдау керек. Материалдық ресурстар мен жабдықтарды жеткізудің көліктік схемаларын тапсырыс беруші жобалау құжаттамасының құрамында бекітеді.

8.2.15 Материалдық ресурстар мен жабдықтардың атаулары жобаға салынған ресурсты бір мәнді сәйкестендіруге мүмкіндік беретін маркасын, негізгі параметрлерін, техникалық сипаттамаларын, стандарттың белгіленуін көрсете отырып келтіріледі.

8.2.16 Материалдық ресурстар мен жабдықтарға қажеттілік Материалдық ресурстар мен жабдықтар ведомосында (жергілікті сметаға 2-қосымша (4-нысан)) және Жергілікті сметаға материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосында (7- нысан) мынадай ретпен келтіріледі:

1) аттас позициялардың жиынтық құнының кему тәртібімен сараланатын заттай өлшем бірліктеріндегі атаулар бойынша материалдық ресурстар;

2) аттас позициялардың жиынтық құнының кему тәртібімен сараланған заттай өлшем бірліктеріндегі атаулар бойынша жабдық;

3) өзге де материалдық ресурстар, теңгемен.

8.2.17 Жергілікті сметалармен (жергілікті сметалық есептермен) айқындалатын сметалық құн жұмысшылардың еңбек шығындарының, құрылыс машиналары мен механизмдерін, материалдық ресурстар мен жабдықтарды пайдаланудың сметалық құнын ескереді.

8.2.18 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) тиісті кезеңдегі баға деңгейіндегі құрылыстың сметалық құны технологиялық аяқталған тораптардың (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтерінің) және жұмыс

түрлерінің (кешендерінің) сметалық құнының ірілендірілген көрсеткіштері, жұмыс түрлері бойынша дара сметалық бағалар, элементтік сметалық нормалар және құрылыс ресурстарына арналған сметалық бағалар бойынша айқындалады.

8.2.19 Құрылыс-монтаждау жұмыстарының жекелеген конструктивтік элементтері мен түрлерінің сметалық құнының ірілендірілген көрсеткіштері жергілікті сметалар мен жергілікті сметалық есептерде жұмыс көлемдерін айқындау үшін жеткілікті жобалық деректер болған кезде пайдаланылады.

Құн есептеріне жекелеген конструктивтік элементтер мен құрылыс-монтаждау жұмыстары түрлерінің сметалық құнының ірілендірілген көрсеткіштерінде ескерілмеген сметалық шығындар қосымша қосылады.

8.2.20 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) жұмыстардың жекелеген түрлерінің сметалық құнын есептеу 8.2.8-тармағына сәйкес айқындалған жұмыстардың көлемдерін жұмыстың өлшем бірлігінің сметалық құнына көбейту жолымен орындалады.

8.2.21 Элементтік сметалық нормаларды қолдану кезінде жұмыстың өлшем бірлігінің сметалық құны элементтік сметалық нормалар бойынша қабылданған жұмыстың өлшем бірлігіне ресурстар көлемін көбейту қорытындысының және ағымдағы бағаларда осы ресурстардың өлшем бірлігінің сметалық құнының жиынтығы ретінде айқындалады.

Жұмыстың өлшем бірлігінің сметалық құнын есептеу шығыстары тиісті өлшем бірліктерінде элементтік сметалық нормада ескерілген ресурстардың атаулары бойынша жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) (4-нысан) жекелеген жолдарында (тармақшаларында) орындалады, атап айтқанда:

орташа разрядты көрсете отырып, жұмысшылардың еңбек шығындары, оның ішінде жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеу,

машиналар мен механизмдер, оның ішінде машинистердің еңбегіне ақы төлеу, материалдар, бұйымдар және конструкциялар.

8.2.22 Жұмыс түрлеріне дара сметалық бағаларды қолдану кезінде жұмыстың өлшем бірлігінің сметалық құны мыналардың құн көрсеткіштерін ескереді:

жұмысшылардың еңбегіне жұмсалатын шығындар, оның ішінде жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеу,

машиналар мен механизмдер, оның ішінде машинистердің еңбегіне ақы төлеу;

материалдар, бұйымдар мен конструкциялар.

Дара сметалық бағаларда ескерілмеген материалдық ресурстардың сметалық құны: заттай өлшем бірліктеріндегі (м, м², м³, т, кг және басқалар) дара сметалық бағалар жинақтарында келтірілген шығыс нормалары бойынша (бар болса);

жобалық деректер бойынша (негіздемесі болған кезде жойылуы қиын ысыраптар мен қалдықтарды ескере отырып) анықталады.

8.2.23 Жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың сметалық құны осы Тәртіпте жазылған тәртіппен жобалау құжаттамасының (немесе жобалау алдындағы сатыдағы техникалық-экономикалық негіздеменің техникалық-технологиялық бөлімінің деректері) негізінде айқындалады және тиісті жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) ескеріледі.

Тапсырыс берушінің жеткізу жабдықтарының тізбесін тапсырыс беруші жобалауға арналған тапсырманы дайындау кезінде (қажет болған жағдайда) бастапқы деректердің құрамында айқындайды. Тапсырыс беруші жеткізген жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың сметалық құны туралы мәліметтер қосылған құн салығы есепке алынбай объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) және құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің қорытындысына анықтама ретінде келтіріледі: "оның ішінде қосылған құн салығын есепке алмағанда тапсырыс беруші жеткізген жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың сметалық құны".

8.2.24 Жабдықты бастапқы тиеуге арналған материалдарға арналған шығындар жабдыққа арналған сметалық шығындарды есепке алу үшін белгіленген тәртіппен сметалық құжаттамада ескеріледі. Мұндай материалдарға: катализаторлар, түйістірме массасы, адсорбенттер, сүзгі материалдары және т. б. жатады. Бастапқы тиеуге арналған материалдарға арналған шығындар жабдықтар мен құбырларды (технологиялық жүйелерді) бір рет тиеуге арналған мөлшерге есепке алынады.

8.2.25 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) еңбекке ақы төлеуге арналған қаражат еңбек шығындарының сметалық бағаларында ескерілген жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеуге арналған қаражатты және машиналар мен механизмдерді пайдалану құнының құрамында ескерілген машинистердің еңбегіне ақы төлеуге арналған қаражатты жиынтықтау арқылы айқындалады.

8.2.26 Жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеу тікелей құрылыс және монтаждау жұмыстарымен айналысатын, оның ішінде объект маңындағы қоймадан жұмыс аймағына дейінгі материалдарды, бұйымдар мен конструкцияларды құрылысшілік көлікте жұмыс істейтін жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеуді қамтиды. Жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеуге арналған қаражат тиісті өңір үшін сметалық нормалар, сметалық тарифтік мөлшерлемелер (оның ішінде еңбек шығындарына арналған сметалық бағалар құрамында ескерілген) және жоба бойынша қабылданған жұмыстардың көлемі туралы деректер негізінде айқындалады.

Машинистердің еңбегіне ақы төлеу құрылыс машиналары мен механизмдерін пайдалануға арналған шығындардың құрамына енгізіледі және сметалық тарифтік мөлшерлемелер бойынша машиналар мен механизмдердің машина-сағаты құнының құрамында есептеледі.

8.2.27 Жұмыстарды орындауға арналған еңбек шығындарының сметалық құны нормативтік еңбекті қажетсінуге (адам-сағатпен) және еңбек шығындарының сметалық бағасына сүйене отырып айқындалады. Нормативтік еңбекті қажетсіну (еңбек

шығындары) сметалық нормалар (жұмыстың өлшем бірлігіне) және жоба бойынша қабылданған жұмыстар көлемі негізінде айқындалады. Еңбек шығындарына арналған сметалық баға жұмыстың орташа разрядын ескере отырып, тиісті өңір үшін еңбек шығындарына арналған сметалық бағалар жинағы бойынша қабылданады.

8.2.28 Құрылыс машиналарын пайдалануға арналған шығындар қажетті машиналардың нормативтік қажеттілігіне (машина-сағатпен) және бір машина-сағаттың бағасына сүйене отырып айқындалады. Құрылыс машиналары мен механизмдерінің бір машина-сағатының бағасы тиісті өңір үшін құрылыс машиналары мен механизмдерін пайдалануға арналған ағымдағы деңгейдегі сметалық бағалар жинағы бойынша қабылданады.

8.2.29 Материалдық ресурстардың сметалық құны олардың атауы, техникалық параметрлері, сипаттамалары мен саны туралы деректер негізінде құрылыс материалдарына, бұйымдары мен конструкцияларына ағымдағы деңгейдегі өңірлік (аймақтық) сметалық бағалар бойынша бағалардың ағымдағы деңгейінде айқындалады.

Материалдық ресурстардың тізбесі мен саны сметалық нормаларда келтірілген олардың шығысының нормативтік көрсеткіштері және жоба бойынша қабылданған жұмыстар көлемі негізінде қабылданады.

Жобалау кезінде нақты құрылыстың жағдайлары үшін материалдық ресурстарға арналған сметалық бағалар осы Тәртіпте, сондай-ақ сметалық нормативтер жинақтарына техникалық бөліктерде жазылған тәртіппен айқындалады.

8.2.30 Жобада қабылданған қажетті техникалық параметрлері мен сипаттамалары бар жекелеген құрылыс материалдарына, бұйымдары мен конструкцияларына тиісті кезеңнің сметалық бағалар жинақтарында бағалар болмаған жағдайда, олардың құнын тапсырыс беруші бекіткен осындай ресурстардың сметалық бағалары бойынша бекітілген шешімдеріне сәйкес айқындаған жөн. Мұндай материалдық ресурстардың өлшем бірлігінің сметалық бағасы жобада қабылданған техникалық параметрлер мен сипаттамаларды ескере отырып, бағалар туралы ақпаратты пайдалана отырып, ең төмен баға бойынша айқындалады.

Тапсырыс беруші бекіткен материалдық ресурстардың сметалық бағалары бойынша шешімдер сметалық құжаттаманы жасау кезінде оларды қолдану үшін негіз болып табылады.

Сметалық құжаттамада материалдық ресурсты беруші туралы мәліметтер келтірілмейді.

8.2.31 Құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының сметалық баға жинақтарында ескерілмеген құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының сметалық құны материалдық ресурстарды объект маңындағы қоймаға немесе оларды жұмысқа беру орнына сатып алуға және жеткізуге жұмсалған барлық шығындардың сомасы ретінде айқындалады және өндірушінің (өнім берушінің) босату бағасын, көлік шығыстарын, дайындау-қойма шығыстарын қамтиды шығындар.

8.2.32 Құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының көліктік шығыстары оларды объект маңындағы қоймаға жеткізу бойынша барлық шығындарды қамтиды.

Сметалық баға жинақтарында ескерілмеген құрылыс материалдарын, бұйымдары мен конструкцияларын объект маңындағы қоймаға (немесе оларды жұмысқа беру орнына) дейін жеткізу бойынша шығындарды айқындау үшін жүктің 1 тоннасына арналған көлік шығыстарының калькуляциясы жасалады.

Материалдық ресурстарды жеткізу шарттары мен қашықтығы көлік схемаларына сәйкес қабылданады. Жеткізудің көліктік схемалары ұтымды логистиканы, жүктің сыныбы мен сипаттамасын, жолдың санатын, көлік құралының түрін және оның жүк көтергіштігін, материалдық ресурстың ең төменгі сметалық бағасын айқындауды ескере отырып әзірленеді. Материалдық ресурсты немесе жабдықты жеткізу көзі (мысалы, карьер, өндіруші кәсіпорын, теміржол станциясы) айқындалмаған жағдайда, тасымалдау қашықтығы жеткізушіден ең жақын орналасқан ауданның, тиісті аумақтық аймақ қаласының әкімшілік орталығынан құрылыстағы объект жанындағы қоймаға дейінгі ең аз қашықтықтан құралады. Жеткізудің көліктік схемаларын тапсырыс беруші жобалау құжаттамасының құрамында бекітеді.

Жүктерді тасымалдау, тиеу-түсіру жұмыстары, вагондарды тиеуге (түсіруге) беру және т.б. құны құрылыс үшін жүктерді тасымалдауға арналған сметалық баға бойынша қабылданады.

8.2.33 Жеткізуге тапсырыстарды орналастыруға, қабылдауға, есепке алуға, қоймада сақтауға және құрылыс материалдарын, бұйымдары мен конструкцияларын жұмысқа беруге байланысты шығындар дайындау-қойма шығыстары есебінен жабылады.

Құрылыс материалдары, бұйымдары мен құрастырмалары үшін дайындау-қоймалық шығыстар қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның құрылыс ресурстарына сметалық бағаларды есептеу кезінде қолданылатын нормалар бойынша франко-объект маңындағы қойма бағасынан айқындалады.

8.2.34 Инженерлік жабдықтың құны инженерлік жабдыққа тиістік кезеңнің сметалық бағасы бойынша қабылданады.

8.2.35 Жинақтарда сметалық бағалар болмаған кезде инженерлік жабдықтың құны тапсырыс берушінің осындай жабдықтың сметалық бағалары бойынша қабылдаған және бекітілген шешімдерінің негізінде айқындалады. Мұндай инженерлік жабдықтың сметалық бағасы жобада қабылданған жабдықтың техникалық параметрлерін, сапалық және пайдалану сипаттамаларын ескере отырып, ең төмен баға бойынша бағалар туралы ақпаратты пайдалана отырып айқындалады.

Типі мен маркасы бойынша жобалау шешімдеріне сәйкес келетін инженерлік жабдықтың сметалық бағалары бойынша тапсырыс берушінің бекітілген шешімдері

жобалау ұйымына бастапқы деректер ретінде (жобалау тапсырмасында не сметалық бөлімді әзірлеу басталғанға дейін жобалау процесінде) ұсынылады және сметалық құжаттаманы жасау кезінде оларды қолдану үшін негіз болып табылады.

Сметалық құжаттамада инженерлік жабдықты беруші туралы мәліметтер келтірілмейді.

8.2.36 Сметалық бағалар жинағында ескерілмеген жабдықтың сметалық құны осы жабдықты сатып алуға және объект маңындағы қоймаға немесе жабдықты монтаждауға беру орнына жеткізуге арналған барлық шығындардың, сондай-ақ объект маңындағы қоймада сақтауға байланысты шығыстардың жиынтығы ретінде айқындалады. Жабдықтың сметалық құнына ескеріледі:

- 1) қосалқы бөлшектердің құнын, ыдыстың, қаптаманың және деректеменің құнын қамтитын босату бағасы;
- 2) көлік шығыстары;
- 3) дайындау-қойма шығыстары;
- 4) кедендік баждар мен салықтар;
- 5) шефмонтаж құны (шефмонтаж шарттарында жеткізілетін жабдық үшін).

Бағалық ақпарат негізінде жабдықтың сметалық құнын анықтау кезінде сатып алу және сақтау шығындарын қоспағанда, жоғарыда аталған шығындардың барлығы (олардың болуы бойынша бөлумен) ескеріледі. Сатып алу және сақтау шығындары жергілікті сметаны құру кезінде алынады.

8.2.37 Жабдықтың сметалық құнында қосалқы бөлшектер жөндеу, іске қосу және игеру кезінде жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ететін бір жиынтық көлемінде ескеріледі.

8.2.38 Көлік шығыстары объект маңындағы қоймаға жабдықты жеткізу бойынша барлық шығындарды қамтиды. Қажет болған жағдайда сметалық баға жинақтарында ескерілмеген жабдықты объект маңындағы қоймаға (немесе оны жұмысқа беру орнына) дейін жеткізу бойынша шығындарды айқындау үшін жүктің 1 тоннасына арналған көлік шығыстарының калькуляциясы жасалады. Жабдықты жеткізу шарттары мен қашықтықтары көлік схемаларына сәйкес қабылданады. Жүктерді тасымалдау, тиеу-түсіру жұмыстары, вагондарды тиеуге (түсіруге) беру және т.б. құны құрылыс үшін жүктерді тасымалдауға арналған сметалық баға бойынша қабылданады.

Жеткізудің көліктік схемалары ұтымды логистиканы, жүктің сыныбы мен сипаттамасын, жолдың санатын, көлік құралының түрін және оның жүк көтергіштігіне қарай жабдықтың ең төменгі сметалық құнын айқындауды ескере отырып әзірленеді. Жеткізудің көліктік схемаларын тапсырыс беруші жобалау құжаттамасының құрамында бекітеді.

8.2.39 Сатып алу және сақтау шығындары жеткізілім тапсырыстарын орналастыруға, қабылдауға, есепке алуға, жабдықты қоймада сақтауға және жабдықты монтаждауға беруге байланысты шығындарды қамтиды.

Жабдықтар үшін дайындау-қойма шығыстары қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның құрылысқа сметалық бағаларды есептеу кезінде қолданылатын нормалар бойынша франко-объект маңындағы қойма бағасынан айқындалады.

8.2.40 Жабдықтың сметалық құнына енгізілетін кедендік баждар мен салықтар Қазақстан Республикасының кедендік және салық заңнамасына сәйкес есептеледі.

8.2.41 Жабдықты шефмонтаждау бойынша қызметтердің құнын өнім беруші өндірушілер фирмада қабылданған нормативтер бойынша өз шығындарының калькуляциясымен айқындайды.

8.2.42 Объектілерді салуға арналған технологиялық жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың құны орталық мемлекеттік органдар мен олардың ведомстволары тиісті қызмет саласында жүзеге асыратын техникалық саясатқа сүйене отырып айқындалады.

Технологиялық жабдықтың құны оны объект маңындағы қоймаға дейін жеткізуді, ал жиһаз бен мүкәммал бойынша - жеткізуді, құрастыруды және жобалық орынға орналастыруды (оның ішінде қажет болған кезде монтаждауды) қамтиды.

Технологиялық жабдықты, жиһазды және мүкәммалды таңдауды тапсырыс беруші алдын ала, жобалау басталғанға дейін немесе жобалау процесінде сметалық құжаттаманы жасау басталғанға дейін жүзеге асырады. Технологиялық жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың құнын жобалау ұйымының тапсырыс берушісі жобалауға арналған тапсырмаға бастапқы деректер ретінде ұсынады.

Егер жобалауға арналған тапсырмаға сәйкес технологиялық жабдықтың, жиһаздың, мүкәммалдың құнын айқындауды олардың бағаларына мониторинг жүргізе отырып, жобалаушы жүзеге асыратын болса, онда сметалық құжаттамада технологиялық жабдықтың, жиһаздың, мүкәммалдың құны тапсырыс беруші сметалық бағаларды бекіткеннен кейін ғана ескеріледі.

8.2.43 Жобада қабылданған және сметалық бағалар жинақтарында ескерілмеген жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың сметалық бағаларын айқындау кезінде бағалар туралы ақпаратты пайдалануға рұқсат етіледі.

Тапсырыс беруші бекіткен жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың сметалық бағалары бойынша шешімдер сметалық құжаттаманы жасау кезінде оларды қолдану үшін негіз болып табылады.

Сметалық құжаттамада өнім берушілер (өндірушілер) туралы мәліметтер келтірілмейді.

8.2.44 Сметалық бағалар жинақтарында ескерілмеген материалдық ресурстар, жабдық, жиһаз бен мүкәммалдың бағалары туралы ақпарат.

8.2.44.1 Ағымдағы деңгейде сметалық бағалар жинақтарында ескерілмеген материалдық ресурстарға, жабдыққа, жиһаз бен мүкәммалға ағымдағы бағалар туралы ақпаратта ИНКОТЕРМС ("франко" түрі) терминімен жеткізу шарттары туралы мәліметтер болуға тиіс. Егер мұндай шарттар көрсетілмесе, онда баға құрылыс объектісіне дейін осындай материалдық ресурстарды, жабдықты, жиһаз бен

мүкәммалды жеткізуді ескере отырып, толық берілген деп есептеледі. Бұл жағдайда 8.2.32 және 8.2.38- тармақтарына сәйкес көлік шығыстары қосымша ескерілмейді.

8.2.44.2 Бағалар туралы ақпарат ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу үшін жобаны (кезең-кезеңімен әзірлеу кезінде тиісті кезеңнің жобалау-сметалық құжаттамасын) сараптама ұйымына ұсынған күнге дейін алты айдан аспайтын кезеңде алынуға тиіс.

8.2.45 Жобалау және (немесе) өзге де техникалық құжаттамада жеке стандартталған (бейімделген) және (немесе) стандартталмаған жабдыққа егжей-тегжейлі техникалық талаптар болмаған жағдайда, тапсырыс берушімен келісу бойынша мұндай жабдықтың сметалық бағасын айқындауға жоба (кезең-кезеңімен әзірлеу кезінде тиісті кезеңнің жобалау-сметалық құжаттамасы) ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу үшін сараптама ұйымына ұсынылатын күнге дейін алты айдан бұрын алынған бағалар туралы ақпаратты пайдалана отырып, рұқсат етіледі. Мұндай құнды тиісті баға деңгейіне келтіру құрылыс үшін құн индекстерін пайдалана отырып немесе тапсырыс берушімен келісілген күнгі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми бағамы бойынша шетел валютасындағы импорттық жабдықтың құнын теңгеге аудару жолымен жүзеге асырылады.

8.2.46 Сметалық бағалар жинақтарына кірмейтін бағаланған материалдық ресурстардың, жабдықтардың, жиһаздардың және мүкәммалдардың тізбесі.

8.2.46.1 Сметалық бағалар жинақтарында ескерілмеген және бағалар туралы ақпаратты пайдалана отырып айқындалған тапсырыс берушінің бекітуі үшін тізбеге енгізіледі.

8.2.46.2 Тізбеде келтіріледі:

Құрылыс конструкцияларының, бұйымдары мен құрылыс материалдарының тізбесіне (СҚҚҚК-3) (бар болса) сәйкес өнімнің коды;

ресурстың атауы;

өлшем бірлігі;

өлшем бірлігі үшін сметалық баға (қосылған құн салығын есепке алмағанда);

баға туралы ақпарат көзіне сілтеме;

сметалық бағаны есептеу (қажет болған жағдайда).

8.2.47 Жобалық деректерге сәйкес конструкциялар бөлшектелген (металл және темірбетон және т.б.), ғимараттар мен құрылыстар бұзылған жағдайларда, соның нәтижесінде жергілікті сметалардың (жергілікті сметалық есептердің) қорытындысынан қайтадан пайдалануға жарамды конструкциялар, бұйымдар мен материалдарды немесе құрылысқа қажетті жекелеген материалдарды (тас, қиыршық тас, ағаш және т.б.) алу болжанса, қайтарылатын сомалар анықтама түрде келтіріледі. Қайтарылатын сомаларды сметалық құжатты бөліп көрсету қажеттілігін тапсырыс беруші айқындайды.

Қайтарылатын сомалар "Қайтарылатын сомаларды қоса алғанда" жеке жолда көрсетіледі және кейін пайдалану үшін алынған конструкциялардың, материалдардың және бұйымдардың ассортименті мен санына қарай анықталады.

Қайтарылатын сомалар құрамындағы мұндай конструкциялардың, материалдардың және бұйымдардың құны осы сомадан оларды жарамды күйге келтіруге кеткен шығындар шегерілген бағалар бойынша (бағалау бағалары деңгейінде) айқындалады. Кездейсоқ өндіру тәртібімен алынған материалдардың құны, мүмкіндігінше, өтеусіз сатып алу бағалары бойынша есепке алынады (инертті материалдар мен қазбалар үшін бұрынғы карьер; орманды кесуден алынған ағаш үшін бос кесу алаңы және т.б.).

Ескерту - Қайтарылатын сомаларда ескерілген конструкцияларды, материалдар мен бұйымдарды құрылыстың жекелеген түрлерін орындау кезінде құрылыс өндірісінің технологиясына сәйкес бірнеше рет қолданылатын орауыш материалдар (қалыптар, бекіту және т.б.) деп аталатындардан ажырату керек. құрылыс жұмыстары. Олардың қайталанатын айналымы сәйкес жұмыс түрлері бойынша есептік нормаларда ескеріледі

8.2.48 Негізгі қорларда есепте тұрған және қайта құрылатын немесе техникалық қайта жарақтандырылатын жұмыс істеп тұрған кәсіпорын шегінде бөлшектеуге және салынып жатқан (қайта жаңартылатын) ғимаратқа көшіруге белгіленген жабдықты пайдалану кезінде жергілікті сметаларда тек бөлшектеуге және қайта монтаждауға арналған қаражат көзделеді, ал жабдықтың өзінің баланстық құны ескерілмейді.

8.2.49 Объектілік сметалар (объектілік сметалық есептер) жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептер) сияқты бағалар деңгейінде әзірленеді.

8.2.50 Объектілік сметалар "құрылыс-монтаждау жұмыстары", "жабдық, жиһаз, мүкәммал", "өзге де шығындар", "барлығы" тиісті бағандары бойынша жұмыстардың сметалық құны мен шығындарын топтастыра отырып, жергілікті сметалардың қорытынды деректерін жинақтау жолымен объектілерге тұтастай жасалады. Объектілік сметаның қорытындысы үшін анықтамалық түрде тапсырыс берушінің жеткізу жабдығының, жиһазының және мүкәммалының құны (қажет болған жағдайда) көрсетіледі.

Объектілік сметаларда жергілікті сметалардың қорытынды деректері бойынша нормативтік еңбекті қажетсіну және еңбекке ақы төлеуге арналған қаражат көрсетіледі.

Объектілік сметаның позициялары бойынша жұмыстардың жекелеген түрлерінің дара құнының және объектінің есептік өлшеуішіне жұмсалатын шығындардың көрсеткіштері есептеледі.

Кіріктіре немесе жапсарлас салынған сауда, қоғамдық тамақтандыру, коммуналдық-тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындарын (ұйымдарын), өзге де тұрғын емес үй-жайларды тұрғын ғимараттарға орналастырған кезде объектілік сметалар ғимараттың тұрғын және тұрғын емес бөлігі үшін және кәсіпорындарды, ұйымдарды орналастыруға және өзге де мақсаттағы кіріктіре (жапсарлас) салынған

тұрғын емес бөлік үшін жеке жасалады. Ғимараттың тұрғын бөлігі мен кәсіпорынның (ұйымның) кіріктіре салынған үй-жайларының арасында жалпы конструкциялар мен құрылғылардың құнын бөлуді жобалаушы жобалау деректері бойынша ғимараттың тұрғын және тұрғын емес бөлігінің құрылыс көлеміне пропорционалды түрде жүргізеді. Аталған кәсіпорындар үшін тұрғын үйлерге жапсарлас салынған үй-жайлар бойынша жұмыстарды орындауға арналған шығындар толығымен үйдің тұрғын емес бөлігін салудың сметалық құнына жатқызылады.

Бір жалпы объектілік смета жасаған кезде, оның қорытындысынан бөлек ғимараттың тұрғын бөлігінің және кіріктіре салынған және/немесе (жапсарлас салынған) үй-жайлардың құнын бөліп көрсетіледі.

8.2.51 Жергілікті және объектілік сметалық есептер техникалық-экономикалық негіздемелерді әзірлеу кезінде немесе екі сатылы жобалау кезінде "жоба" сатысында ірілендірілген сметалық нормативтер және/немесе ұқсас объектілердің құндық көрсеткіштері негізінде кейіннен жұмыс жобасын немесе жұмыс құжаттамасын әзірлеу кезінде жұмыс көлемін нақтылаумен жасалады. Құрылысты жобалау процесінде нақтыланған жұмыс көлемінің негізінде жергілікті және объектілік сметалар жасалады.

8.2.52 Сметалық лимитті айқындау үшін қажетті шығындардың жекелеген түрлеріне арналған сметалық есептер, егер шығындардың осы түрлері сметалық нормативтерде ескерілмесе, 6.5 тармаққа сәйкес бағалардағы осы шығындардың құнын калькуляциялау жолымен жасалады.

Толық сметалық құнынан немесе құрылыс-монтаждау жұмыстарының құнынан пайызбен көрсетілген шығындардың жекелеген түрлеріне арналған нормативтер болған кезде сметалық есептер жасалмайды. Қаражат құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің тиісті тарауларына жеке жолмен енгізіледі.

8.2.53 Объектіні немесе оның кезегін (іске қосу кешенін) салуға арналған жобаға жиынтық сметалық есеп 6.5. тармаққа сәйкес сметалық бағалар деңгейінде жасалады.

Жиынтық сметалық есепте құрылыс алаңы шегінде және (немесе) олар бойынша жобалау құжаттамасы дайындалған желілік объектілердің бөлінген белдеуінің шекараларында орналасқан объектілер құрылысының, құрылыс алаңынан тыс орналасқан және жобалау құжаттамасында көзделген күрделі құрылыс объектілерін салу бойынша шығындарды қоса алғанда, жалпы құрылысты басқаруға және құрылыстағы жұмыстарды ұйымдастыруға арналған шығындардың, оның ішінде құрылыс алаңынан тыс негізгі уақытша құрылыстарға, сондай-ақ құрылыс объектісіне жататын инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне, сметалық пайдаға арналған шығындардың сметалық құны айқындалады.

8.2.54 Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебіне барлық объектілік сметалар мен есептер бойынша қорытындылар, сондай-ақ шығындардың жекелеген түрлеріне арналған сметалық есептер бойынша қорытындылар жеке жолдармен енгізіледі.

Объектілер құрылысы құнының жиынтық сметалық есебінің позициялары көрсетілген сметалық құжаттардың нөміріне сілтеме жасай отырып келтіріледі. Жобанда көзделген әрбір объектінің сметалық құны сметалық құнын білдіретін мынадай бағандар бойынша бөлінеді: "құрылыс-монтаждау жұмыстары", "жабдық, жиһаз, мүкәммал", "өзге де шығындар", "Жалпы сметалық құн".

8.2.55 Жиынтық сметалық есепте қаражат келесі бөліктер мен шығындар бойынша бөлінеді:

I бөлік "Жобалау";

II бөлік "Құрылыс";

III бөлік "Инжинирингтік қызметтер";

8.2.56 Қосылған құн салығы.

Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінде қаражат мынадай тараулар бойынша бөлінеді:

1-тарау "Құрылыс аумағын дайындау".

2-тарау "Құрылыстың негізгі объектілері".

3-тарау "Қосалқы және қызмет көрсету мақсатындағы объектілер".

4-тарау "Энергетикалық шаруашылық объектілері".

5-тарау "Көлік шаруашылығы және байланыс объектілері".

6-тарау "Сумен жабдықтау, кәріз, жылумен жабдықтау және газбен жабдықтаудың сыртқы желілері мен құрылыстары".

7-тарау "Аумақты абаттандыру және көгалдандыру".

8-тарау "Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығындар".

Тиісті тарауда көзделетін объектілер, жұмыстар мен шығындар болмаған жағдайда, бұл тарау келесі тараулардың нөмірлері өзгертілмей өткізіледі.

Тараулардың құрылымы, сондай-ақ желілік құрылыс объектілері үшін және құрылыстың басқа да арнайы түрлері үшін құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің тараулары бойынша қаражатты бөлу олардың ерекшеліктеріне сәйкес қалыптастырылады. Әрқайсысында бірнеше объект бар аяқталған өндірістердің немесе кешендердің бірнеше түрі болған кезде, объектілерді, жұмыстар мен шығындарды тараулар ішінде бөлу кезінде тарау ішінде атауы өндірістердің (кешендердің) атауына сәйкес келетін бөлімдер бойынша топтастыру жүзеге асырылуы мүмкін.

8.2.57 Құрылыс құнының жиынтық сметасында нәтижелер құрылыстың сметалық құнының элементтері бойынша шығындарды бөлумен көрсетіледі (4

7 бағандарда):

жиынтық сметаның әрбір бөлігі бойынша;

II бөлімде - әрбір тарау үшін (тарау ішінде бөлімдер болса - әрбір бөлім бойынша),

1

7 және 1

8 тараулар бойынша болжамды пайда мен күтпеген жұмыстар мен шығындарға арналған қаражатты есептегеннен кейін жалпы нәтижелер;

I

III бөліктерінің нәтижесінде;

қосылған құн салығынан кейін - "Шоғырландырылған сметаға сәйкес барлығы".

8.2.58 Жиынтық сметаның I бөлігінде техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеуге, жобалау-ізвестіру жұмыстарына, ТЭН сараптамасына, ЖСҚ-ға:

құрылысқа арналған инженерлік ізвестіру жұмыстарының құны 9-бөлімнің ережелеріне сәйкес айқындалады. Қаражаттар 6,7-бағандарда көрсетіледі;

техникалық-экономикалық негіздемені, жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу құны 10-бөлімге сәйкес айқындалады. Қаражат 6,7-бағандарда көрсетіледі;

техникалық-экономикалық негіздемеге, жобалау-сметалық құжаттамаға сараптама жүргізу құны объектілерді салу, сондай-ақ кешенді қала құрылысы жобаларына ведомстводан тыс кешенді сараптама жүргізу жөніндегі жұмыстардың құнын айқындау қағидаларына сәйкес айқындалады. Қаражаттар 6,7-бағандарда көрсетілген.

Жиынтық сметалық есептің I бөлігінде жобалауға арналған қаражат осы Тәртіптің талаптарына (яғни, қаражаттың нормативтік лимиті) сәйкес жүргізілген есептеулердің нәтижелері бойынша есепке алынады. Сатып алу қорытындылары бойынша жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді жеткізушілермен жасалған шарттар бойынша жоба алдындағы (жобалау-сметалық) құжаттаманы әзірлеу жөніндегі жұмыстардың құны жиынтық сметалық есепке кірмейді.

Жобалық-сметалық құжаттаманың құрамында жиынтық сметалық есепте техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеуге және сараптауға арналған қаражат есепке алынбайды.

8.2.59 Егер объектінің құрылысы әртүрлі күнтізбелік жылдарда (өтпелі нысан) жүргізілсе, онда құрылыстың құны 6.6-тармаққа сәйкес құрылыстың нормативті ұзақтығына және құрылыстың басталуына байланысты жылдар бойынша бөлінеді. Тапсырыс беруші құрылыстың басталу күнін жобалау ұйымына жобалық тапсырмамен бірге немесе жобалау процесі кезінде сметалық құжаттаманы әзірлеу басталғанға дейін береді.

Құрылыс құнын жылдар бойынша бөлу жиынтық сметалық калькуляцияның II бөлігінің болжамды пайдасы мен күтпеген жұмыстары мен шығындарын ескере отырып, 1

8 тараулар (4

7 бағандар) бойынша жиынтық жиынтықтан келесі тәртіппен дәйекті түрде жасалады:

жобаны әзірлеу кезеңіндегі бағалардың жалпы сомасы көрсетіледі;

құны жылдар бойынша (соның ішінде тиісті жылдарға) бөлінеді;

құрылыс жылдары бойынша болжамды құнының есебі жүргізіледі;
жалпы сомасы жылдар бойынша бөлуді ескере отырып көрсетіледі;
одан әрі қорытындылар 8.2.57-тармақта сипатталғандай жылдар бойынша бөлінеді.

8.2.60 "Құрылыс алаңын дайындау" 1-тарауы құрылыс алаңын бөлуге және дамытуға байланысты жұмыстарға арналған қаражатты және шығындарды қамтиды. Құрылыстың сметалық құнының 1-тарауына енгізілген басқа жұмыстар мен шығындардың индикативті тізбесі А қосымшасында келтірілген.

8.2.60.1 Бүлінген жерлерді рекультивациялаудың техникалық сатысы, жойылған құнарлы (өсімдік) топырақ қабатын қолдану бойынша жұмыстардың сметалық құны құрылыс кезеңінде жер учаскелері пайдаланылған жағдайларда құрылыс құнының жиынтық сметасына енгізіледі.

8.2.60.2 Пайдалы қазбаларды ашық өндіруге арналған тау-кен өндіруші кәсіпорындарды, оның ішінде құрылысқа немесе құрылыс материалдары өнеркәсібіне арналған металл емес материалдарды өндіруге арналған карьерлерді салу кезінде құрылыстағы жерді рекультивациялау (карьерлер немесе тау жыныстары үйінділері) шығындары құрылыс сметасына енгізілмейді. Пайдалы қазбаларды игерумен байланысты жерді қалпына келтіруге жұмсалатын шығындар пайдалану шығындары есебінен, яғни. кәсіпорындар өнімінің өзіндік құны есебінен жүргізіледі.

8.2.61 "Құрылыстың негізгі объектілері" деген 2-тарауға негізгі технологиялық функцияларды орындауға арналған объектілерді (жайластырудың барлық элементтері бар жекелеген ғимараттар мен құрылыстарды) салуға арналған қаражат енгізіледі.

Әдетте кешенді жобаға құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінде көрсетілетін қазандық, электр беру желісі, жылу желілері, абаттандыру, жолдар және басқалар сияқты объектілер құрылысы құнының жиынтық сметалық есебі бар жеке жоба (жұмыс жобасы) әзірленген жағдайда, осы объектілерді тұрғызуға арналған қаражат осы объектілерді салуға арналған қаражат негізгі объектілер үшін сияқты 2-тарауға енгізіледі.

8.2.62 "Қосалқы және қызмет көрсету мақсатындағы объектілер" деген 3-тарауға құрылысқа бөлінген аумақ шегінде орналасқан объектілерді тұрғызуға арналған қаражат енгізіледі:

- а) өнеркәсіптік құрылыс үшін -
  - жөндеу-техникалық шеберханаларының ғимараттары;
  - әкімшілік-тұрмыстық өндірістік ғимараттар;
  - газгенераторлық;
  - оттегі;
  - компрессорлық;
  - қойма үй-жайлары;
  - эстакадалар, галереялар;
  - зертхана ғимараттары;

басқа да ұқсас ғимараттар мен құрылыстар;
тұрғын үй-азаматтық құрылыс үшін -
шаруашылық корпустары;
аурухана және ғылыми қалашықтардағы өту жолдары, жылыжайлар;
қоқыс жинағыштар және басқалар;

жұмысшыларға қызмет көрсетуге арналған (жеке тұрған емханалар, асханалар, дүкендер, халыққа тұрмыстық қызмет көрсету объектілері және басқа да объектілер) және кәсіпорындар құрылысы үшін бөлінген аумақ шегінде орналасқан мәдени-тұрмыстық мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстар.

8.2.63 Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінің 4

7- тарауларына тізбесі тараулардың атауларына сәйкес келетін объектілер енгізіледі.

8.2.64 "Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығындар" 8-тарау құрылыс алаңы үшін тұтастай алғанда құрылыс алаңындағы құрылыс-монтаждау жұмыстарын ұйымдастыруға және басқаруға байланысты алаңның жалпы шығындарын жабуға арналған қаражатты және осыған байланысты қосымша шығындарды қамтиды. құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдерімен. Құрылысты ұйымдастыру мен басқаруға арналған ең көп тараған шығындардың шамамен тізбесі, сондай-ақ олардың мөлшерін анықтау әдістері А қосымшасында келтірілген.

8.2.65 Сметалық пайда.

8.2.65.1 Сметалық пайда құрылыстың жиынтық сметалық құнының II бөлімінде " Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығындар" тарауынан кейін жеке жол ретінде қарастырылады (4 және 7-бағандарда көрсетілген).

8.2.65.2 Құрылыстың сметалық құнында сметалық пайда 1

8 тараулардың жалпы сомасынан құрылыс-монтаж жұмыстарының сметалық құнының бес пайызы мөлшерінде есепке алынады.

8.2.65.3 Жабдықтың құнына және басқа да шығындарға (5 және 6-бағандар) болжамды пайда есептелмейді.

8.2.66 Күтпеген жұмыстар мен шығындар.

8.2.66.1 Күтпеген жұмыстар мен шығындар құрылыстың жиынтық сметалық сметасы II бөлімінде "Бағаланатын пайда" жолынан кейін жеке жолда көрсетіледі. Құрылыстың сметалық құнында күтпеген жұмыстар мен шығындар сомаларда ескеріледі. 1

8 тараулардың жиынтығынан осы Тәртіппен белгіленген.

8.2.66.2 Күтпеген жұмыстар мен шығындардың мөлшерлемесі құрылыс түріне байланысты қолданылады. Құрылыс түрі жобаның (жұмыс жобасының) атауымен белгіленеді.

8.2.66.3 Жобалау алдындағы сатыда (құрылысқа арналған техникалық-экономикалық негіздеменің құрамында, техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеуді талап етпейтін объектілер бойынша құрылыс құнының есебінде), "Жоба" сатысында екі сатылы жобалау кезінде күтпеген жұмыстар мен шығындар мынадай мөлшерлерде ескеріледі (құрылыс құнының пайызымен, қаражат құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің 4

7 бағандары бойынша көрсетіледі):

а) жеке жобалар бойынша жүзеге асырылатын құрылысқа:

7 (жеті) пайыз - тау-кен байыту комбинаттары, темір кені шахталары мен карьерлері, түсті металлургия мен химияның тау-кен кәсіпорындары, көмір шахталары мен разрездері, мұнай және газ кәсіпшіліктерін жайластыру объектілері, су электр станциялары, атом станциялары, метрополитендер, әр түрлі мақсаттағы тоннельдер және қабықша қадалары немесе бұрғылау қадаларына терең салынатын тіректері бар ірі көпірлер, сондай-ақ ұзындығы 80 м-ден асатын аралық темірбетон құрылыстары және ұзындығы 100 м-ден асатын металл аралық құрылыстары бар көпірлер, бірегей техникалық күрделі қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар, металлургия және химия комбинаттары мен зауыттары, байыту фабрикалары, мелиоративтік құрылыс объектілері, микробиологиялық өнеркәсіп кәсіпорындары, теңіз гидротехникалық құрылыстары (13 м және одан астам тереңдіктегі айлақтар, молдар, толқын тосқылар);

5 (бес) пайыз - қалған өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы, көлік, байланыс кәсіпорындары мен құрылыстары, қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар (тұрғын үйлерден басқа);

3 (үш) пайыз - тұрғын үйлер;

үлгілік және қайта қолданылатын жеке жобалар бойынша жүзеге асырылатын құрылысқа:

3 (үш) пайыз - өндірістік мақсаттағы объектілер;

2 (екі) пайыз - қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар, тұрғын үйлер.

8.2.66.4 "Жұмыс жобасының" құрамында сметалық құжаттаманы әзірлеу кезінде күтпеген жұмыстар мен шығындар келесі мөлшерлерде ескеріледі (құрылыс құнының пайызымен, қаражат құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің 4

7 бағандары бойынша көрсетіледі):

а) жеке жобалар бойынша жүзеге асырылатын құрылысқа:

3,5 (үш бес бес) пайыз - тау-кен байыту комбинаттары, темір рудалары мен карьерлері, түсті металлургия мен химияның тау-кен өндіру кәсіпорындары, көмір шахталары мен кеніштері, мұнай және газ кен орындарының объектілері, су электр станциялары, атом электр станциялары, метрополитендер, әр түрлі мақсаттағы тоннельдер және снаряд қадаларында немесе ұңғы қадаларында терең төсеу тіректері бар үлкен көпірлер, сондай-ақ ұзындығы 80 м-ден асатын темірбетон аралық

конструкциялары бар көпірлер және ұзындығы 100 м-ден астам металл аралық конструкциялар, бірегей техникалық күрделі қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар, металлургиялық және химия зауыттары мен фабрикалары, қайта өңдеу зауыттары, мелиоративтік құрылыс объектілері, микробиологиялық өнеркәсіп кәсіпорындары, теңіздегі гидротехникалық құрылыстар (айлақтар, пирстер, 13 м және одан да көп тереңдіктегі толқындар);

3 (үш) пайыз - өнеркәсіптің, ауыл шаруашылығының, көліктің, байланыстың басқа да кәсіпорындары мен объектілері;

5 (бес) пайыз - қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар (тұрғын үйлерден басқа);

3 (үш) пайыз - тұрғын үйлер;

б) үлгілік және қайта қолданылатын жеке жобалар бойынша жүзеге асырылатын құрылысқа:

3 (үш) пайыз - барлық салалардағы өндірістік мақсаттағы объектілер;

2 (екі) пайыз - қоғамдық ғимараттар мен құрылыстар, тұрғын үйлер.

8.2.66.5 Эксперименттік объектілерді салуға арналған жиынтық сметалық есептерде күтпеген жұмыстарға арналған қаражат мөлшері және шығындар тиісті құрылыстар үшін (қаражат мөлшері 7 (жеті) пайыз болып белгіленген құрылыстарды қоспағанда) жоғарыда көрсетілген қаражат мөлшеріне қарсы 1 (бір) пайызға ұлғайтылады.

8.2.67 Қосылған құн салығын ескере отырып, құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінің қорытындысы бойынша құн белгіленген тәртіппен бекітілген жоба бойынша құрылыстарды салу құнын айқындайды.

8.2.68 Инжинирингтік қызметтерге (жобаны басқару, техникалық және авторлық қадағалау) арналған қаражат 11 бөлімге сәйкес орындалған есептеулер нәтижелері бойынша жиынтық сметалық есептің III бөлігінде ескеріледі. Инжинирингтік қызметтерге арналған қаражаттың нормативтік лимиті осы Тәртіптің 8-тарауының ережелеріне сәйкес айқындалады. Қаражат 6,7-бағандарда көрсетіледі.

8.2.69 Осы Тәртіпте келтірілген жиынтық сметалық есептің I бөлігіне, "Құрылыс аумағын дайындау" деген тарауына және II бөлігінің "Құрылысты ұйымдастыру және басқару шығындары" деген тарауына енгізілетін жұмыстар мен шығындардың тізбесі түпкілікті болып табылмайды. Осы тармақта көрсетілген жиынтық сметалық есептің тараулары мен бөліктерін құрылыстың айрықша ерекшеліктерін ескеретін және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда күрделі салымдарға жатқызылатын шығындармен, сондай-ақ жобамен немесе жобалау алдындағы (жобалау - сметалық) құжаттаманы әзірлеуге арналған тапсырмамен тиісті негіздеме болған кезде толықтыруға рұқсат етіледі.

8.2.70 Тапсырыс беруші жеткізген жабдықтың, жиһаздың және мүкәммалдың жалпы құны (қажет болған жағдайда, егер бұл жобалауға арналған тапсырмада айқындалған болса) әрбір объект бойынша тапсырыс беруші жеткізген жабдық, жиһаз және мүкәммал құнының анықтамалық (оның ішінде) қорытынды мәндері келтірілген

объектілік сметалардың тиісті жолдарының мәндерін жиынтықтаумен айқындалады. Тапсырыс берушінің жеткізу жабдығының, жиһазының, мүкәммалының құны анықтама ретінде (оның ішінде) құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің қорытындысы бойынша көрсетіледі.

8.2.71 Қосылған құн салығы сомасының есебі Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жиынтық сметалық есептің I

III бөліктері бойынша қорытындылар сомасынан орындалады.

Қосылған құн салығы жиынтық сметалық есепте 6 және 7-бағандарда жеке жолмен есепке алынады.

Инвестициялық жобаны іске асыру кезіндегі құрылыс құны қосылған құн салығын ескере отырып, жиынтық сметалық есеп бойынша жиынтық сметалық құны болып табылады.

8.3. Ірілендірілген құн көрсеткіштерін қолдана отырып, құрылыс құнын есептеу ерекшеліктері

8.3.1 Құнның ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, сметалық есептерді жасау кезінде ағымдағы бағалардағы құрылыс құнын есептеу ($K_{\text{құр.аб}}$, мың теңге) (8.1)-формула бойынша орындалады:

(8.1)

мұндағы n - құрылыс (құрылыс кезегі) немесе конструктивтік элементтер мен жұмыс түрлері құрамында салу көзделетін объектілер саны;

N_i - i -ші объектінің қуаты (желілік құрылыстың ұзындығы, ғимараттың, құрылыстың функционалдық арналуына ескеретін басқа да техникалық сипаттамалар) немесе i -ші конструктивтік элементтің (жұмыс түрінің) саны (көлемі);

$K_{\text{кікі}}$ — i -ші объектінің қуат бірлігіне ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіші немесе нақты өңір үшін сметалық баға деңгейінде технологиялық аяқталған i -ші торап (ғимараттың, құрылыстың конструктивтік элементі) немесе жұмыс түрі (кешені) құнының ірілендірілген көрсеткіші (6.5 тармаққа сәйкес), мың теңге.

8.3.2 Ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіштері (бұдан әрі - ҚҚІК) және технологиялық аяқталған тораптар (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтері) немесе жұмыс түрлері (кешендері) құнының ірілендірілген көрсеткіштері (бұдан әрі - КЖТ ҚҚІК) ірілендірілген сметалық нормативтердің жинақтары (бұдан әрі - Жинақтар) бойынша қабылданады. Сметалық құжаттаманы жасау кезінде ірілендірілген сметалық нормативтерді қолдану тәртібі Жинақтардың жалпы ережелері мен техникалық бөліктерінде келтірілген.

Есептеулердегі жұмыстардың құнын айқындау кезінде Жинақтардың ірілендірілген сметалық нормативтерінде ескерілген ғимараттардың, құрылыстардың, жұмыс түрлері мен шығындардың сипаттамаларымен құрылысы белгіленген объектінің сипаттамаларын қажетті салыстыру жасалады.

8.3.3 Құрылыстың гидрогеологиялық ауыр жағдайларына байланысты, мысалы, арнайы негіздер мен іргетастардың құрылысы, құрылыстың су деңгейін төмендету қажеттілігі және ҚҚІК-де ескерілмеген басқа да осындай жағдайлар, жұмыстар мен шығындардың жекелеген түрлеріне жергілікті сметалық есептер жасалады.

8.3.4 Жобалау алдындағы сатыда техникалық-экономикалық негіздеменің құрамындағы құрылыс құнын есептеу, сондай-ақ техникалық-экономикалық негіздемені әзірлеуді талап етпейтін объектілер бойынша құрылыс құнын есептеу объектінің қуат көрсеткішінің өлшем бірлігіне ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, сметалық бағаларда орындалады. Технологиялық аяқталған тораптардың (ғимараттың, құрылыстың конструктивтік элементтерінің) немесе жұмыс түрлерінің (кешендерінің) көлемі туралы деректер болған кезде технологиялық аяқталған тораптар (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтері) немесе жұмыс түрлері (кешендері) құнының ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, құрылыс құнын есептеуді орындауға рұқсат етіледі.

Екі сатылы жобалау кезінде "Жоба" сатысындағы сметалық құжаттамада технологиялық аяқталған тораптар (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтері) немесе жұмыс түрлері (кешендері) құнының ірілендірілген көрсеткіштері қолданылады.

"Жұмыс жобасының" құрамында, сондай-ақ "Жұмыс құжаттамасының" құрамында сметалық құжаттаманы әзірлеу кезінде технологиялық аяқталған тораптардың (ғимараттардың, құрылыстардың конструктивтік элементтерінің) немесе қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның жұмыс түрлерінің (кешендерінің) сметалық құнының ірілендірілген көрсеткіштері қолданылады.

8.3.5 8.3.4 тармақтың бірінші және екінші абзацтарында көзделген сметалық есептерді жасау үшін Жинақтарда ірілендірілген сметалық нормативтер болмаған жағдайда ұқсас объектілердің құндық көрсеткіштері қолданылады.

Ұқсас объектілердің жобалық-сметалық құжаттамасы негізінде ірілендірілген құн көрсеткіштерін жоба алдындағы (жобалау-сметалық) құжаттаманы әзірлеуді жүзеге асыратын жобалау ұйымы әзірлейді.

8.3.6 Ұқсас объектілердің жобалау-сметалық құжаттамасында ведомстводан тыс кешенді сараптаманың оң қорытындысы бар.

Аналогты таңдау кезінде жобаланған объектінің және ұқсас объектінің сипаттамаларының ең жоғары сәйкестігі қамтамасыз етіледі:

егер ол көлемдік-жоспарлау көрсеткіштеріне және конструктивтік схемағаа (жүйеге) әсер етсе, өндірістік-технологиялық немесе функционалдық арналуы бойынша; көлемдік-жоспарлау көрсеткіштері және конструктивтік схема (жүйе) бойынша; құрылысты жүзеге асыру жоспарланып отырған аумақтың табиғи және өзге де жағдайлары бойынша (құрылысты жүзеге асыру шарттары).

Ұқсас объектілердің жұмыс сызбаларына сметалардың деректері бойынша сметалық есептерді жасау кезінде өлшем бірлігін таңдау ғимараттың (құрылыстың) үлгісіне немесе конструкциялық элементтің түріне (жұмыс түріне) байланысты жүргізіледі.

Ұқсас объектінің құны келтірілген өлшем бірлігі объектінің өндірістік қуатын (оның функционалдық арналуын ескере отырып), объектінің конструктивтік және көлемдік-жоспарлау ерекшеліктерін неғұрлым анық көрсетеді.

Таңдалған өлшем бірлігі жобаланған объект пен ұқсас объект үшін бірдей қабылданады.

8.3.7 Ұқсас объектінің жобаланатын объектіге сәйкестігін талдау процесінде ұқсас объектінің құндық көрсеткіштеріне конструктивтік және көлемдік-жоспарлау шешімдерінің өзгеруіне байланысты талап етілетін түзетулер енгізіледі, көзделіп отырған технологиялық процеске байланысты ерекшеліктер ескеріледі, сондай-ақ құрылыс ауданы үшін құн деңгейі бойынша түзетулер жасалады.

8.3.8 Ұқсас объектіні таңдау және жобаның техникалық-экономикалық көрсеткіштерін салыстыру кезінде ғимаратты немесе құрылысты салуға байланысты салыстырмалы жұмыстарды (құрылыс-монтаждау жұмыстарын) ғана салыстыру жүзеге асырылады.

8.3.9 Ұқсас объект бойынша объектінің қуат көрсеткішінің өлшем бірлігіне арналған құрылыс құнының ірілендірілген көрсеткіштерін есептеу жергілікті сметаға (жергілікті сметалық есепке) немесе объектілік сметаға (объектілік сметалық есепке) және құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінің "Құрылысты ұйымдастыру және басқаруға шығындар" деген 8-тарауына енгізуге жататын барлық шығындар бойынша жүргізіледі.

8.3.10 Ұқсас объект бойынша конструктивтік элементтер құнының және құрылыс-монтаждау жұмыстарының түрлерінің ірілендірілген көрсеткіштерін есептеу жергілікті сметаға (жергілікті сметалық есеп) енгізуге жататын барлық шығындар бойынша жүргізіледі.

8.3.11 Ұқсас объектілердің құндық көрсеткіштерін қолдана отырып, сметалық есептерді жасау кезінде технологиялық жабдықтың құны, өзге де және лимиттелген шығындар осы Тәртіптің талаптарына сәйкес айқындалады.

8.3.12 Сметалық есептеулерді жасау кезінде пайдаланылатын ұқсас объектілердің барлық құндық көрсеткіштері 6.5. тармағына сәйкес сметалық бағалардың деңгейіне

келтіріледі. Ұқсас объектінің құндық көрсеткіштерін қолдану оларда ескерілген шығындардың құрамына қарай жүзеге асырылады.

8.3.13 Сметалық құжаттамасы ресурстық әдіспен әзірленген ұқсас объектілердің құндық көрсеткіштері 6.5. тармаққа сәйкес сметалық бағаларың деңгейіне қайта есептеу сметалық құжаттаманың құрылымы мен құрамы бойынша құрылысты басқаруға және құрылыс алаңдарында жұмыстарды ұйымдастыруға арналған нормативтік шығындарға және сметалық пайдаға сәйкес келетін лимиттелген шығындарды ескере отырып, 5.21.1 және 5.21.2 тармақтарына сәйкес, құрылыс үшін құн индекстерін қолдана отырып (қажет болған жағдайда), қайта есептеу жолымен жүзеге асырылады.

8.3.14 2001 жылғы бағалардың базалық деңгейінен 6.5 тармаққа сәйкес құрылыстың сметалық құнының деңгейіне ұқсас объект қуаты көрсеткішінің өлшем бірлігіне құрылыс құнының ірілендірілген көрсеткіштерін қайта есептеу құрылысты басқаруға және құрылыс алаңдарында жұмыстарды ұйымдастыруға арналған нормативтік шығындар мен сметалық пайданың құрылымы бойынша тиісті лимиттелген шығындар ескеріле отырып, объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) позициялары (қорытындылары) бойынша құрылыс үшін құн индексін қолдану жолымен 5.21.1 және 5.21.2 тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

2001 жылғы базалық баға деңгейінен ұқсас объектілер жобалары үшін инженерлік жабдықтардың сметалық құны тапсырыс берушінің шешімі бойынша құрылыс құнының индексін қолдану арқылы немесе 6.5-тармаққа сәйкес сметалық бағалар деңгейіне жеткізіледі. Қазақстан Республикасының аймақтарындағы құрылыс ресурстарының ағымдағы болжамды бағалары.

Ескертпе - Құрылыс құны сәйкес ұқсас объектілер болмаған кезде жоба алдындағы кезеңде құны көрсеткіштері базалық-индекстік әдіспен айқындалатын ұқсас объектілердің жобалары бойынша айқындалады, олардың құны ресурстық әдіс.

8.3.15 Қазақстан Республикасында іске асырудың аналогтары жоқ жобалар бойынша тапсырыс берушімен (инвестормен) келісім бойынша халықаралық тәжірибені ескере отырып, құрылыстың құны бойынша деректер қолданылады.

Қолданылатын деректер жобаланатын объектінің функционалдық арналуына және техникалық сипаттамаларына, сондай-ақ баға белгілеу және сметалық нормалар жөніндегі нормативтік құжаттарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы заңнаманың талаптарына сәйкес келуі тиіс.

Шетел валютасындағы құн көрсеткіштері тапсырыс берушімен келісілген күнгі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми бағамы бойынша теңгеге аударылады.

8.4 Пилоттық жобаны іске асыру шеңберінде құрылыстың сметалық құнын айқындау ерекшеліктері

8.4.1 Осы бөлімнің ережелері мемлекеттік инвестициялар есебінен немесе квазимемлекеттік сектор субъектілерінің қаражаты есебінен Қазақстан Республикасының Астана қаласында, Жамбыл және Солтүстік Қазақстан облыстарында денсаулық сақтау, білім беру, тұрғын үй құрылысы салаларындағы объектілерді салу жөніндегі инвестициялық пилоттық жобалардың (бұдан әрі - пилоттық жоба) жобалау алдындағы, жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын әзірлеу кезінде құрылыстың сметалық құнын айқындауға арналған.

8.4.2 Мемлекеттік инвестициялық жобаларды іске асыру тетігін оңтайландыру және жетілдіру мақсатында тапсырыс берушілер (құрылыс салушылар) дайын құрылыс өнімін жасаудың бірыңғай үздіксіз кешенді процесі ретінде пилоттық жобаларды іске асыруды жүзеге асырады (құрылысты жабдықпен жиынтықтауды қоса алғанда, жобалау - құрылыс және монтаждау жұмыстарын орындау - объектіні пайдалануға беру).

Пилоттық жобалардың тізбесі, сондай-ақ пилоттық жобалар іске асырылатын аумақ (учаске) және (немесе) өңір, пилоттық жобаларды іске асырудың қағидалары мен мерзімдері мемлекеттік бағдарламалармен және аумақтарды дамыту бағдарламаларымен айқындалады.

8.4.3 Пилоттық жобаны іске асыруға тапсырыс берушінің (инвестордың) қаражатының лимитін қалыптастыру үшін жоба алдындағы құжаттаманың құрамында құрылыстың сметалық құны (пилоттық жоба құрылысының сметалық құны) анықталады. сәйкес өңірлердегі бұрын жобаланған және салынған аналогтық объектілердің орташа құны ретінде. Пилоттық жобаны салудың сметалық құны ағымдағы сметалық және нормативтік-құқықтық базаның (бар болса) құнының жинақталған көрсеткіштерін пайдалана отырып, құрылыс құнын есептеу жолымен айқындалатын құннан аспайды.

8.4.4 Пилоттық жоба құрылысының есептік құны ғимараттың, құрылыстың функционалдық арналуын ескеретін техникалық сипаттамалар көрсеткішінің (объектілер, алаң қуатының көрсеткіші және т.б.) өлшем бірлігіне ғимараттар мен құрылыстарды салу құнының ірілендірілген көрсеткіштерін пайдалана отырып, осы Тәртіпке сәйкес айқындалады.

Қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның ғимараттары мен құрылыстарын салу құнының ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, құрылыс құнының есептері пилоттық жобаны іске асыруға Тапсырыс берушінің (инвестордың) қаражатының лимитін айқындау кезінде құрылыс құнын бақылау мақсатында күрделі құрылыс объектілеріне инвестицияларды (күрделі салымдарды) жоспарлау (негіздеу) кезеңінде жасалады.

8.4.5 Алдағы күнтізбелік жылда (жылдары) құрылысы жоспарланып отырған объектілер бойынша құрылыстың сметалық құны 6.6.-тармаққа сәйкес айқындалады.

8.4.6 Құнының ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, күрделі құрылыс объектілеріне инвестицияларды (күрделі салымдарды) жоспарлау (негіздеу) үшін қажетті ақша қаражатына қажеттілікті айқындау кезінде шығындар номенклатурасы құрылыстағы баға белгілеу жөніндегі қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес келеді.

8.4.7 Жобалау алдындағы құжаттаманың құрамында құнның ірілендірілген көрсеткіштерін қолдана отырып, сметалық есептерді жасау кезінде ағымдағы бағалардағы құрылыс құнын есептеу ($K_{\text{құр.аб}}$, мың теңге) 8.3 кіші бөлімге сәйкес (8.3.15 -тармақтан басқа) формула (8.1) бойынша орындалады.

8.4.8 Құрылыс құнын есептеу кезінде құрылысқа кіретін күрделі құрылыстың жеке объектілерін салу құны бөліп көрсетіледі.

8.4.9 Пилоттық жобаны іске асырудың жоспарланған кезеңінің құрылыс ресурстарына баға деңгейін есепке алу 6.6-тармаққа сәйкес жүргізіледі.

Құрылыс құнын есептеу құрылыстың нормативтік ұзақтығына және құрылыстың басталуына қарай жылдар бойынша бөле отырып жүргізіледі. Құрылыстың басталу мерзімін тапсырыс беруші бастапқы деректердің құрамында немесе сметалық құжаттаманы (құрылыс құнының есебін) жасау кезінде айқындайды.

8.4.10 Күрделі құрылыс объектілеріне инвестицияларды (күрделі салымдарды) жоспарлау (негіздеу) кезеңінде ақша қаражатына қажеттілікті айқындау үшін қажетті есептерді жасау кезінде жылдар бойынша бөлу рет-ретімен мынадай тәртіппен жүргізіледі:

жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеуге және сараптауға арналған қаражат 10 бөлімге сәйкес айқындалады;

құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлігінің 1

8 тарауларына сәйкес шығындардың жалпы сомасы, сметалық пайда мен күтпеген жұмыстар мен шығындар, жобаны әзірлеу кезеңіндегі сметалық бағалар бойынша техникалық және сәулеттік қадағалауға арналған қаражат көрсетіледі;

құны жылдар бойынша ("соның ішінде:" тиісті жылдарға) бөлінген;

құрылыс жылдары бойынша болжамды құнының есебі жүргізіледі;

жалпы сомасын бөлумен көрсетеді.

8.4.11 Кешенді ведомстволық емес сараптамамен келісілген және тапсырыс беруші бекіткен құрылыстың сметалық құны пилоттық жобаны іске асыруға тапсырыс берушінің (инвестордың) қаражатының лимитін анықтау үшін негіз болып табылады.

8.4.12 Жобалау сатысындағы құрылыстың сметалық құны осы Тәртіпке сәйкес құрылымдық элементтер мен жұмыс түрлерінің сметалық құнының жиынтық көрсеткіштерін, бірлік сметалық бағаларды, ресурстарды тұтынудың элементтік есептік нормаларын және сметалық бағалардың ағымдағы жинақтарын пайдалана отырып анықталады. құрылыс ресурстары.

Пилоттық жобаларды іске асыру шеңберінде жобаланатын объекті құрылысының сметалық құны 6.5-тармаққа сәйкес сметалық бағалар деңгейінде қалыптастырылады.

8.4.13 Сметалық құжаттама жобалық деректердің және сметалық және нормативтік базаның негізінде осы бөлімде көрсетілген ерекшеліктерді ескере отырып, осы Тәртіптің талаптарына сәйкес жасалады.

8.4.14 ЖСҚ әзірлеу сатысында құрылыс құнының жиынтық сметасын жасау кезінде 8.2.59-тармаққа сәйкес жылдар бойынша бөлу жүргізіледі.

8.4.15 Жобаларды басқару бойынша инжинирингтік қызметтерге арналған қаражат заңмен белгіленген жағдайларда 11-бөлімге сәйкес айқындалады.

8.4.16 Мердігер сметалық құжаттаманы (соның ішінде PDF және KENML форматында электрондық көшірме түрінде) тапсырыс берушіге береді. Ведомстводан тыс кешенді сараптаманың оң қорытындысын алғаннан кейін құрылыстың сметалық құнын тапсырыс беруші Бюджет қаражаты және мемлекеттік инвестициялардың өзге де нысандары есебінен объектілерді салуға арналған жобаларды (техникалық-экономикалық негіздемелерді және жобалау-сметалық құжаттаманы) бекіту қағидаларына сәйкес бекітеді.

8.5 Сметалық құжаттаманы түзету кезінде құрылыстың сметалық құнын айқындау ерекшеліктері

8.5.1 Объектінің конструкциялық схемасына, инженерлік және (немесе) технологиялық жабдықты, негізгі материалдарды және (немесе) бұйымдарды ауыстыруды қоса алғанда, оның көлемдік-жоспарлау, инженерлік-техникалық және (немесе) технологиялық жобалық шешімдеріне әсер ететін елеулі сипаттағы өзгерістерді және (немесе) толықтыруларды енгізуге байланысты сметалық құжаттаманы түзету кезінде, сондай-ақ объектінің құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде құрылыс ресурстарының құнын ұлғайту себебі бойынша бұрын бекітілген жобалау-сметалық құжаттаманың құнын кемінде он пайызға елеулі түрде ұлғайту объектілер құрылысының сметалық құны осы Тәртіптің ережелеріне сәйкес айқындалады.

8.5.2 Жобалау-сметалық құжаттаманы түзету және қайта бекіту қажеттілігі құрылыс процесінде туындаған жағдайда, орындалған жұмыс көлемі бар жобалау- сметалық құжаттаманың бөлігі түзетуге жатпайды. Жұмыстардың қалдық көлемінің сметалық құны осы Тәртіптің ережелеріне сәйкес айқындалады.

8.5.3 Құрылыс процесінде құрылыстың бекітілген сметалық құны шегінде жобалау-сметалық құжаттаманы түзету қажеттілігі туындаған жағдайда, орындалған жұмыс көлемі бар жобалау-сметалық құжаттаманың бөлігі түзетуге жатпайды. Жұмыстардың қалдық көлемінің сметалық құны осы Тәртіптің ережелеріне сәйкес айқындалады.

Тапсырыс берушінің шешімі бойынша жергілікті сметаларды өзгертілген жобалық шешімдер бойынша жұмыс көлеміне ғана әзірленеді.

8.5.4 Жұмыс көлемі жобалық шешімдерге енгізілетін өзгерістер ескеріле отырып, тапсырыс беруші бекіткен жобалық деректер, сондай-ақ орындалған және қалған физикалық жұмыс көлемдерінің бөлу ведомосы негізінде қабылданады.

8.5.5 Егер сметалық-нормативтік базада жоқ жабдық (жабдықтың бір бөлігі) жобалау-сметалық құжаттама түзетілгенге дейін сатып алынған (сатып алу жүзеге асырылған) немесе оларды беруге (сатып алу-сатуға) шарттар (келісімшарттар) жасалған жағдайда, онда мұндай жабдықтың құны сметалық құжаттамада 8.1.4-тармақтың ережелеріне сәйкес оны сатып алу бағасы бойынша ескеріледі. Мұндай жабдықтың құнын жобалау ұйымының тапсырыс берушісі жобалау тапсырмасына бастапқы деректер ретінде ұсынады.

8.5.6 Сметалық құжаттамаға құрылыстың сметалық құнын ұлғайтуды көздейтін жоба бойынша салыстырма кесте қоса беріледі. Салыстырмалы кестеде объектілер, құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің тараулары мен бөлімдері бойынша қорытынды деректер келтіріледі (жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептер) бойынша қорытынды деректер көрсетілмейді).

9 Құрылыс үшін инженерлік ізденістердің сметалық құнын айқындау

9.1 Құрылыс үшін инженерлік ізденістердің құны құрылыс үшін инженерлік ізденістерді орындау үшін қажетті және жеткілікті ақша қаражатының шамасын (сомасын) білдіреді.

9.2 Құрылысқа инженерлік іздестіру жұмыстарының құны - құрылысқа инженерлік іздестіру жұмыстарын жүргізу үшін қажетті және жеткілікті қаражат шамасын (сомасы) білдіреді.

Құрылыс үшін инженерлік ізденістердің осы Тәртіпке сәйкес айқындалған және заңнамада белгіленген тәртіппен ресімделген құны тапсырыс берушінің (инвестордың) инженерлік ізденістерді орындау үшін қажетті қаражатының лимиті болып табылады.

9.3 Сараптама жұмыстарын жүргізу құны (ведомстводан тыс кешенді сараптама) инженерлік ізденістер құнына кірмейді.

9.4 Құрылыс үшін инженерлік ізденістердің құны мынадай әдістермен айқындалады :

колданыстағы сметалық-нормативтік базаның сметалық нормативтерін қолдана отырып, жұмыс түрлері бойынша есеппен (бұдан әрі - нормативтік құн);

іздестіру жұмыстарының еңбекті қажетсінуі негізінде есептеумен. Еңбекті қажетсіну негізгі өндірістік персоналдың іздестіру жұмыстарын жүргізуге арналған еңбек шығындарын есептеу арқылы анықталады.

9.5 Сметалық нормативтерді пайдалана отырып анықталған инженерлік ізденістер құнына енгізілмеген және қосымша есептеуді талап етеді:

- 1) міндетті келісуге қосымша шешімдер алу жөніндегі жұмыстар;
- 2) ҚР ҚН 1.02-03 сәйкес міндетті емес құжаттамалардың қосымша санын дайындау.

9.6 Инженерлік ізденістер құнында қосымша қосылған құн салығы ескеріледі. Жиынтық сметалық есептің I бөлігінде инженерлік ізденістерге арналған қаражат қосылған құн салығы есепке алынбай көрсетіледі.

9.7 Қажет болған кезде тапсырыс берушінің тапсырмасы бойынша ғимараттардың (құрылыстардың) негіздеріне (геологиялық ортасына) және ғимараттардың (құрылыстардың) жауапты тіреу конструкцияларының параметрлеріне геотехникалық мониторинг жүргізу құны қосымша ескеріледі. Қаражат жиынтық сметалық есептің I бөлігіндегі жеке жолда көрсетіледі.

9.8. Инженерлік ізденістердің құнын айқындау үшін негіз:

- 1) тапсырма (техникалық тапсырма) және тапсырыс берушіден бастапқы деректер;
- 2) инженерлік ізденістер саласындағы қолданыстағы нормативтер;
- 3) құрылысқа арналған инженерлік ізденістерге арналған бағалар жинағы.

9.9 Инженерлік ізденістер (смета) құнының есебі қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның сметалық нормативтерін қолдана отырып, жұмыс түрлері бойынша жасалады.

9.10 Құрылысқа арналған инженерлік ізденістерге арналған бағалар жинағында (бұдан әрі - Ізденістерге арналған жинақ) келтірілген бағалар қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарын ескере отырып, инженерлік ізденістер бойынша далалық және камералдық жұмыстарды жүргізудің құрамы мен қазіргі заманғы технологиясына сәйкес есептелген.

9.11 Іздестіруге арналған жинақтың далалық жұмыстарының бағасы оларды экспедициялық жағдайларда орындау үшін көзделген және қызметкерлердің іссапарына (жол жүру жөніндегі шығыстардан басқа) немесе далалық жабдықты ақшасын төлеуге байланысты шығыстарды ескереді.

Далалық жұмыстарды жұмыскерлерді іссапарға жібермей немесе жұмыскерлерге далалық жабдықты немесе іссапар қаражатын төлемей жүргізген кезде осы жұмыстардың бағаларына 0,85 коэффициенті қолданылады.

9.12 Іздестіруге арналған жинақтың іздестіру материалдарын камералдық өңдеу бойынша бағалар қызметкерлерге іссапар немесе далалық жабдықты ақшасын төлемей, оларды стационар жағдайында орындау үшін көзделген.

Экспедициялық жағдайларда іздестіру материалдарын камералдық өңдеуді орындау кезінде қызметкерлерді іссапарға жіберу немесе қызметкерлерге далалық жабдықты ақшасын төлеу кезінде осы жұмыстардың бағаларына 1,15 коэффициенті қолданылады.

9.13 Бірнеше күрделі факторлар болған кезде және осыған байланысты бірнеше коэффициенттерді бірліктен артық қолданған кезде жалпы көтеру коэффициенті олардың бөлшек бөліктері мен бірліктерін қосу арқылы анықталады.

Бірліктен аз бірнеше коэффициенттер болған кезде жалпы төмендету коэффициенті оларды көбейту жолымен анықталады.

Жалпы көтеру және жалпы төмендету коэффициенттері көбейтіледі.

9.14 Издестіруге арналған жинақтың кестелерінде келтірілген жұмыстардың толық емес құрамын орындау кезінде бағаларға жұмыстардың еңбекті қажетсінуін азайтуға сәйкес келетін және тапсырыс берушімен келісім бойынша қабылданған төмендету коэффициенті қолданылады.

9.15 Инженерлік ізденістер түрлері бойынша сметаларда далалық, камералдық және зертханалық жұмыстар олардың экспедициялық жағдайларда немесе стационар жағдайларында орындалуын ескере отырып, сондай-ақ далалық лагерь жағдайларында орындалатын камералдық және зертханалық жұмыстар бөлінеді.

9.16 Издестіруге арналған жинақтың кестелік бағаларымен ескерілмеген шығыстар сметаның "Өзге де шығыстар" деген жеке бөліміне бөлінеді. Оларға мыналар жатады:

а) ішкі көлік бойынша шығыстар. Ішкі көлік бойынша шығыстар издестіру жүргізу учаскесі шегінде (яғни издестіру ұйымы (экспедиция, партия, отряд) орналасқан жерден издестіру учаскесіне дейін және кері қарай, сондай-ақ тікелей жұмыс учаскесінде) издестірушілердің көшуі және жабдықтар мен материалдарды тасымалдау бойынша орындаушы ұйымның шығындарын өтеуді көздейді;

б) сыртқы көлік бойынша шығыстар. Сыртқы көлік бойынша шығыстар издестіру жүргізетін ұйымның тұрақты орналасқан жерінен издестіру экспедициясының, партиясының немесе отрядының базасына (немесе издестіру учаскесіне дейін) дейін және кері қарай издестіру жүргізушілердің жол жүруі және издестіру жабдықтары мен материалдарын тасымалдау бойынша орындаушы ұйымның шығындарын өтеуді көздейді;

в) объектідегі издестірулерді ұйымдастыру және жою бойынша шығыстар. Объектідегі издестірулерді ұйымдастыру және жою бойынша шығыстар жұмыс уақытын жоғалтумен байланысты: қажетті құралдардың, материалдардың, арнайы киімнің және басқа да материалдық құндылықтардың тізбесімен өтінім жасауға және оларды алуға (өткізуге), жабдықтарды, керек-жарақтар мен материалдарды буып-түюге және жұмыс орнына жөнелтуге арналған шығындарды өтеуді және орындауды бастау үшін қажетті басқа да дайындық жұмыстарын көздейді издестіру жұмыстарын жүргізуге, сондай-ақ машиналарды, жабдықтарды, құрылыстарды бөлшектеуге, бөлшектеуге, объектідегі издестірулерді жоюға байланысты басқа да жұмыстарға бақылауды жүзеге асырады.

9.17 Издестіруге арналған жинақта бағалар келтірілмеген және ұқсастығы бойынша қабылдана алмайтын құрылысқа арналған издестіру жұмыстарының құны, сондай-ақ Издестіруге арналған жинақта көзделмеген қосымша издестіру жұмыстарының құны издестіру жұмыстарының еңбекті қажетсінуі бойынша, яғни орындаушылардың (издестіру ұйымының өндірістік персоналы қызметкерлерінің) жұмыс уақытының шығындары бойынша жеке есеппен айқындалады.

9.17.1 Издестіру жұмыстарының еңбекті қажетсінуінің есептік көрсеткіштері, сондай-ақ издестіру жұмыстарын орындаушылардың біліктілігі құрылысқа арналған

іздестіру жұмыстарының шығындарын калькуляциялауды дайындау үшін негіз болып табылады.

9.17.2 Еңбекті қажетсіну бойынша іздестіру жұмыстарының құнын есептеу мынадай тәртіппен орындалады:

- 1) технологиялық процеске сәйкес жоспарланған іздестіру жұмыстарының тізбесі қалыптастырылады;
- 2) орындаушылардың біліктілік және сандық құрамы белгіленеді;
- 3) жобалау жұмыстарының еңбекті қажетсінуінің көрсеткіштері айқындалады;
- 4) іздестіру жұмыстарының құны еңбекті қажетсінудің алынған көрсеткіштері негізінде есептеледі.

9.17.3 Инженерлік ізденістер процесіне енгізілетін жұмыстардың тізбесі оңтайландырылған құрамда және оларды орындаудың ұтымды технологиялық дәйектілігінде ұсынылады. Жұмыстың әрбір түрі үшін оны орындау күрделілігіне қарай орындаушыны - тиісті біліктілігі бар маманды тағайындау қажет.

9.17.4 Мамандардың (орындаушылардың) біліктілігін көрсете отырып, іздестіру жұмыстарының әзірленген тізбесі негізінде әзірленетін процеске енгізілген жұмыстардың әрбір позициясы үшін еңбекті қажетсіну айқындалады. Жұмыстың күрделілігі "адам-сағатпен" өлшенеді.

9.17.5 Іздестіру жұмыстарының еңбекті қажетсінуінің көрсеткіштері осы жұмыс түрлерін орындау үшін іздестіру ұйымдарынан алынған нақты деректерді талдау және математикалық өңдеу жолымен айқындалады.

Салааралық немесе үлгілік еңбек нормалары жоқ еңбек құнының нормалары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес әзірленген еңбек нормалары негізінде есептеу жолымен қабылданады.

9.17.6 Іздестіру жұмыстарының құны ($K_{iж}$) еңбекті қажетсіну көрсеткіштерінің негізінде формула (9.1) бойынша теңгемен анықталады:

(9.1)

мұндағы t_i - іздестіру жұмыстарының i -ші түрін орындаудың еңбекті қажетсінуі, адам-сағ.;

K_{ea} - инженерлік ізденістерге жұмсалатын жалпы шығындардағы өндірістік персоналдың еңбегіне ақы төлеу үлесін белгілейтін коэффициент. Мәні (K_{ea}) 0,4 болып қабылданады;

$E_{iz.орт.}$ - Қазақстан Республикасында іздестіру жұмыстарын орындаушылардың орташа сағаттық еңбекақысы, теңге/адам-сағ.

9.17.7 Іздестіру жұмыстарын орындаушылардың орташа сағаттық еңбекақысы ($E_{\text{із.орт}}$) (9.2)-формула бойынша анықталады:

(9.2)

мұндағы $E_{\text{із.орт.ай}}$ - Қазақстан Республикасы бойынша алдыңғы жылғы "Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет" экономикалық қызмет түріне сәйкес ресми статистикалық ақпарат деректері бойынша орташа айлық жалақының шамасы, теңге;

$T_{\text{жұм.ай}}$ - алдыңғы жылғы өндірістік күнтізбеге сәйкес 40 сағаттық жұмыс аптасында жұмыс уақытының орташа айлық ұзақтығы, сағат;

$I_{\text{құр}}$ - құрылысқа арналған күн индексі.

9.18 Құрылысы үшін алдағы күнтізбелік жылда (жылдары) инженерлік ізденістер жоспарланатын объектілер бойынша инженерлік ізденістердің құны іздестіру жұмыстарын орындауды бастау мерзімін ескере отырып, инвестициялардың көлемдерін күнтізбелік жылдар бойынша бөлу және құрылыс үшін күн индекстері арқылы алдағы кезеңдер көлемдерін индекстеу арқылы айқындалады.

10 Құрылысқа арналған жобалау жұмыстарының сметалық құнын айқындау

10.1 Құрылысқа арналған жобалау жұмыстарының құны объектілердің құрылысына (жаңаларының құрылысы, қолданыстағыларын кеңейту, жаңғырту, техникалық қайта жарақтандыру, қайта жаңарту, күрделі жөндеу, консервациялау және кейіннен кәдеге жаратуға) арналған жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу бойынша, сондай-ақ аудандық жоспарлау және елді мекендерді салу, құрылысты ұйымдастыру, аумақты инженерлік дайындау, абаттандыру, көгалдандыру, сыртқы безендіру жобаларын әзірлеу бойынша жұмыстарды орындау үшін қажетті және жеткілікті ақша қаражатының шамасын (сомасын) білдіреді.

10.2 Құрылысқа арналған техникалық-экономикалық негіздемеге, объектілер құрылысының жобаларына, жобалау-сметалық құжаттамасына ведомстводан тыс кешенді сараптама, сондай-ақ әртүрлі деңгейдегі аумақтардың қала құрылысын жоспарлау жобаларына кешенді қала құрылысы сараптамасын жүргізу жөніндегі жұмыстардың құны жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу құнына кірмейді.

10.3 Жобалау алдындағы, жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын әзірлеудің осы Тәртіпке сәйкес айқындалған және заңнамада белгіленген тәртіппен ресімделген құны тапсырыс берушінің (инвестордың) жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеуге қажетті қаражатының лимиті болып табылады.

10.4 Жобалау алдындағы құжаттаманы әзірлеу құны әзірленетін құжаттаманың түріне (құрылыстың техникалық-экономикалық негіздемесі, техникалық-экономикалық есеп, нобай (нобайлық жоба) және т.б.) байланысты есеппен айқындалады. Жобалау алдындағы құжаттаманы әзірлеу құны екі сатылы жобалау ("Жоба" және "Жұмыс құжаттамасы" сатылары) кезінде жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеудің жалпы құнының 20 (жиырма) пайызынан аспауға тиіс.

10.5 Жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын әзірлеу құнына қосымша мынадай шығыстар енгізіледі:

а) қосылған құн салығы;

б) әкімшілік персоналдың іссапарларын қоспағанда, құрылыс орнында жобалық шешімдер қабылдауды талап ететін жобалау ұйымы орналасқан пункттен тыс объектіні жобалауға байланысты іссапар шығыстары.

Жиынтық сметалық есептің I бөлігінде жобалау жұмыстарын орындауға арналған қаражат қосылған құн салығы есепке алынбай көрсетіледі.

10.6 Жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеудің нормативтік құнына мынадай қызметтер (қажет болған жағдайда немесе тапсырыс берушінің тапсырмасы бойынша) кірмейді және жобалау жұмыстарының құнына қосымша есепке алынуға жатады:

жобалау-сметалық құжаттаманы шет тілінен және шет тіліне аудару;

ҚР ҚН 1.02-03 сәйкес жобалау-сметалық құжаттаманың міндетті құжаттардан артық даналарының қосымша санын дайындау.

10.7 Қауіпті физикалық-геологиялық процестер мен құбылыстардан (көшкіндер, сел, опырылымдар және басқалар) арнайы қорғау құрылыстарын жобалау құны еңбек шығындары бойынша құнды есептеу жолымен нақты жағдайларға сүйене отырып айқындалады және қосымша ескеріледі.

10.8 Жобалау жұмыстарының құнын айқындау мынадай әдістермен жүзеге асырылады:

қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның сметалық нормативтерін (бұдан әрі - нормативтік құн) қолдана отырып, жобалау объектілерінің заттай көрсеткіштері негізінде есептеумен;

жобалық жұмыстардың еңбекті қажетсінуі негізінде есептеумен. Еңбекті қажетсіну жобалау жұмыстарын орындау үшін негізгі өндірістік персоналдың еңбек шығындарын есептеу арқылы анықталады.

10.9 Жобалау жұмыстарының құнын айқындаудың негізгі әдісі қолданыстағы сметалық-нормативтік базаның сметалық нормативтерін қолдана отырып, жобалау объектілерінің заттай көрсеткіштері негізінде есептеу болып табылады.

10.10 Құрылыс үшін жобалау жұмыстарына арналған бағалар жинағында (бұдан әрі – Жобалау жұмыстарына арналған жинақ) келтірілген бағалар мыналарға арналған шығындарды ескереді:

құрылысқа арналған жобалау-сметалық құжаттамасын, аудандық жоспарлау және елді мекендер салу жобаларын әзірлеу, келісу, бекіту тәртібіне және құрамына қойылатын талаптарды белгілейтін нормативтік құжаттарда айқындалған жұмыстар;

кешенді ведомстводан тыс сараптама (кешенді қала құрылысы сараптамасы) органдарында және бекітетін инстанцияларда жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттамасын қорғау және олардың ескертулері бойынша тиісті өзгерістер енгізу;

келісу үшін қажетті көлемде көрсету материалдарын (макеттерден басқа) дайындау;

ҚР ҚН 1.02-03 сәйкес даналардың міндетті санымен кәсіпорындарды, ғимараттар мен құрылыстарды салу үшін қағаз тасығышта төрт данада және электрондық тасығышта екі данада құжаттама (оның ішінде жұмыс құжаттамасының) жиынтығын әзірлеу.

10.11 Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы ескерілмейді және жобалау тапсырмасына сәйкес келесі жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді және шығындарды қосымша есептеуді талап етеді:

а) бірнеше нұсқада жобалық шешімдерді әзірлеу;

б) ерекше күрделі конструкциялары мен жұмыс жүргізу әдістері бар объектілерді жобалау кезінде арнайы қосалқы құрылыстарға, тетіктерге, құрылғылар мен қондырғыларға арналған жұмыс сызбаларын, сондай-ақ көлемдік-жоспарлау және конструктивтік шешімдерге байланысты объект құрылысының күрделілігін ескере отырып, Тапсырыс берушінің (құрылыс салушының) қызметін ұйымдастыру және функцияларын жүзеге асыру қағидаларына 1-қосымшаға сәйкес әзірленетін негізгі құжаттардан тыс ҚҰЖ жасау жөніндегі қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес қолданыстағы ғимараттар мен құрылыстарды бұзуға байланысты дайындық жұмыстарына арналған құрылысты ұйымдастыру жобасының (бұдан әрі - ҚҰЖ) қосымша құжаттарын әзірлеу;

в) мемлекеттік нормативтер талаптарындағы ықтимал өзгерістерді ескере отырып, жұмыстарды тапсырыс берушіге тапсыру-қабылдау актісі бойынша тапсырғаннан кейін жобалау-сметалық құжаттаманы түзету;

г) ғимараттар мен құрылыстардың көркемдік-декоративтік шешімдерін (интерьерлер, жеке жиһаз, жабдық, дизайн және жарнама элементтері, арнайы графика, қасбеттің сәулеттік жарықтандырылуы) әзірлеу, өзге де көркемдік жұмыстар;

д) зауытта дайындалған металл конструкциялар мен технологиялық құбырлардың егжей-тегжейлі сызбаларын әзірлеу;

е) осы жабдықты құрастырудың бастапқы талаптарын жасаудан басқа үлгілік емес және стандартты емес жабдықты дайындауға арналған конструкторлық құжаттаманы әзірлеу;

ж) жеке индустриялық құрылыс бұйымдарына құжаттама әзірлеу;

з) макеттер жасау;

и) жұмыстарды жүргізудің жобасын әзірлеу;

к) уақытша ғимараттар мен құрылыстар салуға жобалау-сметалық құжаттама әзірлеу;

л) ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар, ғылыми-техникалық жұмыстар, оның ішінде жобалау кезінде арнайы техникалық шарттарды (АТШ) және жеке сметалық нормаларды (ЖСН) әзірлеу;

м) іздестіру жұмыстарына арналған шығындар;

н) энергия тұтынуды есепке алудың автоматтандырылған жүйелері, ғимараттар мен құрылыстар мониторингінің автоматтандырылған жүйелері (станциялары), оның ішінде мониторинг бойынша жұмыстарды жүргізу үшін жабдықтар мен бағдарламалық жасақтаманы сипаттай отырып, негізгі салмақ түсетін конструкциялар бойынша жобалау жұмыстары;

о) алаңнан тыс желілерге жоба әзірлеу;

п) жеке тұрған, жалпы аудандық (жалпы кварталдық) инженерлік құрылыстарды: жеке жылу пунктін, таратушы трансформаторлық қосалқы станцияларды, трансформаторлық қосалқы станцияларды әзірлеу;

р) дренажды жобалау;

с) күзет-қорғау дератизациялық жүйесін, өрт сөндіру, өртке қарсы желдеткіштің қауіпсіздік жүйелерінің құрылғыларын (күзет, өрт сигнал беруі, кіруді бақылау, бейнебақылау), телевидениені ұжымдық қабылдаудың ірі жүйелерін және электр байланысы жүйелерін, жергілікті есептеу желілерін және басқа да арнайы жүйелерді құрылыс нормалары мен қағидаларының белгіленген талаптарынан тыс әзірлеу;

т) азаматтық қорғанысқа және төтенше жағдайларға байланысты инженерлік-техникалық іс-шараларды әзірлеу;

у) технологиялық процестерді басқарудың автоматтандырылған жүйелері бойынша техникалық құжаттаманы әзірлеу;

ф) құрылыстың арнайы әдістерін жобалау (суды төмендету, мұздату, топырақты химиялық бекіту және басқа әдістер);

х) міндетті жобалық шешімдерге қосымша келісімдер алу бойынша жұмыстар;

ц) жобалау ұйымдарының құрылысқа арналған алаңды (трассаны) таңдауға қатысуы

;

ч) объектілердің құрылысы барысында жүргізілетін авторлық қадағалау;

ш) Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың тиісті бөлімдеріне енгізілген "Қоршаған ортаны қорғау" (бұдан әрі - ҚОҚ) бөлімінен басқа, қоршаған ортаға әсерді бағалау материалдарын әзірлеу;

щ) құрылыс объектілерін ақпараттық модельдеу технологиясын (бұдан әрі - ҚОАМТ) қолдана отырып, жобалық-сметалық құжаттамасын әзірлеу.

10.12 Құрылысқа арналған жобалау жұмыстарының құны жобаланатын объектілердің: қуатының, ұзындығының, құрылыс көлемінің, алаңының және

басқалардың негізгі көрсеткіштеріне (бұдан әрі - жобаланатын объектілердің негізгі көрсеткіштері) сүйене отырып айқындалады.

10.13 Жобаланатын объектінің қабылданған заттай көрсеткіші жобалау жұмыстарына арналған жинақтың кестелерінде келтірілген ең төменгі көрсеткіштің жартысынан аз немесе екі еселенген ең жоғары көрсеткіштен көп болған жағдайларда, жобалау жұмыстарының құны 10.24-тармағында белгіленген тәртіппен жобалау жұмыстарының еңбекті қажетсінуі бойынша есептеумен айқындалады.

10.14 Кезектер бойынша құрылыс жүргізу кезінде кәсіпорындар мен құрылыстардың "Жұмыс жобаларын" ("Жобаларды") әзірлеу құны әрбір кезек үшін жеке негізгі көрсеткіштеріне сүйене отырып, Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы бойынша анықталады, содан кейін жинақталады.

Бұл ретте құрылыстың бірінші кезегін жобалау құнына осы тармақтың бірінші абзацына сәйкес айқындалған "Жұмыс жобаларын" ("Жобаларды") жобалаудың жалпы сомасы шегінде барлық кейінгі кезектердің "Жұмыс жобасын" немесе "Жобасын" ("Жұмыс құжаттамасынсыз") әзірлеу құнының 20%-ына дейін қосылады.

10.15 Бірнеше үй-жайлардан, олардың топтарынан, әртүрлі қоғамдық және тұрғын үй мақсатындағы ғимараттар мен құрылыстардан тұратын көп функциялы ғимараттар мен қала құрылысы кешендері бойынша жобалау құжаттамасын әзірлеу құны кешенді немесе көп функциялы ғимаратты құрайтын әрбір ғимарат, құрылыс бойынша жеке жобалау жұмыстарына арналған жинақтың тиісті бөлімдері бойынша анықталады, содан кейін жинақталады.

10.16 Бірегей объектілер мен кешендер санатына жатқызылған объектілерді салуға арналған жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу құны Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы бойынша айқындалады. Бұл ретте, әзірленуі күрделеніп отырған жобаның сол бөлімдерінің құнына 1,2 коэффициенті қолданылады.

Құрылыстың бірегей объектілеріне бұрын жеке-жеке немесе жиынтығында қолданылмаған, мемлекеттік немесе мемлекетаралық техникалық регламенттер және жобалау мен құрылыс жөніндегі нормативтік-техникалық талаптар белгіленбеген, осы объект үшін арнайы техникалық шарттарды (ерекше нормаларды) әзірлеу, келісу және бекіту қажеттілігін айқындайтын сәулеттік, көлемдік-жоспарлау, конструкциялық, инженерлік немесе технологиялық шешімдермен сипатталатын үйлер, ғимараттар және олардың кешендері жатады.

10.17 Жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасының жекелеген бөлімдерінің құны Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бөлімдеріне жобалау-сметалық құжаттаманың құнын бөлу кестелерінде келтірілген салыстырмалы көрсеткіштер (бағадан пайызбен) бойынша айқындалады.

10.18 Қолданыстағы нормативтік құжаттарда көзделгенге қарсы қысқартылған құрамда және көлемде орындалуға жататын жобалау жұмыстарының (жобалауға арналған тапсырма өзгерген кезде жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу, жобаның

қосымша нұсқаларын немесе жобалауға арналған тапсырмаға сәйкес әзірленетін жекелеген технологиялық, конструкциялық, сәулеттік және басқа да шешімдерді әзірлеу) құны, сондай-ақ бұрын орындалған жобалау материалдарын пайдалану кезінде Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бөлімдеріне кестелерде келтірілген оның салыстырмалы бөлінуіне (бағадан пайызбен) сәйкес жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы бойынша айқындалады.

10.19 Жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын ҚОАМТ қолдана отырып әзірлеу құны ақпараттық модельдерді құру арқылы әзірленетін жобаның сол бөлімдерінің құнына 1,2 коэффициентін қолдана отырып, Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы бойынша айқындалады.

10.20 Бюджеттік бағдарламаның әкімшісі және/немесе тапсырыс беруші отандық жобалау ұйымының қатысуымен Қазақстан Республикасында іске асыруға ұқсас емес жобаны әзірлеу үшін шетелдік жобалау ұйымын қатыстыру қажеттігі туралы шешім қабылдаған кезде жобалау жұмыстарының құны 1,25 коэффициентімен айқындалады. Отандық жобалау ұйымының қатысу дәрежесі тараптардың шартымен айқындалады.

Осы тармақтың бірінші абзацында көзделген коэффициентті және 10.16 және 10.19-тармақтарында көзделген коэффициенттерді бірге қолданылмайды.

10.21 Егер бекітілген жобалау-сметалық құжаттаманы түзетудің негізді қажеттілігі туындаған жағдайда, онда мұндай жұмыстардың құны 10.1-кестеде келтірілген жеке жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу құнына коэффициенттерді қолдана отырып, Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы бойынша айқындалады.

10.22 Жобалау жұмыстарының құнын Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасы бойынша айқындау кезінде жобалаудың бірнеше түрлі факторлары болған және осыған байланысты бірнеше коэффициенттерді қолданған кезде жалпы коэффициент оларды көбейту жолымен айқындалады.

10.1-кесте - Жобалық сметалық құжаттарды түзету кезіндегі жобалау жұмыстарының құнына коэффициенттер

Жобалау-сметалық құжаттамасының жалпы көлеміне қатысты енгізілетін өзгерістердің көлемі	Коэффициент мәні
10%-дан кем	0,35
10%-дан жоғары 20%-ға дейін	0,45
20%-дан жоғары 30%-ға дейін	0,55
30%-дан жоғары 40%-ға дейін	0,65
40%-дан жоғары 50%-ға дейін	0,70

10.23 Жобалау жұмыстарының құнын есептеу (смета) Жобалау жұмыстарына арналған жинақтың бағасын қолдана отырып жасалады.

10.24 Жобалау жұмыстарына арналған жинақта бағалары келтірілмеген және ұқсастығы бойынша қабылдана алмайтын объектілерді салуға арналған жобалау

құжаттамасын әзірлеу бойынша жұмыстардың құны, сондай-ақ Жобалау жұмыстарына арналған жинақта көзделмеген қосымша жобалау жұмыстарының құны жобалау жұмыстарының еңбекті қажетсінуі бойынша, яғни орындаушылардың (жобалау ұйымының өндірістік персоналының қызметкерлері) жұмыс уақытының шығындары бойынша жеке есеппен (калькуляциямен) айқындалады.

10.24.1 Жобалаудың еңбекті қажетсінуінің есептік көрсеткіштері, сондай-ақ жобалау жұмыстарын орындаушылардың біліктілігі құрылысқа арналған жобалау жұмыстарының шығындарын калькуляциялауды дайындау үшін негіз болып табылады.

10.24.2 Жобалау жұмыстарының еңбекті қажетсінуінің есептік көрсеткіштерін айқындау құрамы сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті орган бекіткен мемлекеттік нормативтерде белгіленген жобалау құжаттамасының барлық бөлімдері мен кіші бөлімдері үшін орындалады. Құрылысқа арналған жұмыс құжаттамасын орындаудың еңбекті қажетсінуінің көрсеткіштері құрылысқа арналған жобалау құжаттамасы жүйесінің (бұдан әрі - ҚЖҚЖ) стандарттарында белгіленген жұмыс құжаттамасының барлық негізгі жиынтықтары (жұмыс сызбаларының маркалары) үшін айқындалады.

10.24.3 Жобалау жұмыстарының құнын еңбекті қажетсіну көрсеткіштері бойынша есептеу мынадай тәртіппен орындалады:

1) жобалаудың технологиялық процесіне сәйкес орындауға жоспарланатын жобалау жұмыстарының тізбесі қалыптастырылады;

2) орындаушылардың біліктілік және сандық құрамы белгіленеді;

3) жобалау жұмыстарының еңбекті қажетсінуінің көрсеткіштері айқындалады;

4) жобалау жұмыстарының құны еңбекті қажетсінудің алынған көрсеткіштері негізінде есептеледі.

10.24.4 Жобалау процесіне енгізілетін жұмыстардың тізбесі оңтайландырылған құрамда және оларды орындаудың ұтымды технологиялық дәйектілігінде ұсынылады. Әрбір жобалау жұмысы үшін оны орындау күрделілігіне қарай тиісті біліктілігі бар орындаушыны (орындаушыларды) тағайындау қажет.

10.24.5 Мамандардың (орындаушылардың) біліктілігін көрсете отырып, әзірленген жобалау жұмыстарының тізбесі негізінде әзірленетін жобалау процесіне енгізілген жұмыстардың әрбір позициясы үшін еңбекті қажетсіну айқындалады. Жобалау жұмыстарының еңбекті қажетсінуі "адам-сағатпен" өлшенеді.

10.24.6 Жобалау жұмыстарын орындаудың еңбекті қажетсінуінің көрсеткіштері осы жұмыс түрлерін орындау үшін жобалау ұйымдарынан алынған нақты деректерді талдау және математикалық өңдеу жолымен айқындалады.

Салааралық немесе үлгілік еңбек нормалары жоқ еңбек құнының нормалары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес әзірленген еңбек нормалары негізінде есептеу жолымен қабылданады.

10.24.7 Жобалау жұмыстарының құны ($K_{жж}$) еңбекті қажетсіну көрсеткіштерінің негізінде (10.1)-формула бойынша теңгемен анықталады:

(10.1)

мұндағы t_i - I -ші жобалық жұмысты орындаудың еңбекті қажетсінуі, адам-сағ;

K_{ea} - жобалау жұмыстарының құнындағы өндірістік персоналға еңбекақы төлеу үлесін белгілейтін коэффициент. Мәні (K_{ea}) 0,35 болып қабылданады;

$E_{ж.орт}$ — Қазақстан Республикасындағы жобалаушылардың орташа сағаттық еңбекақысы, теңге/адам-сағ.

10.24.8 Жобалаушылардың орташа сағаттық еңбекақысы ($E_{ж.орт}$) (10.2)-формула бойынша анықталады, теңге/адам-сағ:

(10.2)

мұнда:

$E_{ж.орт.ай}$ - Қазақстан Республикасы бойынша алдыңғы жылғы "Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет" экономикалық қызмет түріне сәйкес ресми статистикалық ақпарат бойынша орташа айлық жалақының шамасы, теңге;

$T_{жұмыя}$ - алдыңғы жылғы өндірістік күнтізбеге сәйкес 40 сағаттық жұмыс аптасында жұмыс уақытының орташа айлық ұзақтығы, сағат;

$I_{құр}$ - құрылыс құнының индексі.

10.25 Жобалау алдағы күнтізбелік жылда (жылдары) жоспарланатын объектілер бойынша жобалау жұмыстарының құны жобалаудың нормативтік мерзімдеріне сәйкес инвестициялардың көлемдерін күнтізбелік жылдар бойынша бөлу және тапсырыс беруші ұсынатын жұмыстардың басталуы туралы мәліметтердің негізінде құрылыс үшін құн индекстері арқылы алдағы кезеңдер көлемдерін индекстеу арқылы айқындалады.

11 Құрылыстағы инжинирингтік қызметтерге арналған шығындарды айқындау

11.1 Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы инжинирингтік қызметтер (құрылыстағы инжинирингтік қызметтер) - оңтайлы жобалық көрсеткіштерге қол жеткізу мақсатында құрылысты дайындауды және іске асыруды қамтамасыз ететін қызметтер кешені (техникалық және авторлық қадағалау, жобаны басқару).

11.2 Инжинирингтік қызметтерді көрсету үздіксіз сипатқа ие және салынған объектіні пайдалануға қабылдауды қоса алғанда, құрылыстың бүкіл кезеңі ішінде жүзеге асырылады.

11.3 Техникалық және авторлық қадағалау бойынша, сондай-ақ жобаны басқару бойынша инжинирингтік қызметтерге арналған қаражат Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы заңнамаға, оның ішінде Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласында инжинирингтік қызметтерді көрсету қағидаларына сәйкес сметалық құжаттамада ескеріледі.

11.4 Объектілерді салу кезінде инжинирингтік қызметтерге арналған шығындар пайдалануға беруге дейін құрылыстың бүкіл кезеңіне арналған құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінде оның ұзақтығының нормаларына сәйкес көзделеді және тапсырыс берушінің объектіні жоспарлау және салу, сондай-ақ құрылыста инжинирингтік қызметтерді сатып алуды жүргізу үшін қаражатының лимиті болып табылады.

11.5 Инжинирингтік қызметтерге арналған шығындар жобаны басқаруға, техникалық және авторлық қадағалауларға арналған шығындардың жеке есептерімен айқындалады.

11.6 Есептеу нәтижелері бойынша алынған инжинирингтік қызметтерге арналған қаражат құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің III бөлігіне енгізіледі.

11.7 Әрбір кезеңнің (қорытынды кезеңнен басқа) жиынтық сметалық есебіндегі кезеңдер бойынша жобалау-сметалық құжаттамасын әзірлеу кезінде құрылыстағы инжинирингтік қызметтерге арналған шығындар тапсырыс берушінің осындай көрсетілетін қызметтерге арналған шығыстар нормативінің ең аз мәні бойынша есептеледі. Қорытынды (соңғы) кезеңнің жиынтық сметалық есебінің III бөлігінде инжинирингтік қызметтерге арналған шығындар барлық кезеңдер бойынша құрылыстың жиынтық құнын негізге ала отырып есептелген қаражаттың нормативтік лимиті мен жекелеген (алдыңғы) кезеңдердің жиынтық сметалық есептеріне бұрын енгізілген инжинирингтік қызметтерге арналған қаражат сомасы арасындағы айырма ретінде ескеріледі.

11.8 Инжинирингтік қызметтер көрсетуге арналған шығындар есебіне енгізілмеген және қосымша қосылған құн салығы ескеріледі.

11.9 Инжинирингтік қызметтерге арналған шығындарды есептеу тапсырыс берушінің жобаны басқару, объектілерді салу кезінде техникалық және авторлық қадағалау жөніндегі функцияларды жүзеге асыруға арналған шығыстарының нормалары негізінде орындалады.

11.10 Тапсырыс берушінің жобаны басқаруға арналған шығындары инжинирингтік ұйымның Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы заңнамаға сәйкес берілген бюджет пен мерзімдер шеңберінде инвестициялық жобаның мақсаттарына қол жеткізу үшін объектілерді жобалауды,

салуды және пайдалануға беруді ұйымдастыру, жоспарлау, үйлестіру, бақылау жөніндегі қызметті жүзеге асыруға арналған шығындарын ескереді.

11.11 Сметалық құжаттамада құрылыс үшін жобаны басқару бойынша инжинирингтік қызметтерге арналған шығындардың шамасы (11.1)-формула бойынша айқындалады:

(11.1)

мұндағы $\Pi_{жб}$ - жобаны басқаруға арналған шығындар, мың теңге;

Ққұр. — құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінің қорытындысы бойынша 6.5 тармаққа сәйкес сметалық бағалар деңгейіндегі құрылыс құны (қосылған құн салығын есепке алмағанда), мың теңге;

ШНжб — жобаны басқаруға арналған шығыстарының нормасы, пайыз. Жобаны басқаруға арналған шығыстарының нормалары Б1 кестесінің 2-бағанында келтірілген.

Тапсырыс берушінің жобаны басқаруға арналған шығындарының нормалары құрылысты қадағалауға байланысты тапсырыс берушінің шығындарын (соның ішінде сапасы, мерзімі, құны, орындалған жұмыстарды қабылдау және объектілерді пайдалануға беру) есепке алмайды.

11.12 Қазынашылық сүйемелдеу - қазынашылық органындағы шоттар арқылы жүргізілген төлемдердің барлық кезеңдерінде құрылыс объектілерімен байланысты бюджеттік инвестициялық жобаларды іске асыруға бөлінген қаражаттың мақсатты пайдалануын, жобаның барлық қатысушыларымен - мердігерлермен, қосалқы мердігерлермен салықтарды толығымен төлеуді қамтамасыз етуін бақылау.

Қазынашылық сүйемелдеу кезінде жобаны басқаруға арналған қаражаттың мөлшері 0,35 коэффициентін қолдана отырып, (11.1)-формула бойынша айқындалады.

11.13 Тапсырыс берушінің техникалық қадағалауға арналған шығындары Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы заңнамаға сәйкес орындалған жұмыстардың сапасын, мерзімдерін, құнын, қабылдануын және объектілерді пайдалануға беруді қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатыларында құрылысты қадағалауға байланысты инжинирингтік ұйымның шығындарын ескереді.

11.14 Сметалық құжаттамада техникалық қадағалауды жүзеге асыру бойынша инжинирингтік қызметтерге арналған шығындардың шамасы (11.2)-формула бойынша айқындалады:

(11.2)

мұндағы $\Pi_{Т-қ}$ - техникалық қадағалауға арналған шығындар, мың теңге;

Ққұр. — құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінің қорытындысы бойынша 6.5 тармаққа сәйкес сметалық бағалар деңгейіндегі құрылыс құны (қосылған құн салығын есепке алмағанда), мың теңге;

ШНТҚ — техникалық қадағалауға арналған шығыстар нормасы, пайыз. Техникалық қадағалауға арналған шығыстар нормалары Б.1 кестесінің 3-бағанында келтірілген.

11.15 Тапсырыс берушінің авторлық қадағалауға арналған шығындары сәулет немесе қала құрылысы туындысының авторын (авторларын) қоса алғанда, Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласындағы заңнамаға сәйкес оны әзірлеушілер жүзеге асыратын құрылыс жобасының іске асырылуына бақылауды жүзеге асыруға арналған шығындарды ескереді.

11.16 Авторлық қадағалауды жүзеге асыру бойынша инжинирингтік қызметтерге арналған шығындардың шамасы (11.3)-формула бойынша айқындалады:

(11.3)

мұндағы $Ш_{АҚ}$ - авторлық қадағалауға арналған шығындар, мың теңге;

Ққұр. - құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің II бөлігінің қорытындысы бойынша 6.5 тармаққа сәйкес сметалық бағалар деңгейіндегі құрылыс құны (қосылған құн салығын есепке алмағанда), мың теңге;

$ШН_{АҚ}$ - авторлық қадағалауға арналған шығыстар нормасы, пайыз. Авторлық қадағалау жөніндегі инжинирингтік қызметтерге арналған шығыстарының нормалары Б2 кестесінде келтірілген.

11.17 Жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеушілер үшін авторлық қадағалауға арналған шығындарға, әкімшілік персоналдың іссапарларын қоспағанда, құрылыс (құрылыс салу) орнында жобалық шешімдер қабылдау мақсатында жобалау ұйымы орналасқан жерден тыс объект салу кезінде құрылысқа авторлық қадағалауды жүзеге асыратын жобалау ұйымы мамандарының іссапарына байланысты шығыстар қосымша енгізіледі.

11.18 Сметалық шығындар есебіне жобаны басқару және техникалық қадағалау шығындарының құнына мамандарды құрылысқа іссапарға жіберуге қосымша шығындар қосылмайды.

11.19 Авторлық қадағалауды жүзеге асыратын жобалау ұйымының мамандарын құрылыс объектісіне іссапарға жіберуге байланысты шығындар іссапарға жіберілген қызметкерлердің қажетті саны және олардың құрылыста болу мерзімі, сондай-ақ құрылыстың нормативтік ұзақтығы негізге алына отырып жасалатын жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу сатысындағы есеппен айқындалады.

Жобалау ұйымы мамандарының іссапар шығындарын есептеуде мыналар ескеріледі

:

- а) іссапарда болған күнтізбелік күндер үшін тәуліктік шығыстар;
- б) межелі жерге бару және кері қайту жолы бойынша шығыстар;
- с) тұрғын үй жалдау бойынша шығыстар.

11.20 Құрылысы алдағы күнтізбелік жылда (жылдары) жоспарланатын объектілер бойынша инжинирингтік қызметтердің құны алдағы кезендердің инвестициялар көлемдерін құрылыс үшін құн индекстері арқылы индекстеу жолымен айқындалады.

Инвестициялардың көлемін күнтізбелік жылдар бойынша бөлу құрылыстағы нормативтік ұзақтығы мен бекіту нормаларына сәйкес, сондай-ақ тапсырыс беруші ұсынатын құрылыстың басталуы туралы мәліметтер негізінде орындалады.

11.21 Тапсырыс берушінің сметасында айқындалған құрылыстағы инжинирингтік қызметтердің қаражат лимиті құрылыстың барлық кезеңіне белгіленеді.

12 Құрылыс объектілерін пайдалануға беру кезінде іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын айқындау

12.1 Осы бөлімнің ережелері пайдалануға берілетін құрылыс объектілерінде (жаңа құрылыс, қайта жаңартылатын, кеңейтілетін, жаңғыртылатын, техникалық қайта жарақтандырылатын кәсіпорындарда, ғимараттар мен құрылыстарда) іске қосу-жөндеу жұмыстарының құнын айқындау және іске қосу-жөндеу жұмыстарына сметалар (сметалық есептер) жасау жөніндегі негізгі қағидаттар мен ережелерді қамтиды.

12.2 Осы Тәртіптің ережелері құрылыс құнын айқындау бойынша қолданыстағы сметалық және нормативтік база негізінде салааралық пайдалануға арналған жабдықты пайдалануға берудің сметалық құнын айқындау кезінде қолданылады.

12.3 Осы Тәртіптің ережелері экономика салаларының құрамындағы кәсіпорындар мен салалардың арнайы технологиялық жабдықтарын іске қосудың сметалық құнын айқындау үшін қолданылмайды.

12.4 Іске қосу-жөндеу жұмыстары жеке сынақтарды дайындау және жүргізу кезеңінде және жабдықты кешенді сынау кезеңінде орындалатын жұмыстар кешені болып табылады. Бұл ретте "жабдық" ұғымы объектінің бүкіл технологиялық жүйесін, яғни технологиялық және жабдықтар мен құбыржолдардың барлық басқа түрлерінің кешенін, электр техникалық, санитариялық-техникалық құрылғыларды, автоматтандыруды және жобада көзделген басқа да жүйелерді қамтиды.

12.5 Жабдықты жеке сынау кезеңінде жүргізілетін іске қосу-жөндеу жұмыстары кешенді сынамалау үшін жабдықты қабылдауға дайындау мақсатында жұмыс құжаттамасында, жекелеген машиналарға, механизмдер мен агрегаттарға арналған стандарттар мен техникалық шарттарда көзделген талаптардың орындалуын қамтамасыз етеді.

12.6 Жабдықты кешенді сынау кезеңінде жобада көзделген технологиялық процесте жабдықтың бос жүрістегі бірлескен өзара байланысты жұмысын тексеру, реттеу және қамтамасыз ету, кейіннен жабдықты жүктемемен жұмысқа ауыстыру және жобада көзделген тұрақты технологиялық режимге шығару орындалады.

12.7 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған сметада мыналар ескерілмейді:

а) кәсіпорындардың, ғимараттардың, құрылыстардың күрделі құрылысының сметаларында ескерілген жұмыстар мен шығындар;

б) жабдықты тексеруге, оның ақаулары мен монтаждау ақауларын, құрылыс-монтаждау жұмыстарының кемшіліктерін жоюға байланысты және тиісінше жабдықты жеткізушілер, жұмыстарды орындаушы монтаждау және құрылыс ұйымдары өтейтін шығындар;

в) жобалау-конструкторлық жұмыстарға арналған шығындар;

г) техникалық қызмет көрсету шығындары;

д) стандарттарда, нұсқаулық техникалық материалдарда, техникалық шарттарда, жабдықты монтаждау, жөндеу және пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарда көзделмеген жұмыстар;

е) кәсіпорындардың жобалық қуаттарын оларды пайдалануға қабылдағаннан кейін игеру кезеңінде жүзеге асырылатын жөндеу жұмыстары.

12.8 Іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құны сметалық нормалар мен Қазақстан Республикасының қолданыстағы сметалық-нормативтік базасының ресурстарына бағалар негізінде айқындалады.

12.9 Сметалық нормалар элементтік сметалық нормаларды қолдану жөніндегі нормативтік техникалық құжаттарда және белгіленген тәртіппен бекітілген тиісті жинақтардың техникалық бөліктерінде қамтылған талаптарды, шарттар мен шектеулерді ескере отырып, нақты құрылыстың және құрылыс көзделіп отырған ауданның шарттары үшін қабылданады.

Іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау кезінде күрделі жағдайлардың, еңбектің қысылыңқы, зиянды және еңбек өнімділігін төмендететін басқа да жағдайлардың әсерін есепке алу үшін жергілікті сметаларды жасау кезінде іске қосу-жөндеу жұмыстарына элементтік сметалық нормаларды қолдану жөніндегі жалпы ережелерде, іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған элементтік сметалық нормалардың тиісті жинақтарының бөліктері мен бөлімдеріне техникалық бөліктер мен кіріспе нұсқауларда келтірілген коэффициенттер қолданылады. Бұл коэффициенттерді қолдану жобада негізделген.

12.10 Іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау кезінде еңбек шығындарының сметалық бағалары Қазақстан Республикасының өңірлері бойынша құрылыстағы еңбек шығындарының сметалық бағаларының жинағы бойынша 6.5. тармаққа сәйкес қабылданады.

12.11 Іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құны құрылыс аумағын дайындауға (игеруге) және объектіні пайдалануға беруге арналған жиынтық сметада немесе объектіні пайдалануға беруге арналған жиынтық сметада жеке жолмен ескеріледі.

12.12 Белгіленген тәртіппен бекітілген іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құны кәсіпорынды, ғимарат пен құрылысты пайдалануға қабылдағанға дейін іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізудің бүкіл кезеңіне тапсырыс беруші қаражатының лимиті болып табылады.

12.13 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған сметалық құжаттаманы жобаны әзірлеуші немесе іске қосу-жөндеу ұйымы тапсырыс берушінің тапсырмасы бойынша әзірлейді.

12.14 Іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын анықтау үшін мынадай сметалық құжаттама жасалады:

іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі;

кәсіпорын, ғимарат, құрылыс бойынша іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептер);

іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған элементтік сметалық нормалар жинақтарында қажетті нормалар болмаған жағдайда жасалатын іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жеке сметалық нормалар;

іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізудің ерекше жағдайларына негізделген мердігерлік іске қосу-жөндеу ұйымдарының өзге де шығындарын есептеу.

12.15 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына сметалық құжаттамаға түсіндірме жазба жасалады, онда мынадай деректер келтіріледі:

жобаның техникалық-экономикалық көрсеткіштері;

объектіні пайдалануға беру кезінде іске қосу-жөндеу жұмыстарына қатысатын ұйымдар туралы мәліметтер;

сметалық құжаттаманың құрамы;

сметалық құжаттаманы жасау үшін қабылданған сметалық нормативтердің тізбесі;

осы объектіні пайдалануға беру кезінде іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын айқындау ерекшеліктері;

сметалық құжаттама жасалған бағалар деңгейі;

осы объектіге тән басқа да мәліметтер.

12.16 Келесілердің негізінде іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған сметалық құжаттама:

1) тапсырыс берушінің сметалық құжаттаманы әзірлеуге арналған тапсырмасы;

2) электр жабдығы мен автоматтандыру жүйелерінің сызбаларын, принципті және функционалдық схемаларын, жабдықтың ерекшелігін қоса алғанда, жобалау құжаттамасы;

3) тапсырыс беруші (инвестор) қабылдаған және жобалау құжаттамасында, оның ішінде жобаның "Құрылысты ұйымдастыру" бөлімінде көзделген шешімдер;

4) мемлекеттік және салалық сметалық нормативтер, техникалық шарттар, жұмыстарды жүргізу және қабылдау жөніндегі техникалық нормативтік құқықтық актілер, жабдықтарды дайындаушы ұйымдардың техникалық құжаттамасы;

5) іске қосу кезеңінің, жабдықтарды кешенді сынау ұзақтығы және ведомстволық ережелер мен нұсқаулықтарда белгіленетін нормативтер;

6) құрылысы аяқталған объектілерді, цехтар мен өндірістерді пайдалануға қабылдаудың салалық қағидалары;

7) еңбекті қорғау, өнеркәсіптік санитария және өрт қауіпсіздігі жөніндегі нормативтер;

8) іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу жобасы, іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу бағдарламалары және графиктер, жобалау құжаттамасы негізінде жасалған іске қосу-жөндеу жұмыстары көлемдерінің ведомосы.

12.17 Қазақстан Республикасының қолданыстағы сметалық-нормативтік базасында іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған сметалық нормалар болмаған кезде жеке сметалық нормалар әзірленеді. Жеке сметалық нормалар заңнамада белгіленген тәртіппен әзірленеді, бекітіледі, келісіледі.

12.17.1 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жеке сметалық нормаларды технологиялық жобалауды жүзеге асыратын жобалау ұйымдары, іске қосу-жөндеу және басқа да мүдделі ұйымдар, оның ішінде тапсырыс беруші ұйымдар элементтік сметалық нормалар жинақтарында, оның ішінде импорттық, стандартталмаған немесе дара дайындалған жабдықтар үшін жабдықтың (жұмыстардың) тиісті түрлері немесе олардың баламалары болмаған жағдайларда әзірлейді.

12.17.2 Жеке сметалық нормалар барлық күрделендіретін факторлармен жұмыстарды жүргізудің нақты жағдайларын ескере отырып жасалады.

12.17.3 Жеке сметалық нормаларда ескерілетін іске қосу-жөндеу жұмыстарының құрамы іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған элементтік сметалық нормалар жинақтарындағы ережелерге сәйкес келеді.

Іске қосу-жөндеу жұмыстарының құрамына мыналар енгізілмейді:

а) техникалық шарттарға сәйкес оны дайындау немесе монтаждау сатысында жүргізілетін жабдықты сынау;

б) жабдықты тексеру, жөндеу, тораптар мен механизмдерді ауыстыру және жабдықтың төмен сапасынан, оны дұрыс емес немесе ұзақ сақтаудан, монтаждау ақауларынан туындаған басқа да жұмыстар.

12.17.4 Іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындаушылар буынының (бригадасының) құрамы нормативтік және техникалық құжаттама негізінде, қауіпсіздік техникасы қағидаларын ескере отырып, қолданыстағы Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығына сәйкес белгіленеді.

12.17.5 Іске қосу-жөндеу персоналының еңбек шығындары еңбек шығындарының нормалары негізінде қабылданады, ал олар болмаған жағдайда еңбекті техникалық нормалау әдістерімен анықталады. Техникалық нормалау әдістерін пайдалану мүмкін болмаған кезде еңбек шығындары сараптамалық бағалау негізінде айқындалады. Сараптамалық бағалау әдісі жекелеген кезеңдерді және осы жабдық бойынша іске қосу - баптау жұмыстарының тұтас кешенін орындауға еңбек шығындарын реттеу және сынау жөніндегі білікті мамандар тобының (I біліктілік санаты және одан жоғары баптау және сынау жөніндегі инженерлер) бағалауына негізделген.

12.17.6 Объект құрылысының құрамына дайындау циклі ұзақ машиналар мен күрделі технологиялық жабдықты, сондай-ақ жаңа және жаңғыртылған жабдықты қосқан кезде дайындаушы ұйымдар (өнім беруші ұйымдар) тапсырыс берушіге іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындауға арналған жеке сметалық нормаларды жасау үшін жеткілікті осы жабдық бойынша бастапқы деректерді береді.

12.17.7 Жеке сметалық нормаларды қолдану кезінде оларға жұмыс жүргізу жағдайларын ескеретін арттыру коэффициенттерін есептеу жүргізілмейді.

12.18 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептер) жұмыстар жүргізілетін объектілерді сметалық есептің жеке бөлімдеріне бөле отырып, электр техникалық құрылғылар, автоматтандырылған басқару жүйелері, желдету жүйелері, технологиялық жабдықтар және т.б. бойынша жұмыстардың әрбір түріне мердігерлік іске қосу-жөндеу ұйымдарының мамандануына сәйкес жасалады.

12.19 Жергілікті сметаны жасау кезеңінде сметалық нормалар мен жоба бойынша ресурстар бөлінеді (іріктеледі). Нормаларда көзделген ресурстар жоба бойынша ресурстармен салыстыруда талданады және үйлестіріледі.

12.20 Жұмыстардың, ресурстардың атаулары, олардың шифрлары, кодтары, өлшем бірліктері іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған сметалық нормативтер жинақтарының ұқсас позицияларына сәйкес келтіріледі.

12.21 Жұмыс көлемі жобалық-сметалық құжаттама негізінде жасалған іске қосу-жөндеу жұмыстары көлемінің ведомостарынан қабылданады.

12.22 Жобалау алдындағы сатыда сметалық құжаттаманы әзірлеу кезінде (инвестициялардың негіздемесі, техникалық-экономикалық негіздеме) іске қосу-жөндеу жұмыстарының құны ұқсас объектілердің деректері негізінде есептеледі.

12.23 Іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнын анықтау үшін ұқсас объектілердің құндық деректерін пайдалану кезінде сметалық бағаларға көшу құрылыс үшін құн индексін қолдану арқылы жүзеге асырылады.

12.24 Жергілікті сметалармен (жергілікті сметалық есептермен) айқындалатын сметалық құн іске қосу-жөндеу ұйымының іске қосу-жөндеу персоналының еңбегін

пайдалану жөніндегі сметалық шығындарын, ұйымның оған қызмет көрсетуге, әлеуметтік саланы дамытуға және іске қосу-жөндеу персоналын материалдық ынталандыруға арналған шығыстарын ескереді.

Сметалық құнды есептеу іске қосу-жөндеу персоналының нормативтік еңбек шығындары және іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау кезіндегі еңбек шығындарының сметалық бағалары негізінде орындалады.

12.25 Мердігерлік ұйымдардың өндірістік жабдықтарын (бақылау-өлшеу аспаптарын, сынауға арналған стендтерді, электрондық-есептеу техникасын және т.б.) пайдалануға байланысты шығындар іске қосу-жөндеу ұйымының жұмыстарды басқаруға және ұйымдастыруға байланысты шығыстарының құрамында ескеріледі.

12.26 Іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау үшін қажетті және тапсырыс беруші өз есебінен қамтамасыз ететін материалдық (энергетикалық) ресурстарға арналған шығындар іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнына енгізілмейді. Көрсетілген шығындар құрылыс аумағын дайындауға (игеруге) және объектіні пайдалануға беруге арналған жиынтық сметада ескеріледі.

12.27 Ақауды түзету немесе жұмыс жүргізу технологиясынан ауытқу үшін іске қосу-жөндеу жұмыстарын қайта орындауға арналған шығындар көрсетілген сметаларға енгізілмейді.

12.28 Егер іске қосу-жөндеу жұмыстары өндіруші кәсіпорындардың немесе жабдықты жеткізуші фирмалардың техникалық басшылығымен жүргізілсе, іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау үшін қажетті еңбек шығындарына 0,8 коэффициенті қолданылады.

12.29 Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі мынадай екі бөлімнен тұрады:

"Негізгі жұмыстар";

"Өзге де шығындар".

12.30 Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебіне барлық жергілікті сметалар, есептер және шығындардың жекелеген түрлеріне арналған басқа да бастапқы сметалық құжаттама бойынша қорытындылар жеке жолдармен енгізіледі. Сметалық есептің позицияларында көрсетілген сметалық құжаттардың нөміріне сілтеме болады.

12.31 "Негізгі жұмыстар" бөліміне мыналар енгізіледі: жергілікті сметалар негізінде айқындалатын негізгі және қосалқы өндіріс объектілері бойынша іске қосу-жөндеу жұмыстарының құны; іске қосу-жөндеу ұйымының жұмыстарды басқаруға және ұйымдастыруға байланысты шығыстары, сметалық пайда.

12.32 Іске қосу-жөндеу ұйымының жұмыстарды басқарумен және ұйымдастырумен байланысты шығыстары, сондай-ақ сметалық пайда іске қосу-жөндеу жұмыстарының құнын сметалық есептеудің "Негізгі жұмыстар" бөліміне енгізілген жергілікті сметалар

(жергілікті сметалық есептер) бойынша қорытындыдан кейін жеке жолмен ескеріледі. Жергілікті сметалармен (жергілікті сметалармен) айқындалатын пайдалануға беру сметалық құнының 4,5 (төрт бүтін оннан бес) пайызы мөлшерінде қабылданады.

12.33 Сметалық пайда пайдалануға қабылдауды басқару және ұйымдастыру бойынша шығындарды ескере отырып, пайдалануға берудің сметалық құнының бес пайызы мөлшерінде жеке жол ретінде көрсетіледі.

12.34 "Өзге де шығындар" бөліміне нақты құрылыс (объект) бойынша жұмыстардың ерекше жағдайларын ескеретін мердігерлік іске қосу-жөндеу ұйымдарының шығындары, сондай-ақ іске қосу-жөндеу ұйымдары қызметкерлерін іссапарға жіберуге байланысты шығындар, іске қосу-жөндеу ұйымдары қызметкерлерін автомобиль көлігімен тасымалдауға байланысты шығындар, жұмыстарды ұйымдастырудың вахталық әдісін қолдануға байланысты шығындар, жоғары вольтты автозертхана және іске қосу- жөндеу жұмыстарын орындау үшін пайдаланылатын мамандандырылған автомашиналар жүрісіне арналған шығындар кіреді. Жұмыстың ерекше шарттары іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған элементтік сметалық нормалар жинағының техникалық бөліктерінің ережелеріне сәйкес ескеріледі.

Өзге шығындар іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу жобасының (іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу бағдарламалары мен кестелердің) негізінде ескеріледі.

12.35 Іске қосу-жөндеу ұйымдарының қызметкерлерін іссапарға жіберуге байланысты шығындар іске қосу-жөндеу ұйымы туралы мәліметтер болған кезде сметалық құжаттаманы әзірлеуге тапсырыс берушінің бастапқы деректерінде құрылыс объектісі іске қосу-жөндеу ұйымының тұрақты орналасу аймағынан тыс жерде болған кезде іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнына енгізіледі.

Іске қосу-жөндеу жұмыстарын жұмыс жүргізудің вахталық әдісімен орындау кезінде іссапарлар есептелмейді.

Іске қосу-жөндеу ұйымдары жұмыскерлерін іссапарға жіберу шығындарын есептеуде мыналар ескеріледі:

- 1) іссапарда болған күнтізбелік күндер үшін тәуліктік шығыстар;
- 2) межелі жерге бару және кері қайту жолы бойынша шығыстар;
- 3) тұрғын үй жалдау бойынша шығыстар.

12.36 Жұмыскерлерді іссапарға жіберу шарттары мен мерзімдері Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес айқындалады.

12.37 Іске қосу-жөндеу ұйымдарының жұмыскерлерін іссапарға жіберуге байланысты шығындар іссапарға жіберілген жұмыскерлердің болжамды саны және олардың құрылысты ұйымдастыру жобасында, іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу жобасында және (немесе) іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу бағдарламасында және кестелерде айқындалған құрылыста болу мерзімі негізге алына отырып жасалатын есеппен айқындалады.

Иссапарға жіберілген қызметкерлер орындайтын іске қосу-жөндеу жұмыстарының жоспарланатын еңбекті қажетсінуі иссапарға жіберілетін қызметкерлердің ұтымды санына сүйене отырып, айқындалады.

12.38 Іске қосу-жөндеу ұйымдарының жұмыскерлерін автомобиль көлігімен тасымалдауға байланысты шығындар, сметалық құжаттаманы әзірлеуге тапсырыс берушінің бастапқы деректерінде іске қосу-жөндеу ұйымы туралы мәліметтер болған кезде, мердігер ұйымның орналасқан жері құрылыс тұрған жерден үш километрден астам қашықтықта болған, ал ортақ пайдаланылатын көлік оларды тасымалдауды қамтамасыз етпеген жағдайда, іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құнына енгізіледі.

Шығындар тасымалдауға жататын жұмыскерлердің санына және іске қосу-жөндеу жұмыстарының нормативтік ұзақтығына және жобалық қуатты игеруге және бастапқы деректерде көзделген тасымалдау қашықтықтарына, өңірлер бойынша жергілікті атқарушы және өкім етуші органдар белгілеген жалпы пайдаланымдағы көлікпен тасымалдау тарифтеріне байланысты құрылысты ұйымдастыру жобасының, іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу жобасы бөлімінің деректері негізінде есеппен айқындалады.

12.39 Жұмыстарды ұйымдастырудың вахталық әдісін қолдануға байланысты шығындар құрылысты ұйымдастыру жобасының, іске қосу-жөндеу жұмыстарын жүргізу жобасының бөлімінде тиісті негіздеме болған және тапсырыс берушімен келісілген кезде ескеріледі. Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдерімен байланысты қосымша шығындардың сметалық нормативтеріне сәйкес айқындалады.

12.40 Іске қосу-жөндеу жұмыстарын орындау үшін пайдаланылатын жоғары вольтты автозертхананың және мамандандырылған автомашиналардың жүрісіне арналған шығындар сметалық есеппен немесе шығу пунктінен межелі пунктіне дейін және кері қарай арнайы автомашинаның жүрісіне арналған шығындарды ескеретін калькуляциямен айқындалады.

12.41 Қажет болған кезде жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) қосалқы нормаланбайтын материалдарға арналған шығындар ескеріледі.

Көрсетілген қосалқы материалдардың құны олардың тапсырыс берушімен келісілген шығынына және 6.5 тармаққа сәйкес сметалық бағаларға қарай айқындалады.

12.42 Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі мердігерлік жұмыстардың (шығындардың, көрсетілетін қызметтердің) құнын айқындайды.

12.43 Құрылысы алдағы күнтізбелік жылда (жылдары) жоспарланатын объектілер бойынша іске қосу-жөндеу жұмыстарының сметалық құны тапсырыс беруші ұсынатын жұмыстардың басталуы туралы мәліметтер негізінде іске қосу кезеңінің ұзақтығына

және құрылыс үшін құн индексі арқылы алдағы кезеңдер көлемдерін индекстеуге сәйкес күнтізбелік жылдар бойынша инвестициялар көлемдерін бөлу арқылы айқындалады.

12.44 Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебінде кәсіпорында (ғимаратта, құрылыста), оның кезегінде немесе іске қосу кешенінде мердігерлік іске қосу- жөндеу ұйымдарының көрсетілген жұмыстарды орындауына байланысты шығындар ескеріледі.

12.45 Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған сметалық құжаттаманы жасауға арналған шығындар 10 бөлімге сәйкес еңбек шығындары негізінде айқындалады. Бұл ретте сметаны жасау жөніндегі жұмыстардың құны іске қосу-жөндеу жұмыстарының құнын сметалық есептеу жөніндегі жұмыстардың толық сметалық құнының бір пайызынан аспайды.

12.46 Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі бойынша қосылған құн салығы ағымдағы бағалардағы сметалық есепке енгізілетін барлық шығындар сомасынан Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген мөлшерде қабылданады (іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебінің 4-бағанында ескеріледі).

12.47 Құрылыс объектілерін пайдалануға беру кезінде іске қосу-жөндеу жұмыстарының құны іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі бойынша қосылған құн салығын ескере отырып есептеледі.

А-қосымшасы
(міндетті)

Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебінің "Құрылыс" деген II бөлігіне енгізілетін өзге де жұмыстар мен шығындардың жоба тізбесі

p/c №	Жиынтық сметалық есеп тарауларының нөмірі, жұмыстар мен шығындардың атауы	Жұмыстар мен шығындардың құнын айқындау және негіздеу тәсілі (жиынтық сметалық есепке енгізу тәртібі)
1	2	3
	1-тарау "Құрылыс аумағын дайындау"	
1.1	Ғимараттар мен құрылыстардың негізгі осьтерін бөлу, оларды натураға көшіру және пункттермен және белгілермен бекіту бойынша шығындар	Қолданыстағы сметалық-нормативтік базаны құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған бағалар бойынша есептеумен айқындалады (6 және 7-бағандарда көрсетіледі).
	Құрылымдарды, ғимараттар мен құрылыстарды, инфрақұрылым объектілерін, ғимараттар мен	Жобалау шешімінің (объектіні бұзуға (бөлшектеуге) арналған жобаның, бұзу және бөлшектеу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру жобасының (ЖҰЖ),

1.2	құрылыстардың конструктивтік элементтерін, абаттандыру элементтерін және т. Б. Физикалық бұзуға (бөлшектеуге) байланысты шығындар	құрылысты ұйымдастыру жобасының (ҚҰЖ), құрылыстарды бұзуға арналған актінің негізінде ақаулық ведомосының, өзге де негіздемелердің) негізінде сметамен айқындалады (4, 6 және 7-бағандарда көрсетіледі).
1.3	Бүлінген жерлерді рекультивациялауға арналған шығыстар	Бүлінген жерлерді рекультивациялаудың техникалық кезеңінің жобалық шешімдері, құрылысты ұйымдастыру жобасы (ҚҰЖ), басқа негіздемелер (4, 6 және 7 бағандарда көрсетілген) негізінде айқындалады.
8-тарау "Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығындар"		
8.1	Жалпы құрылыс алаңы бойынша құрылыс-монтаж жұмыстарын ұйымдастыруға және басқаруға арналған шығындар (жалпы алаңның шығындары)	Құрылыс-монтаж жұмыстарын ұйымдастыруға және басқаруға арналған жалпы алаң шығындары сметалық нормалары бойынша айқындалады (4, 7-бағандарда көрсетіледі).
8.2	Қысқы кезеңде ғимараттарды уақытша жылытуға байланысты қосымша шығындар	Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есеппен айқындалады (6 және 7-бағандарда көрсетіледі).
8.3	Уақытша кірме жолдарды (оның ішінде топырақ таситын) құрылыс алаңынан тыс түйісу пунктiнен бастап құрылысiшiлiк жолдар желiсiне немесе уақытша айналма (құрылыс айналасында) жолға дейiн салуға және күтiп-ұстауға арналған шығындар	Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешiмдерiне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешiмдерi негiзiнде сметалық есеппен айқындалады (4 және 7-бағандарда көрсетiледi).

Жалғасы

1	2	3
8.4	Құрылыс ауданын бастапқы игеру мақсатында жалпы желінің магистральдық желілік құрылыстарын салу кезінде трасса бойындағы уақытша жолдың (трасса бойындағы жолдың) құрылысына арналған шығындар	Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есеппен айқындалады (4 және 7-бағандарда көрсетіледі).

8.5	<p>Құрылыс материалдарын жеткізуді қамтамасыз ету мақсатында желілік құрылыстарды салу кезінде қажетті уақытша кірме жолдардың (автомобиль, темір жол және т.б.) құрылысына арналған шығындар, егер жасанды құрылыстарды: көпірлерді, тоннель жолөтпелерін және т. б. салу трассада жұмыстар басталғанға дейін жүзеге асырылады</p>	<p>Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есеппен айқындалады (4 және 7-бағандарда көрсетіледі).</p>
8.6	<p>Объектіні алу көзінен бастап құрылыс алаңындағы тарату құрылғыларына дейін электр энергиясымен, сумен, жылумен және т.б. қамтамасыз ету үшін уақытша инженерлік коммуникациялардың құрылысына және оларды күтіп-ұстауға арналған шығындар</p>	<p>Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есеппен айқындалады (4 және 7-бағандарда көрсетіледі).</p>
8.7	<p>Техниканы жұмылдыруға және демобилизациялауға арналған шығындар (құрылыс машиналары мен механизмдерін пайдаланудың машина-сағаты құнында ескерілген елді мекен мен құрылыс шегінде қайта орналастыруды қоспағанда)</p>	<p>Жергілікті мердігерлік ұйымдардың қуаттарын ұтымды пайдалану шарттарын негізге ала отырып, құрылысты ұйымдастыру жобасы шешімдерінің негізінде, ал олар жеткіліксіз болған жағдайда құрылыс орнына жақын орналасқан өңірлерден жергілікті сметалық есеппен айқындалады (6 және 7-бағандарда көрсетіледі).</p>
8.8	<p>Құрылыс сметалық құжаты есебінен салынған және құрылысты аяқтағаннан кейін оларды қалпына келтіре отырып, осы жолдардағы құрылыстар мен құрылыстардағы тұрақты автомобиль жолдарын күтіп ұстауға арналған шығыстар</p>	<p>Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде жергілікті сметалық есеппен айқындалады (4 және 7-бағандарда көрсетіледі)</p>
8.9	<p>Егер қоғамдық көлік оларды тасымалдауды қамтамасыз етпесе немесе қоғамдық көліктің арнайы бағыттарын пайдалана отырып тасымалдауды ұйымдастыру мүмкіндігі болмаса, құрылыс және монтаждау ұйымдарының жұмыскерлерін жұмыс орнына автомобиль көлігімен және кері қарай тасымалдау бойынша шығындар</p>	<p>Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есептермен айқындалады (6 және 7-бағандарда көрсетіледі).</p>
		<p>Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша</p>

8.10	Вахталық әдіспен жұмыстарды орындауға байланысты шығындар	шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есептермен айқындалады (6 және 7-бағандарда көрсетіледі).
------	---	--

Аяқталуы

1	2	3
8.11	Құрылыс, монтаждау және арнайы құрылыс жұмыстарын орындау үшін жұмысшыларды іссапарға жіберуге байланысты шығындар	Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдері негізінде сметалық есептермен айқындалады (6 және 7-бағандарда көрсетіледі).
8.12	Ғимараттар мен құрылыстардың өткізілуі мен деформациялануына геодезиялық бақылау жүргізуге арналған шығындар	Құрылысты ұйымдастыру жобасының шешімдеріне байланысты қосымша шығындардың сметалық нормаларына сәйкес құрылысты ұйымдастыру жобасының және жұмыстарды жүргізу жобасының шешімдері негізінде сметалық есеппен айқындалады (6, 7-бағандарда көрсетіледі).
8.13	Экологиялық апат және радиациялық қауіп аймақтарында қосымша еңбекақы төлеуге арналған шығындар	Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалады (6, 7-бағандарда көрсетіледі).
8.14	Сметалық нормативтерде ескерілмеген шығындардың жекелеген түрлері, оның ішінде объектілерді бөлшектеуден (бөліктеуден) қалдықтарды жоюға арналған қаражат	Құрылысты ұйымдастыру жобасының, объектіні бұзуға (бөлшектеуге) арналған жобаның, бұзу және бөлшектеу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру жобасының (ЖҰЖ) шешімдері және/немесе басқа да негіздеуші талаптар (заңнамалық, ведомстволық, нормативтік) негізінде сметалық есептермен айқындалады (6, 7-бағандарда көрсетіледі).

Б-қосымшасы
(міндетті)

Құрылыстағы инженерингтік қызметтерге тапсырыс берушінің шығыстарының нормалары

Б.1-кестесі - Тапсырыс берушінің жобаны басқаруға және техникалық қадағалауға арналған шығындар нормалары

--	--	--

Құрылыс құны 2022 жылғы баға деңгейінде, мың теңге	Жобаны басқаруға арналған шығыстарының нормасы, пайыз	Техникалық қадағалауға арналған шығыстарының нормасы, пайыз
1	2	3
954000-ге дейін	1,39%	3,24%
954000-ден жоғары 1431000-ге дейін	1,25%	2,93%
1431000 -ден жоғары 1844400- ге дейін	1,13%	2,64%
1844400- ден жоғары 3180000- ге дейін	1,02%	2,38%
3180000 -ден жоғары 4134000- ге дейін	0,92%	2,15%
4134000-ден жоғары 6042000- ге дейін	0,83%	1,95%
6042000 -ден жоғары 8204400- ге дейін	0,76%	1,77%
8204400 -ден жоғары 10176000- ге дейін	0,70%	1,62%
10176000 -ден жоғары 12243000-ге дейін	0,65%	1,51%
12243000 -ден жоғары 15423000-ге дейін	0,61%	1,41%
15423000 -ден жоғары 18444000-ге дейін	0,58%	1,35%
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Құрылыстың құны құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының "Құрылыс" II бөлімінің нәтижесінде қабылданады және құрылыс құнының индекстері арқылы 2022 жылғы баға деңгейіне жеткізіледі.</p> <p>2 Құрылыстың құны 2022 жылғы баға деңгейінде 18444000 мың теңгеден асатын болса: жобаны басқаруға арналған шығыстар нормасы 106975,2 мың теңге сомасында және қосымша 18444000 мың теңгеден асатын сомадан 0,09 % белгіленді; тапсырыс берушінің құрылысты техникалық қадағалауға жұмсайтын шығыстарының нормасы 248994 мың теңге сомасында және қосымша 18444000 мың теңгеден асатын сомадан 0,22 % белгіленді.</p> <p>3 Жобаны басқару және техникалық қадағалау бойынша функцияларды біріктірген кезде 2 және 3-бағандар бойынша нормалар жинақталады.</p>		

Б.2-кестесі - Тапсырыс берушінің авторлық қадағалауға шығыстарының нормалары

Құрылыс құны 2022 жылғы баға деңгейінде, мың теңге	Авторлық қадағалауға арналған шығыстарының нормасы, пайыз
1	2
954000-ге дейін	1,12%
954000-ден жоғары 1431000-ге дейін	1,01%
1431000 -ден жоғары 1844400- ге дейін	0,91%
1844400- ден жоғары 3180000- ге дейін	0,82%
3180000 -ден жоғары 4134000- ге дейін	0,74%
4134000-ден жоғары 6042000- ге дейін	0,67%

6042000 -ден жоғары 8204400- ге дейін	0,61%
8204400 -ден жоғары 10176000- ге дейін	0,56%
10176000 -ден жоғары 12243000- ге дейін	0,52%
12243000 -ден жоғары 15423000- ге дейін	0,49%
15423000 -ден жоғары 18444000- ге дейін	0,47%
Ескертпелер	
1 Құрылыстың құны құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының "Құрылыс" II бөлімінің нәтижесінде қабылданады және құрылыс құнының индекстері арқылы 2022 жылғы баға деңгейіне жеткізіледі.	
2 Құрылыс-монтаж жұмыстарының құны 2022 жылғы баға деңгейінде 18444000 мың теңгеден асатын болса, сәулет қадағалауы бойынша шығыстар нормасы 86686,8 мың теңге сомасында және бұдан басқа 18444000 мың теңгеден асатын соманың 0,11 %-ы белгіленсін.	

В қосымшасы
(міндетті)

Сметалық құжаттамада деректерді конструктивтік-технологиялық топтастыру

1 Сметалық құжаттамадағы деректерді конструктивтік-технологиялық топтастыру жұмыстардың түрлері, шығындар, ғимараттар мен құрылыстардың конструктивтік элементтері бойынша жергілікті сметалардағы (жергілікті сметалық есептердегі) шығындарды құрылымдауға арналған.

2 Деректерді жобалау-технологиялық блоктарға (бұдан әрі - ЖТБ) немесе бөлімдерге топтастыру жергілікті сметаларды (жергілікті сметалық есептерді) әзірлеу процесінде жүргізіледі.

3 Құрылыстың сметалық құнын айқындау кезінде сметалық құжаттамада деректерді ЖТБ-ға (бөлімдерге) топтастыруға қойылатын негізгі талаптар мыналар болып табылады:

жүйелілік;

иерархиялық бағыныштылық (ірі объектілерді кішігірім объектілерге бөлшектеу);
әмбебаптылығы.

4 Жергілікті сметалық есептерде (сметаларда) деректерді ЖТБ (бөлімдерге) топтастыру жұмыстардың технологиялық дәйектілігіне және құрылыстың жекелеген түрлерінің айрықша ерекшеліктерін ескере отырып, ғимараттың (құрылыстың) жекелеген конструктивтік (инженерлік) элементтері, жұмыс түрлері және инфрақұрылым құрауыштары бойынша жүргізіледі.

ЖТБ (бөлімдер) кіші бөлімдер бойынша саралауға рұқсат етіледі. Кіші бөлімдер құрылыс конструкцияларының, құрылыс бұйымдарының, негізгі жұмыс түрлерінің атаулары бойынша топтастырылады.

Құрылыс-монтаждау жұмыстары құрамындағы жұмыстар (көрсетілетін қызметтер) түрлерінің тізбесіне (бұдан әрі - Жұмыстар түрлерінің тізбесі) сәйкес жұмыс түрлері бойынша деректерді ЖТБ-ға (бөлімдерге) топтастыру жүргізілді.

5 Жергілікті сметалардағы (жергілікті сметалық есептердегі) деректерді ЖТБ-ға (бөлімдерге), кіші бөлімдерге топтастыру В.1-кестеде келтірілген.

Жергілікті сметалардың (жергілікті сметалық есептердің) атаулары В.1-кестенің 3-бағанына сәйкес қабылданады.

Жобаны әзірлеу кезінде қажет болған жағдайда атаулары В.1-кестенің 3-бағанында көрсетілмеген жергілікті сметалар (жергілікті сметалық есептер) жасалады.

6 Жергілікті сметаларда (жергілікті сметалық есептерде) деректерді жобалау-технологиялық блоктарға (ЖТБ) немесе бөлімдерге топтастыру кезінде неғұрлым жиі пайдаланылатын терминдер мен анықтамалар В.2-кестеде келтірілген. Жоғарыда келтірілген тізбе құрылыс қызметінде қолданылатын басқа ұғымдарды шектемейді.

В.1-кестесі - Жергілікті сметадағы (жергілікті сметалық есептегі) деректерді жобалық-технологиялық блоктар (бөлімдер), бөлімшелер бойынша топтастыру

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
А. Ғимараттар, ғимараттар кешені, құрылыстар құрамындағы ғимараттар							
A.1.0	1	00		Құрылыс алаңын дайындау. Негізгі осьтердің бөлінуі			Ғимараттардың (құрылыстардың), негізгі осьтерін бөлу бойынша жұмыстар кешені, нақты көшіру пункттермен және белгілермен бекіту
							Ғимараттардың (құрылыстардың), негізгі осьтерін бөлу

					Ғ имараттар (құрылыстар)	бойынша жұмыстар кешені, нақты көшіру пункттерме н және белгілермен бекіту
					Желілер	Ғимараттар дың (құрылыстар дың), негізгі осьтерін бөлу бойынша жұмыстар кешені, нақты көшіру пункттерме н және белгілермен бекіту
A.1.0	1	00		Құрылыстар ды бұзу (бөлшектеу) (АС, АР, КЖ, ПОС, бұзу бойынша жоба)		Ғ имараттард ы физикалық бұзу (демонтажда у) және құрылыстар ды бөлшектеу, басқа да бұзу (демонтажда у) жұмыстары (тазалау, бұзу қалдықтары н шығару) бойынша жұмыстар кешені.
					1 құрылыс	
					2 құрылыс және т.б.	

В.1-кестенің жалғасы

						Жергілікті сметаның (
--	--	--	--	--	--	--------------------------

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің (атауы жергілікті сметалық есептеу)	жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
A.1.0	1	00		Желілерді бұзу (бөлшектеу), шығару. (НБК, ТС, НЭС, НСС, ПОС, бұзу бойынша жоба)			Ғимараттардың физикалық бұзу (демонтаждау) және құрылыстарды бөлшектеу, басқа да бұзу (демонтаждау) жұмыстары (тазалау, бұзу қалдықтарын шығару) бойынша жұмыстар кешені.
					Сумен жабдықтау және кәріздің сыртқы желілері	Сумен жабдықтау желісі Кәріз желісі	
					Жылумен жабдықтаудың сыртқы желілері		
					Электрмен жабдықтаудың сыртқы желілері		
					Байланыстың сыртқы желілері		
							Абаттандыру

A.1.0	1	00		Құрылыстарды бұзу (бөлшектеу) (ГП, ПОС, бұзу бойынша жоба)		элементтерінен физикалық бұзу (демонтаждау) және құрылыстарды бөлшектеу, басқа да бұзу (демонтаждау) жұмыстары (тазалау, бұзу қалдықтарын шығару) бойынша жұмыстар кешені.
					Жасыл өсімдіктер	Ағаштар Бұталар Гүлдер Газон
					Шағын сәулет нысандары (ШСН)	

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Жолдар, тротуарлар, алаңдар жабындары		
							Ғимараттардың әрлеу жұмыстары мен

				(АС, КЖ, КМ, ҚД, ПОС)			инженерлік жабдықтары н қоспағанда, құрылыс-монтаждау жұмыстарының кешені (СМР).
A.2.1	2	01	Табандар мен іргетастар	Жер жұмыстары, табандар мен іргетастар	Жер жұмыстары Шұңқырлар, орлардың қабырғаларын бекіту Суды төмендету		Жер жұмыстарының түрлері (Жұмыс түрлері тізбесін қараңыз).
					Табандар Іргетастар		Орналастыру және оқшаулау бойынша ҚМЖ кешені: табандар, конструкциялар, іргетастар (Жұмыс түрлерінің тізбесін қараңыз (Ғимараттық барлық конструктивтік жүйелері үшін).
A.2.2	2	02	Ғимараттың конструктивтік бөлігі	Ғимараттың конструктивтік бөлігі			
					0,000 белгісінен төмен ғимарат қаңқасы	Колонналар Балкалар (прогондар)	Қаңқаның тірек конструкцияларының құрылысы (Ғимараттың қаңқалы құрылымдық жүйесі үшін).

B.1-кестенің жалғасы

--	--	--	--	--	--	--	--

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					0,000 белгісінен төмен ғимарат конструкциясы	Жабын плиталары Қабырғалар Арқабырғалар Баспалдақтар Басқа да конструкциялар (ойықтар, арналар және т.б.)	Құрылыс конструкцияларын орналастыру (ғимараттың барлық құрылымдық жүйелері үшін).
					0,000 белгісінен жоғары қаңқа	Колонналар Балкала (ригельдер) Фермалар Диафрагмалар Байланыс	Қаңқаның негізгі конструкцияларын орналастыру (ғимараттың қаңқалы конструктивтік жүйесі үшін).
					0,000 белгісінен жоғары қабырғалар	Сыртқы қабырғалар, маңдайшала Ішкі қабырғалар, маңдайшала	Негізгі және негізгі емес қабырғаларды орналастыру (ғимараттардың рамасыз және аралас конструкциялық жүйелері үшін).
							Қаптамалардың және қабаттасудың

					0,000 белгісінен жоғары жабындар мен аралықтар	2 қабат 3 қабат және т.б. Лоджия ((балкон) плиталары	плиталарын ың құрылғысы ((ғимараттард ың барлық конструктив ті жүйелері үшін).
					Шатырлар	Шатырдың негізгі конструкци ясы ((фермалар, стропилалар және т.б.)	Ж ү к көтергіш шатыр құрылымда ры н орналастыр у ((ғимараттард ың барлық құрылымды қ жүйелері үшін).

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляци ясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның ((объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның ((объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы ((жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның ((жергілікті сметалық есептің) жобалық- технологиял ық блогының ((кіші бөлімшесіні ң) атауы	Жұмыстард ың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Басқа да конструктив тік элементтер	Баспалдақта , аралықтар және т. б.	Баспалдақта рдың, платформал ардың, қалқаларды ң және т.б. ұшулардың монолитті құрылымда рының құрылғысы.
				(АС, АР, АИ)			Өңдеу жұмыстары кешені ((Жұмыс

							түрлерінің тізімін қараңыз).
A.2.3	2	03	Ғ имараттың сәулеттік бөлігі	Ғимараттың сәулеттік бөлігі			
					Жабын	Шатыр конструкциялары, парапет, шатырдың басқа құрылымдары (үй шатырындағы терезелері, шатырлар, суағарлар және т.б.)	Жабын конструкцияларын орнату.
					Қабырғалар	Сыртқы қабырғалар, маңдайшалар Ішкі қабырғалар, маңдайшалар	Негізгі емес, негізгі қабырғалар конструкцияларын орнату (ғимараттың қаңқалық конструктивтік жүйесі үшін).
					Басқа да конструктивтік элементтер	Баспалдақтар, аралықтар және т. б.	Басқа да конструктивтік элементтерді орнату
					Кіре беріс	Кіреберістер, пандустар және т.б.	Кіреберістің конструкциясының құрылымы.

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (	
------	---	--	---	--	---	--	--

1	2	3	4	5	6	к і ш і бөлімшесіні ң) атауы	Жұмыстард ың түрлері
					Қасбетті сыртқы өңдеу	Аспалы желдеткіш қасбект Сылақ жұмыстары Сырлау жұмыстары Қаптау жұмыстары	Қаптау материалда рынан, жақтаудан, жылытқышт ан тұратын желдетілеті н қасбеттік жүйенің технологиял ық циклінің құрылығысы; ғимараттард ы ң қасбеттерін ж ә н е сыртқы беттерін сылақ, қаптау, сырлау жұмыстары.
					Сыртқы ойықтар	Есіктер Қақпалар Терезелер Витраждар Люктер	Монтаждау, әйнектеу, бо я у : есіктер, қақпалар, терезелер, витраждар.
					І ш к і ойықтар	Есіктер Терезелер Витраждар Люктер	Монтаждау, әйнектеу, бо я у : есіктер, қақпалар, люктер, терезелер, витраждар.
					Қабырғалар ды ішкі әрлеу	0,000 белгісінен төмен қабаттар 1 қабат 2 қабат және т.б. 0,000 белгісінен жоғары қабаттар	Қабырғалар ды ң, қалқаларды ң ішкі әрлеу

						1 қабат 2 қабат және т.б.	жұмыстары н орындау
--	--	--	--	--	--	---------------------------------	------------------------

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Төбелерді әрлеу	0,000 белгісінен төмен қабаттар 1 қабат 2 қабат және т.б. 0,000 белгісінен жоғары қабаттар 1 қабат 2 қабат және т.б.	Төбелердің әрлеу жұмыстары н орындау
					Едендер	0,000 белгісінен төмен қабаттар 1 қабат 2 қабат және т.б. 0,000 белгісінен жоғары қабаттар 1 қабат 2 қабат және т.б.	Бөлмелерде, алаңдарда, марштарда еден құрылымдарын орналастыру; ірге құрылғысы.
						Қасбеттердің декоративтік элементтері (эмблемы,	

					Өндірістік сумен жабдықтау		
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Кәріз (ВК, ВК.С)			Ішкі кәріз жүйелерін орнату (Жұмыстар тізбесін қараңыз).
					Шаруашылық-тұрмыстық кәріз		
					Өндірістік кәріз		
					Ішкі суағар		
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Жылумен жабдықтау (ОВ, ОВ.С)			Ішкі жылумен жабдықтау жүйелерін орнату (Жұмыстар тізбесін қараңыз).
					Жылу		

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Жылу пункті		
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Желдету және ауа баптау (ОВ, ОВ.С)			Желдету және ауаны баптаудың ішкі жүйелерін орнату (Жұмыстар тізбесін қараңыз).
					Желдету		

					Ауа баптау		
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Газбен жабдықтау (ГСВ, ГСВ.С)			Газбен жабдықтаудың ішкі жүйесін орнату (Жұмыстар тізбесін қараңыз).
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Электрмен жабдықтау және электрмен жарықтандыру (ЭМ, ЭО; ЭМ.С, ЭО.С)			Электрмен жабдықтау және электрмен жарықтандырудың ішкі жүйелерін орнату
					Күштік электрмен жабдықтау		
					Электр жарықтандыру жүйесі		
					Кабельдер мен қораптар		

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Құрылымда нған кабель желісі (СС, СКС, РТ; СС.С,			Құрылымда нған кабель

				СКС.С, РТ.С)			желісін орнату
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Телефонизация (СС, РТ; СС.С, РТ.С)			Телефонизацияның ішкі жүйелерін орнату (Жұмыстар тізбесін қараңыз).
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Жергілікті-есептеу желісі (СС, ЛВС; СС.С, ЛВС.С)			Жергілікті-есептеу желісін орнату
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Бейнебақылау жүйесі (СС, СВ, РТ; СС.С, СВ.С, РТ.С)			Бейнебақылау жүйесін орнату
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Қауіпсіздік жүйесі (СС, РТ; СС.С, РТ.С)			Қауіпсіздік жүйесін орнату.

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
				Ішкі инженерлік жүйелер.			Өрт сөндіру жүйесін орнату (

A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Өрт сөндіру (ПС, ПТ, ОС; ПС.С, ПТ.С, ОС.С)			Жұмыстар тізбесін қараңыз).
A.2.4	2	04	Ішкі инженерлік жүйелер	Ішкі инженерлік жүйелер. Жүк көтергіш машиналар (АС, АР)			Лифт, эскалатор, траволатор және т.б. орнату.
A.2.5	2	05	Технологическая часть	Технологиялық бөлік (ТХ, ТХ.С)	Технологиялық жабдықтар. Мебель (ПТБ (бөлімдер) атауы және саны сәйкесінше ерекшеліктер бойынша бөлу)		Технологиялық жабдықты монтаждау, мебель, мұқаммал жеткізу.

Б. Құрылыстар. Автомобиль жолдары

B.1.0	1	00		Құрылыс алаңын дайындау. Негізгі осьтерді жобаның барлық бөлімдері бойынша бөлу (жұмыс көлемінің ведомосы (бұдан әрі - ЖКВ))	Негізгі осьтерді бөлшектеу	Жолдар Желілер	Жолдардың, желілердің негізгі осьтерін бұзу, табиғатқа көшіру және нүктелермен және белгілермен бекіту жұмыстарының кешені.
-------	---	----	--	--	----------------------------	----------------	---

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (Жергілікті сметалық есептеу) атауы	Жергілікті смета бөлімінің (Жергілікті сметалық есептеу) атауы	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (	
------	---	--	---	---	--	--	--

1	2	3	4	5	6	к і ш і бөлімшесіні ң) атауы	Жұмыстард ың түрлері
Б.1.0	1	00		Құрылыстар ды бұзу (бөлшектеу) (ЖКВ, ПОС)	1 құрылыс және т.б.		Ғ имараттард ы нақты бұзу (д емонтажда у) және құрылыстар д ы демонтажда у бойынша жұмыстар кешені, басқа да бұзу жұмыстары (демонтажу)
Б.1.0	1	00		Құрылыстар ды бұзу (бөлшектеу) желілерді шығару. (НВК, ТС, НЭС, НСС, ПОС, бұзу бойынша жоба)			Желілерді нақты бұзу (д емонтажда у), және құрылыстар д ы бөлшектеу, басқа да бұзу (д емонтажда у) жұмыстары (жинастыру, бұзу қалдықтары н шығару) бойынша жұмыстар кешені.
					Сумен жабдықтау және кәріздің сыртқы желілері		
					Жылумен жабдықтауд ың сыртқы желілері		
					Электрмен жабдықтауд		

					ың сыртқы желілері		
					Байланыстың сыртқы желілері		
Б.1.0	1	00		Абаттандыру элементтерінің бұзу (бөлшектеу) (ГП, ЖКВ, ПОС, бұзу, бөлшектеу жобасы)			Желілерді нақты бұзу (демонтаждау), және құрылыстарды бөлшектеу, басқа да бұзу (демонтаждау) жұмыстары (жинастыру, бұзу қалдықтарын шығару) бойынша жұмыстар кешені.

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Жасыл өсімдіктер	Ағаштар Бұталар Гүлдер Газон	
					Шағын сәулет нысандары (ШСН)		
					Жабындар		
							Негізгі жолды салу уақытында көлік

Б.8.0	8	00		Айналма жолды бұзу (ЖКВ, бұзу жобасы)		транзитіне арналған уақытша айналма жолды нақты бұзу, конструкцияларын бөлшектеу бойынша жұмыстар кешені, бұзу бойынша өзге де жұмыстар (жинастыру, бұзу қалдықтарының шығару).
Б.1.0	1	00		Бұзылған жерлерді рекультивациялау (карьерлер, жол жиегінің жолақтары, тік жақтаулар, кюветтер және т.б.) (ОВОС бойынша ЖКВ, ООС)		Қоршаған орта жағдайларын жақсарту бойынша бұзылған жерлерді техникалық рекультивациялау бойынша ҚМЖ кешені: автомобиль жолдарын салу кезінде уақытша пайдалануға берілетін жер жолақтарын жоспарлау (уақытша жолдар мен құрылыстарға бөлінген жер учаскелерінен басқа), сондай-ақ топырақтың бұрын кесілген өсімдік

							қабаттарын жабу.
Б.8.0	8	00		Айналма жол (АЖ бойынша ЖКВ)			Құрылыс уақытында көлік транзитіне арналған уақытша айналма жолдың конструкциялары мен элементтері орнату.

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Жер төсемі		Топырақты дайындау, нығыздау, тасымалдау, тік құламалар, суды бұру дренаждарын, қорғаныш және т.б. құрылыстарды салу.
					Табандар		Табандар құрылғыларын орнату
					Жолдық киім		Жол киімі конструкцияларын орнату
Б.2.0	2	00		Автомобиль жолы (АЖ бойынша ЖКВ)			Жол конструкциялары мен элементтері орнату.

					Ж е р жабыны	Топырақты игеру, нығыздау, тасымалдау; беткейлерді, дренажды, қорғаныш және басқа құрылыстар д ы орналастыр у.
					Табандар	Табандар конструкци яларын орнату
					Жол киімі	Жол киімі конструкци яларын орнату
Б.2.0	2	00		Велосипед жолдары м е н тротуарлар (А Ж бойынша ЖКВ)		Велоспиед жолдары м е н тротуарлар конструкци ялары мен элементтері н орнату
					Жер төсемі	Топырақты игеру, нығыздау, тасымалдау; беткейлерді, дренажды, қорғаныш және басқа құрылыстар д ы орналастыр у.
					Табандар	Табандар конструкци яларын орнату
					Жол киімі	Жол киімі конструкци яларын орнату

В.1-кестенің жалғасы

					Жергілікті сметаның (	жергілікті
--	--	--	--	--	--------------------------	------------

					Ж е р жабыны	Топырақты әзірлеу, нығыздау, тасымалдау; беткейлерді, дренажды, қорғаныш және басқа құрылыстар д ы орналастыр у.
					Табан	Табандар құрылымда рын орнату
					Жолдық киім	Жолдық к и і м құрылымда рын орнату
Б.2.0	2	00		Жолдың жайластыру және жағдайлары , қорғаныш ж о л құрылыстар ы (АЖ бойынша ЖКВ)		Жолдарды қозғалысты ұйымдастыр у құралдарым е н жайластыру : белгілермен , дабыл бағандарым ен, жол белгілеріме н , қоршауларм ен және т.б.

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық металық калькуляци ясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік металық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік металық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті металық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті металық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті металық есептің) жобалық- технологиял ық блогының (кіші бөлімшесіні ң) атауы	Жұмыстард ың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Ж о л белгілері		Ж о л белгілерін орнату

					Сызықтар		Сызықтарды, дабыл белгілерін орнату
					Жол қоршаулары		Жол қоршауларын орнату
Б.2.0	2	00		Жасанды құрылыстар, Көпірлер (АС, КЖ, КМ, КД; ЖКВ)			Көпір конструкцияларын орнату
					Жер жұмыстары		Орларды қазу, тегістеу, себу және топырақты тасымалдау бойынша жұмыстар.
					Түйіндестіру	Түйіндестіру 1 Түйіндестіру 2 және т.б. Жүріс бөлігі	Түйіндестіру және жолдық киім конструкцияларын орнату.
					Тіректер	Тірек 1 Тірек 2 және т.б.	Тіректер конструкцияларын орнату.
					Аралық құрылыс	Аралық конструкциясы Жүріс бөлігі Суды бұру Деформациялық жапсарлар	Траверстерді монтаждау және бөлшектеу; аралық құрылыс конструкциясын орнату.
Б.2.0	2	00		Жасанды құрылыстар, Суды өткізетін құбырлар (АС, КЖ,			Су өткізгіш құбырларды және суды бағыттаушы құрылыстарды (оқпандар, тоғандар, айналма құбырлар, сүзгілеу

				КМ, ҚД; ЖКВ)			жағалаулар ы, науалар, тұнбалар жинағышта р және т.б.) орналастыр у.
--	--	--	--	-----------------	--	--	--

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
Б.2.0	2	00		Жасанды құрылыстар Тоннельдер (АС, КЖ, КМ, ҚД; ВОР)			Тоннельдерді орнату
Б.2.0	2	00		Жасанды құрылыстар, Тіреулік қабырғалар. (АС, КЖ, ЖКВ)			Тіреулік қабырғалар орнату
Б.3	3			Жол және автомобиль көлігі қызметтерінің ғимараттары мен құрылыстары (АС, КЖ, ОВ, ВК, ЭО, ЭМ, СС, ПТ; АС, КЖ, ОВ.С, ВК.С, ЭО.С, ЭМ.С, СС.С, ПТ.С)			Жол және автомобиль көлігі қызметтерінің ғимараттары мен құрылыстарын салу (мәліметтерді топтастыру А бөлімін қараңыз).

В. Сооружения. Мосты.

--	--	--	--	--	--	--	--

В.1.0	1	00		Құрылыс аумағын дайындау. Негізгі осьтерді бөлшектеу (Жобаның барлық бөлімдері бойынша ЖКВ)		Көпірдің, желілердің негізгі осьтерін бұзу, нақтылы көшіру және пункттермен және белгілермен бекіту жұмыстары.
-------	---	----	--	---	--	--

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
В.1.0	1	00		Желілерді бұзу, бөлшектеу, шығару. (НВК, ТС, НЭС, НСС, ПОС, бұзу, бөлшектеу жобасы)			Физикалық бұзу (бөлшектеу), желілерді жою және құрылыстардың бөлшектеу, басқа да бұзу (бөлшектеу) жұмыстары (жинастыру, бұзу қалдықтарын шығару) бойынша жұмыстар кешені.
В.2.0	2	00		Опоры (ВОР по ИС)			Тіректердің құрылымдары мен негізгі элементтері

							н орналастыр у.
					Іргестастар		Іргестас конструкци яларын орнату.
					Жағалау тіректері		Жағалау тіректері конструкци яларын орнату.
					Аралық тіректер	Тірек 1 Тірек 2 және т.б..	Аралық тіректер конструкци яларын орнату.
B.2.0	2	00		Аралық құрылысы (И С бойынша ЖКВ)			Аралық құрылысты ң негізгі элементтері н і ң конструкци яларын орнату..
					Тірек бөлігі		Тірек бөлігінің конструкци яларын орнату.
					Балкалар		Балкалар конструкци яларын орнату.
					Плиталар		Плиталар конструкци яларын орнату.
B.2.0	2	00		Көпір төсемі (ИС бойынша ЖКВ)			Көпір төсемі құрамдас бөліктерінің конструкци яларын орнату.
					Жүріс бөлігі		Жолдық к и і м конструкци яларын орнату.

B.1-кестенің жалғасы

					Жүріс бөлігі	Жолдық к и і м конструкцияларын орнату.
					Бекіту жұмыстары	Призма, конус, рисбермдер ді орнату.

Г. Сумен жабдықтау, кәріз, электрмен жабдықтау, электрмен жарықтандыру, жылумен жабдықтау, байланыс құрылыстары.

Г.1.0	1	00		Құрылыс аумағын дайындау. Негізгі осьтерді бөлшектеу (НВК, ТС, НЭС, НСС, ПОС).		Желілердің негізгі осьтерін бұзу, нақтылы көшіру және пункттермен және белгілермен бекіту жұмыстары.
-------	---	----	--	---	--	--

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
Г.1.0	1	00		Желілерді бұзу, бөлшектеу, шығару (НВК, ТС, НЭС, НСС, ПОС бұзу, бөлшектеу жобасы)			Желілерді физикалық бұзу (бөлшектеу), шығару және конструкцияларын бөлшектеу, бұзу (бөлшектеу) бойынша басқа да (жинастыру, бұзу

						қалдықтары н шығару) жұмыстар кешені.
					Сумен жабдықтау және кәріздің сыртқы желілері	Сумен жабдықтау, Кәріз желілері
					Жылумен жабдықтауд ың сыртқы желілері	
					Электрмен жабдықтауд ың сыртқы желілері	
					Байланысты ң сыртқы желілері	
Г.1.0	1	00		Абаттандыр у элементтері н бұзу, бөлшектеу, көшіру (ГП, ПОС, бұзу, бөлшектеу жобасы)		Абаттандыр у элементтері н физикалық бұзу, бөлшектеу, көшіру және конструкци яларды бөлшектеу бойынша жұмыстар кешені, бұзу (бөлшектеу) бойынша өзге де жұмыстар (бұзу қалдықтары н жинастыру, шығару)
					Жасыл өсімдіктер	Ағаштар Бұталар Гүлдер Газон
					Шағын сәулет	

					нысандары (ШСН)		
--	--	--	--	--	-----------------	--	--

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
					Жабын	Жолдар Тротуарлар, аландар	
Г.2.0	2	00		Сумен жабдықтаудың сыртқы желілері (НВ, НВК, ПОС, АС; НВ.С, НВК.С)			Сумен жабдықтаудың сыртқы желілерін орнату
					Жер жұмыстары		Жер жұмыстарының түрлері (Жұмыс түрлерінің тізбесін қараңыз)
					Құрылыс шешімдері		Құдықтардың, каналдардың және басқа конструкциялардың құрылғысы.
					Құбырлар		Құбыр тораптарын, құбырларды, арматураларды және коррозиядан қорғау және статикалық

							электрлеуді монтаждау бойынша жұмыстар кешені.
Г.2.0	2	00		Сыртқы кәріз желілері (НВ, НВК, ПОС, АС; НВ.С, НВК.С)			Сыртқы кәріз желілері орнату
					Ж е р жұмыстары		Ж е р жұмыстарының түрлері (Жұмыстар тізбесін қараңыз)
					Құрылыс шешімдері		Құдықтардың, каналдардың және басқа конструкциялардың құрылғысы
					Трубопроводы		Құбыр тораптарын, құбырларды, арматураларды және коррозиядан қорғау және статикалық электрлеуді монтаждау бойынша жұмыстар кешені.

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (Жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің (Жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші	
------	---	--	---	---	--	--	--

1	2	3	4	5	6	бөлімшесінің атауы	Жұмыстардың түрлері
Г.2.0	2	00		Жылу желілері, ПОС, АС; ТС.С)			Жылу желілерін орнату
					Жер жұмыстары		Жер жұмыстарының түрлері (Жұмыстар тізбесін қараңыз)
					Құрылыс шешімдері		Құдықтардың, каналдардың және басқа конструкциялардың құрылғысы
					Құбырлар		Құбыр тораптарын, құбырларды, арматураларды және коррозиядан қорғау және статикалық электрлеуді монтаждау бойынша жұмыстар кешені.
					Бақылау, дабыл, басқару, автоматтандыру және т.б.		Техникалық құралдарды монтаждау бойынша жұмыстар кешені.
Г.2.0	2	00		Сыртқы электрмен жабдықтау (ЭН, ПОС, АС; ЭН.С; жұмыс көлемдерінің ведомостары)			Сыртқы электрмен жабдықтауды орнату

					Ж е р жұмыстары	Ж е р жұмыстарының түрлері (Жұмыстар тізбесін қараңыз)
					Құрылыс шешімдері	Іргетастар орнату, тірек конструкцияларын монтаждау және т.б.
					Көше мен жол желісін, жаяу жүргіншілер кеңістігін, тұрғын аудандарды жарықтандыру	Сыртқы электрмен жарықтандыруды орнату

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
Г.2.0	2	00		Сәулеттік жарықтандыру және жарықтандырылған жарнама (ЭН, АС; ЭН.С; жұмыс көлемдерінің ведомостары)			Сәулеттік жарықтандыруды және жарықтандырылған жарнаманы орнату.
							Ж е р жұмыстарының түрлері

					Ж е р жұмыстары		(Жұмыстар тізбесін қараңыз)
					Құрылыс шешімдері		Іргетастар орнату, тірек конструкцияларын монтаждау және т.б.
					Сәулеттік жарықтандыру және жарықтандырылған жарнама	Сәулеттік жарықтандыру және жарықтандырылған жарнама	Сәулеттік жарықтандыруды және жарықтандырылған жарнаманы орнату.
Г.2.0	2	00		Электрмен жабдықтау (НЭС, КЛ, ВЛ, АС; НЭС.С, КЛ.С, ВЛ.С; жұмыс көлемдерінің ведомостары)			Электрмен жабдықтауды орнату
					Ж е р жұмыстары		Ж е р жұмыстарының түрлері (Жұмыстар тізбесін қараңыз)

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
							Іргетастар орнату, тірек конструкция

					Құрылыс шешімдері		яларын монтаждау және т.б.
					Электр техникалық құрылғылар		Электр техникалық құрылғылардың монтаждау бойынша жұмыстар кешені
Г.2.0	2	00		Сыртқы байланыс жүйелері (НСС, АС; НСС.С; жұмыс көлемдерінің ведомостары)			Сыртқы байланыс жүйелерін орнату
					Жер жұмыстары		Жер жұмыстарының түрлері (Жұмыстар тізбесін қараңыз)
					Құрылыс шешімдері		Іргетастар орнату, тірек конструкцияларын монтаждау және т.б.
					Байланыс жүйелері	Кабельдік байланыс желілері Қалалық телефон байланысы Сымдық тарату желілері	Байланыс жүйелерін орнату
Г.3	3			Инженерлік желілердің ғимараттары мен құрылыстары			Инженерлік желілердің ғимараттары мен құрылыстарын салу (деректерді

							топтау, А бөлімін қараңыз)
--	--	--	--	--	--	--	----------------------------

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің (атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8

Д. Өзге де объектілер. Дайындық жұмыстары (бұзу, бөлшектеу).

Д.1.0	1	00		Құрылыс аумағын дайындау. Бұзу аймақтары шекараларын бөлу (бұзу, бөлшектеу жобасы)			Құрылыстар, желілерді бұзу аймақтарының жобалық шекараларын бөлу бойынша жұмыстар кешені, нақтыға көшіру
					Құрылыс 1 және т.б.		Құрылыстарды бұзу аймақтарының жобалық шекараларын бөлу бойынша жұмыстар кешені, нақтыға көшіру.
					Желілер НВК, НЭС, НСС, ТС		Жерүсті және жерасты коммуникацияларын бұзу аймақтарында жобалау шекараларын бөлу бойынша

							жұмыстар кешені, нақтыға көшіру
Д.2.0	2	00		Бұзу, бөлшектеу Құрылыс I және т.б. (бұзу, бөлшектеу жобасы)			Объектілерді бұзу (бөлшектеу) бойынша жұмыстар кешені: құрылыстарды нақты бұзу (бөлшектеу) және конструкцияларды бөлшектеу, бұзу (бөлшектеу) бойынша өзге де жұмыстар) (жинастыру, бұзу қалдықтарын шығару).
					Жер асты бөлігі	Іргетастар Жертөле қабырғалары	

В.1-кестенің жалғасы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II бөлімінің тарау нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның атауы жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші бөлімшесінің) атауы	Жұмыстардың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
						Ішкі инженерлік жүйелері Жабдық Әрлеу материалдары	

					Жер үсті бөлігі	Қабырғалар Жабындар Колонналар Баспалдақта р Шатыр Терезе, есіктер	
Д.1.0	1	00		Инженерлік инфрақұрылымды бұзу, бөлшектеу (бұзу, бөлшектеу жобасы)			Желілерді физикалық бұзу, бөлшектеу, көшіру және конструкцияларды бөлшектеу бойынша жұмыстар кешені, бұзу (бөлшектеу) бойынша өзге де жұмыстар (бұзу қалдықтарын жинастыру, шығару)
					Желілер: НВК, НЭС, НСС, ТС	Конструкциялар Құбырлар Кабельдер, сымдар және т.б.	
					Құрылыстар (трансформатор подстанциясы, сорғы станциясы және т.б.)	Конструкция Жабдық	

В.1-кестенің аяқталуы

Коды	Құрылыс құнының жиынтық сметалық калькуляциясының II	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің нөмірі	Объектілік сметаның (объектілік сметалық есептің) бөлімінің атауы	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті смета бөлімінің атауы (жергілікті сметалық есептеу)	Жергілікті сметаның (жергілікті сметалық есептің) жобалық-технологиялық блогының (кіші	
------	--	--	---	---	--	--	--

	бөлімінің тарау нөмірі					бөлімшесіні ң) атауы	Жұмыстард ың түрлері
1	2	3	4	5	6	7	8
Д.1.0	1	00		Абаттандыр у элементтері н бұзу, бөлшектеу, (бұзу, бөлшектеу жобасы)			Физикалық бұзу (демон таждау), абаттандыр у элементтері н ауыстыру және құрылыстар ды бөлшектеу, басқа да бұзу жұмыстары (тазалау, бұзу қалдықтары н шығару) бойынша жұмыстар кешені.
						Жасыл өсімдіктер	Ағаштар Бұталар Гүлдер Газон
						Шағын сәулет нысандары	
						Жабын	
Д.1.0	1	00		Жер учаскесін рекультивац ия- лау және абаттандыр у (бұзу жобасы, нысанды бөлшектеу, ОВОС, ООС)			Бүлінген жерлерді рекультивац иялаудың техникалық кезеңіне, қоршаған орта жағдайын жақсартуға арналған ҚМЖ кешені: топырақтың өсімдік қабатын қолдану.

Ескерту - 5-бағанда жақшада жұмыс сызбаларының негізгі жинақтарының, техникалық шарттардың, жобаның бөлімдерінің жұмыс көлемінің есебінің белгілері көрсетіледі, олардың негізінде жергілікті сметалар (жергілікті сметалар) құрастырылады.

В.2-кестесі - Терминдер мен анықтамалар

Термин	Анықтама
1	2
Автомобиль жолы	Автомобильдердің және басқа да көлік құралдарының белгіленген жылдамдықпен, жүктемелермен, көлемдермен үздіксіз, қауіпсіз қозғалысын қамтамасыз ететін автомобильдердің қозғалысына арналған инженерлік құрылыстар кешені, сондай-ақ осы кешенді орналастыру үшін берілген жер учаскелері (көлік жерлері) және олардың үстіндегі белгіленген габарит шегіндегі әуе кеңістігі. Автомобиль жолдары мыналарға бөлінеді: жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдары; шаруашылық автомобиль жолдары; қалалар мен елді мекендердің көшелері.
Жол жабыны	Автокөлік құралынан түсетін жүктемені қабылдайтын және оны топыраққа беретін автомобиль жолының жүргін бөлігі шегіндегі көп қабатты конструкция.
Бөлшектеу	Сақталатын құрылыстармен немесе олардың элементтерімен жалғанымдардан алдын ала босатылған бөлшектерді немесе ғимарат элементтерін (көтергіш құрылғылардың көмегімен) олардың пішінін және болашақта функционалдық пайдалану мүмкіндігін сақтай отырып жою.
Ғимарат	Функционалдық мақсатына қарай адамдардың тұруына немесе тұруына, өндірістік процестерді орындауға, сондай-ақ материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға пайдаланылатын, жүк көтергіш және қоршау құрылымдарынан тұратын жасанды құрылым. Ғимараттың жер асты бөлігі болуы мүмкін.
Жер төсемі	Жол төсемін, сондай-ақ жол жүрісін ұйымдастырудың және автомобиль жолын жайластырудың техникалық құралдарын орналастыру үшін негіз болып табылатын конструктивтік элемент.
Ғимараттардың (құрылыстардың) инженерлік жабдықтары	Материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек қызметіне (онда болуына) нормативтік не қолайлы жағдай жасайтын, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндірістік процестерді инженерлік қамтамасыз ететін инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені.

Инженерлік инфрақұрылым (көліктік және әлеуметтік)	Елді мекендер мен қонысаралық аумақтардың тұрақты дамуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ететін көлік, байланыс құрылыстары мен коммуникацияларының, инженерлік жабдықтардың, сондай-ақ халыққа әлеуметтік және мәдени-тұрмыстық қызмет көрсету объектілерінің кешені.
Камера	Пайдалану процесінде қарап тексеру мен қызмет көрсетуді талап ететін жылу желісінің жабдықтарын орналастыруға арналған жерасты құрылысы.
Ғимараттың конструктивтік жүйесі	Ғимараттың тік және көлденең салмақ түсетін конструкцияларының өзара байланысты жиынтығы, олар оның беріктігін, қаттылығы мен тұрақтылығын қамтамасыз етеді. Ғимараттың салмақ түсетін қаңқасының конструктивтік жүйесі бойынша ғимараттар қаңқасыз, қаңқалы және аралас болып бөлінеді. Қаңқасыз ғимараттарда негізгі тік салмақ түсетін элементтер қабырғалар, қаңқалыларда - жеке тіректер (бағандар, бағаналар), аралас конструктивтік жүйенің ғимараттарында - қабырғалар мен жеке тіректер.
Құрылыс конструкциялары	Салмақ түсетін, қоршау немесе біріктірілген (салмақ түсетін және қоршау) функцияларды орындайтын ғимараттар мен құрылыстардың элементтері.
Конструктивтік элементтер	Ғимаратты (құрылысты) топтастыру жұмыстардың технологиялық дәйектілігіне сәйкес келетін және құрылыстың жекелеген түрлерінің өзіндік ерекшеліктерін ескеретін бөліктерге шартты бөлу.

В.2-кестенің жалғасы

Термин	Анықтама
1	2
Жергілікті есептеу желісі (ЖЕЖ)	Шағын аумақты немесе ғимараттардың шағын тобын (үй, кеңсе, фирма, институт) қамтитын компьютерлік желі. Желінің қалай ұйымдастырылғанына және қалай басқарылатынына байланысты оны жергілікті, бөлінген, қалалық немесе ғаламдық желіге жатқызуға болады. Екі жергілікті желі әр түрлі қалаларда (немесе ғарыш станцияларында, орбиталық орталықтарда) орналасуы және көпірлермен өзара байланысты болуы мүмкін.
Көпір құрылысы	Табиғи немесе жасанды кедергі арқылы жолды немесе өзге де коммуникацияларды өткізуге арналған инженерлік құрылыс (көпір, жол өтпесі, эстакада және басқалар).
Аспалы желдетілетін қасбеті	Қасбетті орындау технологиясы, мырышталған болат, тот баспайтын болат немесе алюминий қаңқаға қабырғаның салмақ түсетін қабатына бекітілген қаптау материалдарынан тұратын жүйе. Қаптау мен қабырға арасындағы саңылау арқылы ауа еркін айналады, бұл конструкцияларда

	конденсат пен ылғалдың пайда болуына жол бермейді.
Өтпелі емес арна	Пайдалану процесінде қарап тексеруді және қызмет көрсетуді талап етпейтін құбырлар мен инженерлік желілерді төсеуге арналған созылған жерасты құрылысы.
Ғимараттың төменгі жерүсті қабаты	Еден белгісі бар қабат еден биіктігінің жартысынан аспайтын биіктікке жердің жоспарланған белгісінен төмен.
Жол жағдайы	Жол жүрісін ұйымдастыру құралдарының жиынтығы: жол белгілері, таңба, қоршаулар, бағдаршамдар.
Жолды жайластыру	Автобус аядамалары, өтпелі-жылдамдық жолдары, аялдама, тұрақ және демалыс алаңдары, жолдарды жарықтандыруға арналған құрылғылар, жол байланысы, жаяу жүргіншілерге, велосипедшілерге арналған жолдар және т. б. қамтитын жол құрылыстарының кешені.
Тірек басы	Көпір тірегінің ең жоғарғы қалыңдатылған, әдетте арқауланған бөлігі, оған тірек бөліктерін орнатуға қызмет етеді және аралық ғимараттардың тірек қысымын тікелей қабылдайды.
Қоршау конструкциялары	Ғимараттың сыртқы қабығын құрайтын немесе оны жеке бөлмелерге бөлетін құрылыс конструкциялары ; сонымен бірге салмақ түсетін конструкциялар ретінде қызмет ете алады.
Жол негізі	Жүктемені қабылдайтын жол төсемінің төменгі салмақ түсетін қабаты.
Құрылыс және бұзу қалдықтары	Ғимараттарды және (немесе) құрылыстарды, инженерлік коммуникацияларды және өнеркәсіптік объектілерді бұзудан, бөлшектеуден, жөндеуден, қайта жанартудан немесе салудан бірыңғай топқа біріктірілген қалдықтар (жоғары және өте қауіпті қалдықтарды қоспағанда).
Жерді жоспарлау белгісі	Ғимараттың төсеніші шекарасындағы жер деңгейі.
Төсеме топырақ	Тікелей жол жабынының астында орналасқан жер төсемінің жұмыс қабатының топырағы.
Полигон	Кейіннен кәдеге жарату, қайта өңдеу немесе түпкілікті көму мақсатында қалдықтардың әрбір түрі үшін белгіленген кезеңге қалдықтарды сақтауға арналған арнайы жабдықталған орындар (алаңдар, қоймалар, сақтау орындары).
Өтпелі арна	Пайдалану процесінде қарап тексеруді және қызмет көрсетуді талап ететін құбырлар мен инженерлік желілерді төсеуге арналған таза биіктігі кемінде 2,0 м созылған жерасты құрылысы.

В.2-кестенің аяқталуы

Термин	Анықтама
1	2

Жол өтпесі	Әртүрлі деңгейлерде қиылысатын көлік ағындарын өткізуге арналған автомобиль немесе темір жолдағы көпір құрылысы.
Кәріз желілері	Ағынды суларды тасымалдауға арналған бір-бірімен технологиялық байланысқан инженерлік құрылыстар кешені. Кәріз желілері сумен жабдықтау және су бұру жүйесінің бөлігі болып табылады.
Су бұру жүйесі	Ағынды суларды жинауға, тасымалдауға, тазартуға және бұруға арналған инженерлік желілер мен құрылыстар кешені.
Сумен жабдықтау жүйесі	Суды жинауға, сақтауға, дайындауға, беруге және оны тұтыну орындарына таратуға арналған инженерлік желілер мен құрылыстар кешені.
Бұзу	Бөлшектеу немесе бұзу жолымен құрылыстарды немесе құрылыстар элементтерін толық немесе ішінара жою.
Құрылыс	Табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды уақытша ұстауға (орналастыруға) арналған жасанды түрде жасалған үш өлшемді, жазық немесе сызықтық (жер, жер үсті және (немесе) жер асты, су асты) объекті; тауарларды, сондай-ақ жабдықты немесе коммуникацияларды орналастыру (өткізу, сым салу). Құрылыс сонымен қатар көркемдік-эстетикалық, сәндік-қолданбалы немесе мемориалдық мақсатқа ие. Сызықтық құрылымдарға темір жолдар мен автомобиль жолдары, электр және байланыс желілері, магистральдық құбырлар жатады.
Құрылыс бұйымы	Ғимарат (құрылыс) және құрылыс конструкцияларының элементі ретінде қолдануға арналған бұйым.
Құрылыс материалы	Құрылыс бұйымдарын дайындауға және ғимараттардың (құрылыстардың) құрылыс конструкцияларын тұрғызуға арналған материал, оның ішінде даналы материал.
Құрылымдалған кабельдік жүйелер (ҚКЖ)	Ақпаратты беру құрылғыларын (компьютерлер, терминалдар, телефон және факс аппараттары) және белсенді коммутациялық жабдықты (коммутаторлар, концентраторлар, кеңсе АТС және т.б.) қамтитын ғимараттың ақпараттық құрылымына арналған байланыс жүйесі. ҚКЖ-ға ғимараттың тоғы әлсіз жүйелері (өрт, күзет сигнал беруі, климатты басқаруға арналған коммуникация құралдары және т.б.) және телефон желілері қосылуы мүмкін.
Жылу желілері	Жылу тасымалдағышты жылу көзінен жылу пунктіне дейін, жылу пункттері немесе жылу көздері арасында тасымалдауға арналған

	құбырлардың, құрылғылар мен құрылыстардың жиынтығы.
Су өткізгіш құбыр	Су ағынын жүргін бөліктің деңгейінен төмен жол арқылы өткізуге арналған дөңгелек, сопақ немесе тікбұрышты қималы құрылыс.
Құбыр	Газ тәрізді және сұйық заттарды тасымалдауға арналған құрылыс.
Эстакада	Әр түрлі мақсаттар үшін көпір астындағы кеңістікті пайдалану қажет болған жағдайда жағалаудың орнына тұрғызылатын көп қабатты көпір құрылысы.

Г-қосымшасы
(міндетті)

Сметалық құжаттаманың нысандары

1-нысан

Инвестициялық жобаның атауы _____

Тапсырыс беруші _____

(ұйымның атауы)

Бекітілді

Жиынтық сметалық есеп бойынша жалпы сметалық құны

Сомасы _____ мың теңге

оның ішінде:

қайтарылатын сома _____ мың теңге

қосылған құн салығы _____ мың теңге

(бекіту туралы құжатқа сілтеме)

20__ жылғы " __ " _____.

Құрылыс құнының жиынтық сметалық есебі

(құрылыстың атауы)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Сметалар мен есептердің нөмірлері, өзге де құжаттар	Бөліктердің, тараулардың, объектілердің, жұмыстар мен шығындардың атауы	Сметалық құны, мың теңге			Жалпы сметалық құны, мың теңге
			құрылыс-монтаждау жұмыстары	жабдық, жиһаз және мүкәммал	өзге де шығындар	
1	2	3	4	5	6	7

Жобалау ұйымының басшысы _____

қолы (аты-жөні, тегі)

Жобаның бас инженері _____

қолы (аты-жөні, тегі)

_____ бөлімінің бастығы _____

(атауы)

қолы (аты-жөні, тегі)

2-нысан

Инвестициялық жобаның атауы _____

Тапсырыс беруші _____

(ұйымның атауы)

Құрылыс құнының есебі

_____ (құрылыстың атауы)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Норматив шифры, есеп нөмірі, өзге де құжаттар	Объектінің, жұмыстардың, шығындардың атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Құны, мың теңге	
					бірлік	барлығы
1	2	3	4	5	6	7

Ұйым басшысы _____

қолы (аты-жөні, тегі), ұйымның мөрі (бар болса)

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

3-нысан

Құрылыстың атауы _____

№ _____ объектілік смета

(Объектілік сметалық есеп)

_____ құрылысына арналған

(объектінің атауы)

Жұмыстар мен шығындардың сметалық құны _____ мың теңге

Нормативтік еңбекті қажетсіну _____ мың адам-сағ.

Еңбекақы төлеуге арналған қаражат _____ мың теңге

Дара құнның есептік өлшеуіші¹ _____

Дара құнның көрсеткіші _____ мың теңге/(есептік өлшеуіш)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Сметалық құны, мың теңге				

Реттік нөмірі	Сметалар мен есептердің нөмірлері	Жұмыстар мен шығындардың атауы	құрылыс-монтаждау жұмыстары	жабдық, жиһаз, мүкәммал	өзге де шығындар	барлығы	Нормативтік еңбекті қажетсіну, мың адам-сағ	Еңбекке ақы төлеуге арналған қаражат, мың теңге	Дара құнның көрсеткіші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Бөлім <бөлімнің нөмірі><Атауы>

Бөлім бойынша ЖИЫНЫ:

БАРЛЫҒЫ:

Жобаның бас инженері _____

қолы (аты-жөні, тегі)

_____ бөлімінің бастығы _____

(атауы)

қолы (аты-жөні, тегі)

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

¹ Объектіге тән (құрылыс көлемі - көлемді құрылыстар үшін, жалпы алаңы м² - ғимараттар үшін, жалпы ұзындығы (маршрут) км - сызықтық құрылыстар және басқа өлшем бірліктері үшін) сметалық бірлік құнының есептегіші көрсетіледі.

4-нысан

Құрылыстың атауы _____

Объектінің атауы _____

№ _____ жергілікті смета

(Жергілікті сметалық есеп)

_____ (жұмыстар мен шығындардың атауы)

Негіздеме:

Сметалық құны _____ мың теңге

Еңбекақы төлеуге арналған қаражат _____ мың теңге

Нормативтік еңбекті қажетсіну _____ мың адам-сағ

20 _____ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Норматив позициясының шифры, ресурс коды	Жұмыстар мен шығындардың атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Өлшем бірлігінің құны, теңге	Жалпы құны, теңге

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Смета бойынша **БАРЛЫҒЫ:**

Бөлім <бөлімнің нөмірі><Атауы>, ЖИЫНЫ:

Кіші Бөлім <кіші бөлімнің нөмірі><Атауы>, ЖИЫНЫ:

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Ескертпелер

1 Бөлімдер мен тармақшалар, абзацтар, тармақшалар араб цифрларымен нөмірленеді:

бөлімдер бүкіл жергілікті смета (жергілікті сметалық есептеу) шегінде ретімен нөмірленеді;

Бөлімдер бөлім ішінде ретімен нөмірленеді. Бөлімше нөмірі нүктемен бөлінген бөлім мен бөлімше нөмірлерін қамтиды (мысалы, 1.1, 1.2 және т.б.);

нүктелердің бүкіл жергілікті сметалық (жергілікті сметалық есептеу) шегінде реттік нөмірленуі бар;

тармақшалар бүкіл тармақ ішінде ретімен нөмірленеді. Тармақ нөмірі нүктемен бөлінген тармақ пен тармақша нөмірлерін қамтиды (мысалы, 1.1, 1.2, т.б.).

2 Бөлімдердің (кіші бөлімдердің) тақырыптары В қосымшасына сәйкес пайдаланылады.

№ ____ Жергілікті сметаға материалдық ресурстар мен жабдықтардың ведомосы

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Ресурстың коды	Ресурстың атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Өлшем бірлігінің құны, теңге	Жалпы құны, теңге
1	2	3	4	5	6	7

Материалдық ресурстар (сараланған тәртіппен)

Өзге де материалдық ресурстар

Материалдық ресурстар бойынша жиыны

Жабдықтар (сараланған тәртіппен)

Жабдықтар бойынша жиыны

Ведомость бойынша барлығы

5-нысан

Инвестициялық жобаның атауы _____

Тапсырыс беруші _____

(ұйымның атауы)

Бекітілді

Шығындар жиынтығы бойынша құрылыс құны, сомасы _____ млн.
теңге

оның ішінде:

қайтарылатын сома _____ млн. теңге

қосылған құн салығы _____ млн. теңге

(бекіту туралы құжатқа сілтеме)

20__ жылғы " __ " _____.

Шығындар жиынтығы

(құрылыстың атауы)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

млн. теңге

Реттік нөмірі	Шығындардың атауы	Өндірістік мақсаттағы объектілер	Тұрғын үй-азаматтық мақсаттағы объектілер	Барлығы
1	2	3	4	5

1 Сметалық құны:

1.1 құрылыс-монтаждау жұмыстары

1.2 жабдық, жиһаз және мүкәммал

1.3 өзге де шығындар

2 Құрылыс құны
оның ішінде:

2.1 қайтарылатын сома

2.2 қосылған құн салығы

Жобалау ұйымының басшысы _____

қолы (аты-жөні, тегі)

Жобаның бас инженері _____

қолы (аты-жөні, тегі)

_____ бөлімінің бастығы _____

(атауы) қолы (аты-жөні, тегі)

6-нысан

(құрылыстың атауы)

Іске қосу кешеніне кіретін объектілер құрылысының сметалық құнының ведомосы

МЫҢ ТЕҢГЕ

Іске қосу кешеніне енгізілген объектілердің (ғимараттар мен құрылыстардың) және шығындардың атауы	Жоба бойынша объектілер мен шығындардың толық сметалық құны				Іске қосу кешеніне енгізілген объектілер мен шығындардың сметалық құны			
	Барлығы	оның ішінде:			Барлығы	оның ішінде:		
		құрылыс-монтаждау жұмыстары	жабдық, жиһаз, мүкәммал	өзге де шығындар		құрылыс-монтаждау жұмыстары	жабдық, жиһаз, мүкәммал	өзге де шығындар
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Барлығы

Оның ішінде іске қосу кешенінің объектілері бойынша:

(объектінің атауы)

(объектінің атауы)

Жиыны

"Құрылыс аумағын дайындау" және

"Құрылысты ұйымдастыруға және басқаруға арналған

шығындар"

тарауларында

көзделген қаражат.

Сметалық пайда

Күтпеген жұмыстар мен шығындар

Құрылыс құнының жиынтық

сметасының I және

III бөліктерінде

көзделген қаражат

Қосылған күн

салығы

Жобаның бас инженері _____

қолы (аты-жөні, тегі)

Құрылыстың атауы _____

Объектінің атауы _____

Материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосы

Негіздеме:

Жергілікті сметалар _____

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Ресурстың коды	Ресурстың атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Өлшем бірлігінің құны, теңге	Жалпы құны, теңге
1	2	3	4	5	6	7

Материалдық ресурстар (сараланған тәртіппен)

Өзге де материалдық ресурстар

Материалдық ресурстар бойынша жиыны

Жабдықтар (сараланған тәртіппен)

Жабдықтар бойынша жиыны

Ведомость бойынша барлығы

Өзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Ескертпелер

1 Жалпы құрылыс бойынша материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық ведомосын жасау кезінде "Объектінің атауы" жолы көрсетілмейді.

2 Қажет болған жағдайда Материалдық ресурстар мен жабдықтардың жиынтық есебінде "Мердігер жеткізген жабдық" және "Тапсырыс беруші жеткізген жабдық" бөлек көрсетіледі.

ІІІ нысаны

Инвестициялық жобаның атауы _____

Тапсырыс беруші _____

(ұйымның атауы)

Жобалау жұмыстарына арналған жиынтық смета

_____

(объектінің (кәсіпорынның, ғимараттың, құрылыстың),
жобалау сатысының, кезеңнің, жобалау жұмыстары түрінің атауы)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Жобалау сатысы, орындалатын жұмыстар тізбесі	Жобаланатын объектінің сипаттамасы	Смета, калькуляция нөмірлеріне сілтеме	Жұмыстардың, шығындардың құны, мың теңге
1	2	3	4	5

Жиыны

Жиынтық смета бойынша жиыны _____
(сомасы жазумен)

Ұйым басшысы² _____
қолы (аты-жөні, тегі), ұйымның мөрі (бар болса)

Әзірлеген _____
лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____
лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

² Құрылысқа арналған жобалау жұмыстарының жиынтық сметасына тапсырыс беруші ұйымының басшысы қол қояды және ол ұйым мөрінің баспа таңбасымен куәландырылады (бар болған жағдайда).

2П нысаны

Тапсырыс беруші _____
(ұйымның атауы)

Жобалау жұмыстарына арналған № ____ смета³

(объектінің (кәсіпорынның, ғимараттың, құрылыстың),
жобалау сатысының, жобалау жұмыстарының түрінің атауы)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Бөліктің, тараудың, кестенің, нұсқаулардың нөмірі (позиция шифры)	Кәсіпорынның, ғимараттың, құрылыстың сипаттамасы немесе жұмыс түрлері	Өлшем бірлігі	Саны, (X)	Жұмыс құжаттамасын әзірлеу құнының тұрақты шамалары, мың теңге		Сатылық коэффициенті (ki(2)), түзету коэффициенттері (ki)	Жұмыстардың, шығындардың құны, мың теңге
					a	b		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Смета бойынша жиыны _____

(сомасы жазумен)

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

³ Егер жобалау жұмыстарының жалпы құнын айқындау үшін 1П нысаны бойынша жиынтық смета жасалмаса, 2П нысаны бойынша сметаға тапсырыс беруші ұйымының басшысы (жобалау ұйымы - жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде) қол қояды және ол ұйым мөрінің баспа таңбасымен (болған кезде) куәландырылады.

3П нысаны

Тапсырыс беруші _____

(ұйымның атауы)

№ _____ шығындар калькуляциясы

_____ жұмыстарға⁴

(жобалау (іздігіру) жұмыстары түрінің атауы)

(объектінің (кәсіпорынның, ғимараттың, құрылыстың), жобалау сатысының атауы)

20 _____ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Негіздеме	Орындала т ы н жұмыстар д ы ң тізбесі	Орындаушылар		Еңбек шығындары, адам-сағ		Орташа сағаттық еңбекақы, теңге/адам - сағ.	Барлығы, теңге
			мамандығ ы біліктілігі)	(саны	б і р орындауш ы	барлығы		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Жиыны

Жұмыстардың құны Кеа = _____

Қосылған құн салығы

Жұмыстардың жалпы құны

Калькуляция бойынша жиыны _____

(сомасы жазумен)

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

_____

⁴ Егер жобалау (іздістіру) жұмыстарының жалпы құнын айқындау үшін 1П (1И) нысаны бойынша жиынтық смета жасалмаса, 3П нысаны бойынша калькуляцияға тапсырыс беруші ұйымының (жобалау (іздістіру) ұйымының - жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде) басшысы қол қояды және ол ұйым мөрінің баспа таңбасымен (бар болса) куәландырылады.

1И нысаны

Инвестициялық жобаның атауы _____
Тапсырыс беруші _____
(ұйымның атауы)

Құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған жиынтық смета

_____ (объектінің (кәсіпорынның, ғимараттың, құрылыстың) атауы, жобалау сатысы, іздістіру жұмыстарының түрі)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Орындалатын жұмыстар мен шығындар тізбесі	Смета, калькуляция нөмірлеріне сілтеме	Құны, мың теңге
1	2	3	4

Жиыны

Жиынтық смета бойынша жиыны _____
(сомасы жазумен)

Ұйым басшысы⁵ _____
қолы (аты-жөні, тегі), ұйымның мөрі (бар болса)

Әзірлеген _____
лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____
лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

⁵ Құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған жиынтық сметаға тапсырыс беруші ұйымының (іздістіру ұйымының - жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде) басшысы қол қояды және ол ұйым мөрінің баспа таңбасымен куәландырылады (болған кезде).

2И нысаны

Тапсырыс беруші _____
(ұйымның атауы)

Құрылыс үшін инженерлік ізденістерге арналған № _____ смета⁶

(объектінің атауы (кәсіпорынның, ғимараттың, құрылыстың),
жобалау сатысы, іздестіру жұмыстарының түрі)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Бөліктің, тараудың, кестенің, нұсқаулардың нөмірі (позиция шифры)	Жұмыс түрлері, санаты	Өлшем бірлігі	Саны	Өлшем бірлігінің құны, теңге	Түзету коэффициенттері	Құны, теңге
1	2	3	4	5	6	7	8

Жиыны

Смета бойынша жиыны _____

(сомасы жазумен)

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

⁶ Егер іздестіру жұмыстарының жалпы құнын айқындау үшін 1И нысаны бойынша жиынтық смета жасалмаса, 2И нысаны бойынша сметаға тапсырыс беруші ұйымының басшысы (іздестіру ұйымы - жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу процесінде) қол қояды және ол ұйым мөрінің баспа таңбасымен (бар болса) куәландырылады.

13-қосымша

1ПН нысаны

Тапсырыс беруші _____

(ұйымның атауы)

Бекітілді

Құнның сметалық есебі бойынша іске қосу-жөндеу жұмыстарының құны

Сомасы _____ мың теңге

оның ішінде:

қосылған құн салығы _____ мың теңге

(бекіту туралы құжатқа сілтеме)

20__ жылғы " __ " _____.

Іске қосу-жөндеу жұмыстары құнының сметалық есебі

(құрылыстың атауы)

20__ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Жергілікті сметалар мен есептердің нөмірлері	Тараулардың, объектілердің, бөлімдердің, жұмыстар мен шығындардың атауы	Сметалық құны, мың теңге
1	2	3	4

Жобалау ұйымының басшысы _____

қолы (аты-жөні, тегі)

Жобаның бас инженері _____

қолы (аты-жөні, тегі)

_____ бөлімінің бастығы _____

(атауы)

қолы (аты-жөні, тегі)

2ПН нысаны

Құрылыстың атауы _____

Объектінің атауы _____

Іске қосу-жөндеу жұмыстарына арналған № _____ жергілікті смета

(Жергілікті сметалық есеп)

_____ (жұмыстар мен шығындардың атауы)

Негіздеме:

Сметалық құны _____ мың теңге

Нормативтік еңбекті қажетсіну _____ мың адам-сағ

20 _____ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Нормалар шифры	Жабдықтың немесе жұмыс түрлерінің атауы және техникалық сипаттамасы	Өлшем бірлігі	Саны	Өлшем бірлігінің құны, теңге	Жалпы құны, теңге
1	2	3	4	5	6	7

ЖИЫНЫ кіші бөлім бойынша (кіші бөлім нөмірі):

ЖИЫНЫ бөлім бойынша (бөлім нөмірі):

ЖИЫНЫ смета бойынша:

Іске қосу-жөндеу жалпы шығындары

БАРЛЫҒЫ смета бойынша:

Әзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

3 ПН нысаны

Құрылыстың атауы _____

Объектінің атауы _____

Іскеқосу-жөндеу жұмыстарына арналған

№ _____ жеке сметалық норма

(жабдықтың, жұмыстардың атауы және техникалық сипаттамасы)

Өлшеуіш _____

Негіздеме:

Реттік нөмірі	Қабылданған еңбек шығындарының негіздеуі	Жұмыстардың (еңбек процестерінің) атауы	Өлшем бірлігі	Саны	Буын құрамы		Еңбек шығындары, адам-сағ	
					мамандығы (біліктілігі)	саны	өлшем бірлігіне	барлығы
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Өзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Құрылыстың атауы _____

Материалдар, бұйымдар мен конструкциялар құнының калькуляциясы

20 _____ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Материалдардың, бұйымдар мен конструкциялардың атауы	Өлшем бірлігі	Ресурстың коды ⁷ немесе өндірушінің өнім берушінің атауы, оның орналасқан жері	Босату бағасының түрі (Франко түрі немесе ИНКОТЕРМ С терминімен)	Брутто өлшем бірлігінің салмағы, т	1 т жүкке көлік шығыстары, теңге	Көлік шығыстары калькуляциясының нөмірі	Өлшем бірлігіне құны, теңге				
								босату бағасы (ыдысты, қаптаманы, деректемені ескеріп)	көлік шығыстары	жиыны сметалық бағасы - объектінің маңындағы қойма дайындау-қойма шығыстары	барлығы сметалық баға	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Жобаның бас инженері _____

қолы (аты-жөні, тегі)

_____ бөлімінің бастығы _____

(атауы)

қолы (аты-жөні, тегі)

Өзірлеген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

Тексерген _____

лауазымы, қолы (аты-жөні, тегі)

7 Нақты құрылыс шарттары үшін тасымалдау қашықтығын ескере отырып, материалдық ресурстың сметалық бағасын түзету кезінде қолданыстағы сметалық-нормативтік база ресурсының коды көрсетіледі.

_____ 1 т. арналған көлік шығыстарының
№ _____ калькуляциясы

Бастапқы деректер:

1 Босату бағасының түрі _____

2 Өнім берушілердің атауы және жеткізудің үлес салмағы, % _____

3 Теміржол тасымалы:

3.1 Жөнелту түрі _____

3.2 Тариф _____

3.3 Қосымша көрсетілетін қызметтер _____

3.4 Тарифтік схема _____

3.5 Вагондардың тиелу нормасы _____

4 Автомобиль тасымалы:

4.1 Жүк сыныбы _____

4.2 Тариф _____

20 _____ жылғы бағаларда жасалды.

Реттік нөмірі	Операция атауы	Т асымалдаудың с о ң ғ ы пункттерінің ата уы (бастап - дейін)	Тасымалдау қаш ықтығы, км	1 т құны, теңге	
				есептеу формуласы	барлығы
1	2	3	4	5	6

1	Т и е у орындарында автомобильмен тасымалдау кезіндегі тиеу-түсіру жұмыстары				
2	Тиеп-жөнелту орнына автомобильмен тасымалдау				
3	Вагондарды тиеуге беру				
4	Вагондарға тиеу және олардан түсіру				
5	Теміржол тасымалы				
6	Түсіруге беру				
7	Межелі орындардағы автомобиль көлігі жанындағы тиеу-түсіру жұмыстары				
8	Межелі орындардағы автомобиль тасымалдары				
9					
	І т жиыны				

Өзірлеген:

Тексерген:

Ескертпелер

1 Материалдарды жеткізу бойынша көлік шығыстары бастапқы деректер негізінде есептеледі.

2 Теміржол және автомобиль көлігімен тасымалдау құны және қолданылатын көлік түріне байланысты өзге де шығыстар құрылыс үшін жүктерді тасымалдауға арналған ағымдағы деңгейдегі сметалық бағалар бойынша айқындалады.

3 Құрылыстар мен жұмыс істеп тұрған кәсіпорындардың темір жолдары бойынша тасымалдау құны осы құрылыстар үшін белгіленген тәртіппен бекітілген калькуляциялар бойынша айқындалады.

4 Тиеу-түсіру жұмыстарының және оларға байланысты қосымша операциялардың құны қолданыстағы сметалық нормалар мен бағалар бойынша қабылданады.

5 Дайындау-қоймалық шығындар франко-құрылыс алаңының материалдарының (бұйымдары, конструкциялары мен жартылай фабрикаттары) құнына белгіленген мөлшерде есептеледі.

Д қосымшасы
(акпараттық)

Қазақстан Республикасындағы құрылыс саласында орындалған жұмыстарды мердігердің сметасын жасау және қабылдау кезіндегі шығындардың жекелеген түрлерін есепке алу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

1 Жалпы ережелер

1.1 Осы әдістемелік ұсынымдар Қазақстан Республикасының құрылыс индустриясында жұмыстарды сатып алу және оларды қабылдау үшін жеткізушіні таңдау мақсатында конкурсқа қатысу үшін мердігердің сметасын жасау туралы ережелерді қамтиды.

2 Терминдер мен анықтамалар

2.1 **Тапсырыс берушінің (инвестордың, әзірлеушінің, бюджеттік бағдарламалар әкімшісінің) сметасы:** мемлекеттік сметалық нормативтер негізінде жасалған, инвестициялық қызметті жоспарлауға және тапсырыс берушінің объектіні салуға арналған қаражатының лимитін анықтауға арналған сметалық құжаттама, сондай-ақ құрылыстағы жұмыстар мен қызметтерді сатып алуды жүргізу.

2.2 **Мердігердің сметасы:** мердігерлік жұмыстарды сатып алу бойынша конкурсқа қатысу үшін өзінің ұйымдастырушылық және технологиялық мүмкіндіктерін ескере отырып, мердігердің конкурстық ұсынысының бөлігі ретіндегі сметалық құжаттама.

3 Мердігердің сметасы

3.1 Құрылыс-монтаж жұмыстарына мердігердің сметасы тапсырыс берушінің сметасы негізінде ағымдағы бағаларда мердігердің жалақы төлеу, құрылыс машиналарын пайдалану құны, нақты мәмілелер, қолданыстағы келісім-шарттар немесе оларды жеткізуге ұсыныстар, құрылысты ұйымдастыру және басқаруға шығындардың нақты деңгейі (жалпы алаңның шығындары) негізінде құрылыс ресурстарын қайта бағалай отырып жасалады.

3.2 Тапсырыс берушінің сметасы негізінде мердігердің сметасын жасаған кезде жоба бойынша жұмыстың атауы мен заттай көлемдері, құрылыс ресурстарының нормативтік шығындары, құрылыс материалдарының, бұйымдарының, конструкцияларының сапалық және сандық құрамы, жобаға арналған жабдық (тапсырыс берушінің бағалауының ресурстық бөлігі) өзгеріссіз қалады.

3.3 Мердігердің сметасын жасау кезінде жұмыстарды әлеуетті жеткізуші (мердігер) өзі құны бойынша жеңілдік ұсынатын ресурстарды дербес таңдайды. Жиынтық сметалық сметаның барлық тараулары бойынша құрылыс объектілерін (ғимараттар мен құрылыстарды) қамтитын ірі құрылыс объектілерінде мердігердің сметасына енгізілген біртекті ресурстар тиісті лауазымдар бойынша әрбір жергілікті смета бойынша бөлінеді және келісім-шарт бағасын қалыптастыру кезінде ескеріледі.

3.4 Мердігердің сметасында күтпеген жұмыстарға арналған қаражат және шығындар тапсырыс берушінің сметасында көзделген күтпеген жұмыстар мен шығындарға арналған қаражат шегінде есепке алынады.

4 Құрылыстың шарттық бағасы

4.1 Мердігерлік шартында тіркелетін құрылыстың мердігерлік бағасы мердігердің жеңімпаз баға ұсынысы негізінде оның сметасы бойынша (оферта) мердігерлік жұмыстарды сатып алу нәтижелері бойынша тапсырыс берушінің сметасымен белгіленген қаражат шегінде сатып алу саласындағы заңнамаға сәйкес айқындалады.

4.2 Конкурс нәтижелері бойынша жеңімпаздың баға ұсынысына сәйкес, мердігердің сметасы негізінде шарттық баға актісі қалыптастырылады және оған тапсырыс беруші мен мердігер қол қояды. Келісімшарттың бағасы туралы мәлімдеме шарттың жалпы сомасын анықтайды және шарттың ажырамас бөлігі болып табылады.

5 Орындалған жұмыстарды қабылдау

5.1 Орындалған жұмыстарды қабылдау тәртібі мен мерзімдері, құрылыс процесінде аяқталған құрылыс-монтаж жұмыстары үшін есеп айырысу мердігерлік шартта тараптардың келісімі бойынша белгіленеді. Олар бойынша ай сайынғы төлемдер тапсырыс беруші мен мердігер арасында келісілген нысандар бойынша жүргізіледі.

5.2 Тапсырыс беруші мен мердігер арасындағы аяқталған құрылыс-монтаждау және жөндеу-құрылыс жұмыстары бойынша есеп айырысуларды құрылымдық элементтер бойынша (осы элементтердің техникалық дайындығының пайызы), шартта көрсетілген жекелеген кезеңдерге немесе жұмыс аяқталғаннан кейін жүргізуге рұқсат етіледі.

5.3 Егер мердігердің нақты шығындары бағаны анықтау кезінде ескерілген (құрылыс материалдарын, бұйымдарын және конструкцияларын жеткізудің сметасын және көлік сызбасын жасау) аз болып шықса, тапсырыс беруші жобалау-сметалық құжаттаманы мердігер дербес және/немесе оның тапсырысы бойынша жасаған жағдайды қоспағанда, орындалған жұмыс үшін шартта көзделген баға бойынша ақы төлейді.

5.4 Нақты белгіленген шарттық бағасы бар шарттар бойынша орындалған жұмыстарға ақы төлеу кезінде күтпеген жұмыстарға арналған қаражаттар мен орындалған жұмыстарды қабылдау-тапсыру актілеріндегі шығыстар таратып

жазылмайды және тапсырыс берушімен шарттың баға ведомосінде белгіленген мөлшерлеме бойынша төленеді.

5.5 Шамамен (ашық) шарттық бағасы бар шарттар бойынша нақты орындалған жұмыстарға ақы төлеу кезінде күтпеген жұмыстарға арналған қаражат және құрылыстың шарттық бағасында көзделген шығындар тапсырыс берушінің билігінде қалады және жобаны мақұлдаған/бекіткен органның/ұйымның осы қаражатты пайдалану қажеттілігінің әрбір жағдайы үшін бөлек рәсімделетін ресми рұқсатымен пайдаланылады.

5.6 Құрылыс аяқталғаннан және объектіні пайдалануға қабылдаудан кейін пайдаланылмаған күтпеген жұмыстар мен шығындарға арналған қаражаттың бөлігі тапсырыс берушінің билігінде қалады және тиісті бюджетке қайтарылуға жатады.